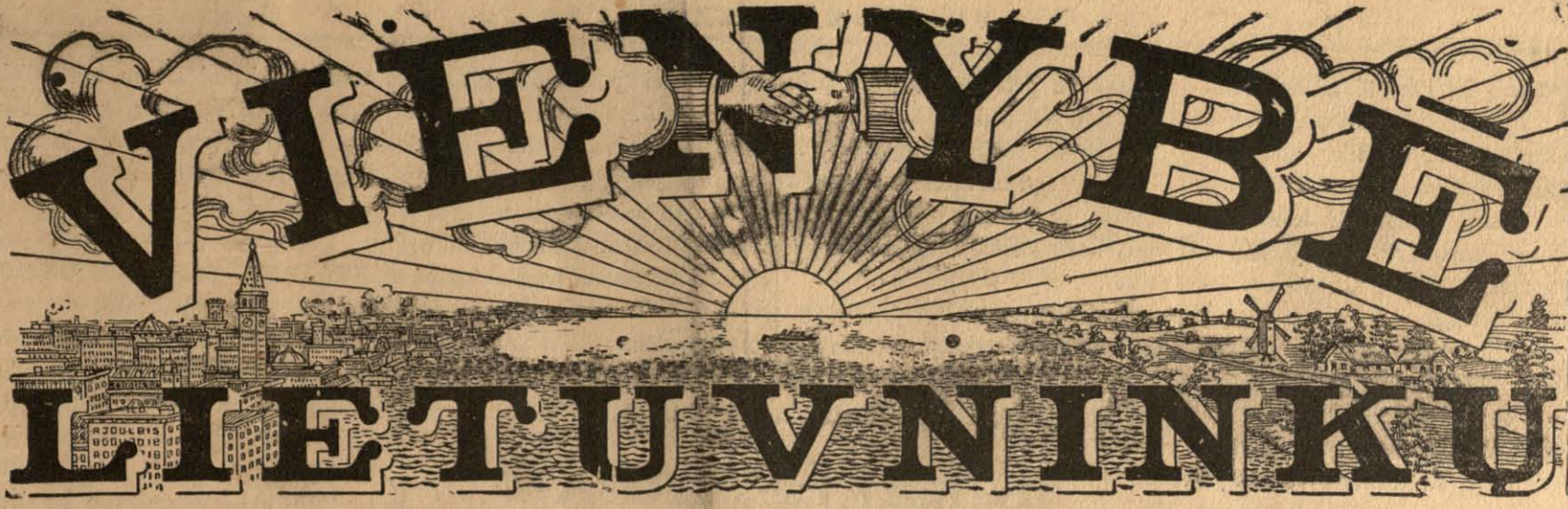

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apparsinimų kainų klauskite laiškų:
J.J. Pauksztis ir Go. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

No. 12

Brooklyn, N. Y., Kovo (March) 22 d., 1916 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER AOT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXXI

VISI KALBA APIE TAIKA

Francuzai atmušė kelis labai smarkius užpuolimus ant Verduno vieno forto. Francuzai ir Anglai tikisi, kad greit karė pasibaigs, pergale sąjungiečių puseje.
Rusai eina gilyn į Armeniją. Jie paėmė miestą Mamachatuną ir suėmė kiek belaisvių.
Rumunija ir Bulgarija savo kariuomenes siunčia prie jų sienos. Bile momente gali kilti tarp jų karė.
Vokiečių augštesnės klesos reikalauja povandeninės karės, o vienas socialistų vadas liepia atkreipti ginklus prieš valdančias klesas.
Vokiečiai nuskandino didelį Holandijos laivą.
Suv. Valstijų kariuomenė inėjo į Mexiką ir vejasi paskui banditą Villą, kuris pasislėpė kalnuose.
Brazilijos valdžia žada konfiskuoti vokiečių laivus, kas priverstų ją prie karės su Vokietija.

Štai delko mes socialistų fondą nepagiriame ir štai delko mes pabrėžiame, kad ir dabar, kada svečiai rinkis aukas į socialistų fondą, kad nors pusę perduotų tų aukų į visuomenišką L. G. ir A. F., kad nors su ta pusę centų būtų galima greitai pašalinti mirštantiesiems bado žmonėms ir daugelį gyvasių išgelbėti. Juk tik tam tikslui lietuviai ir lietuvė savo sunkiai užpraktintą skatiką ant tautos aukuro atneša. Taip daro ir visos kitos tautos, kurios Europoje nukentėjusioms žmonėms šelpia. Jie pingus išsiunčia kuogreičiausiai. Taip daro ir L. G. ir A. F., kuris siunčia ne vienai kuriai nors įstaigai, bet padalina neapeinant jokią.

Pastarasis išsiuntimas aukų iš L. G. ir A. F. tą aiškiau šiai parodo, nes tapo išsiuntus net į keturias dalis paskyrus, kad tektų po dalį visoms tenai organizacijoms, kurios tarpe Lietuvos nelaimingųjų žmonių darbuoja. Buvo dalis išsiunčia ir p. Bulotos proteguojamajai Gydyimo ir Maitinimo Draugijai.
Šiaip mes daugiau nieko neturime pridėti. Mums rodo, kad mes savo poziciją šitame klausime nustatėm. Visuomenė gi žinos, kaip jai reikia ant vietų orientuotis. Panašiai buvo ir Lietuvių Draugijos atstovui, p. St. Šimkui, atvažiavus Amerikon. Daugelis manė, kad reikia paliauti aukas siuntus į mūsų esančius fondus. Bet dalykai pasiliko po senovės. Žmonės vieni auko vokiečių prakalbose, kiti gi po senovės siuntinėjo į fondus. Ir išmintingai daria. Nes svečiai, vieni atvažiuoja, kiti išvažiuoja. Gi fondai, kaip mūsų nacionalės įstaigos, turi visuomenei tarnauti, iki ši nelaimingoji karė užsibaigs. Svečiai tik privalo pakelti žmonėse didesnį upą, žadinti lietuvius išievių siela, kad jie karsčiau darbuotusi gelbėjimui savo brolių ir seserų, kurie pateko tokion nelaimėn, kokios historijoje dar nematė.

Europe ar now engaged in a gigantic struggle to determine their status as political, industrial and commercial factors of the economic world, and
Whereas, the time will come when the nations now at war must agree upon articles looking to the cessation of hostilities and the establishment of a permanent peace, and
Whereas, the people of the United States have viewed with much concern and profound sympathy the destruction of life and property which so great a struggle necessarily entails, and
Whereas, people of different races and speaking different languages have demonstrated their loyalty to their respective Governments by a liberal expenditure of life and treasure which loyalty would entitle them at the hands of the just and beneficent Government to a political status not now enjoyed by them, therefore,

DELEI ATVAŽIAVUSIŲ IŠ LIETUVOS SVETČIŲ

Kuomet pereitą savaitę buvo pranešta laikraščiuose, jogei atvažiuo iš Europos dar nauji aukų rinkikai: p. A. Bulota, p-ni Žemaitė ir p-ni A. Bulotienė, veikia į mus pradėjo mūsų veikėjai kreiptis su užkaisimais: su kokiais tikslais šie svečiai atvažiuo ir ar mes paremsime šių svečių „misijas.“ Kadangi čia yra visuomeniškas reikalas, ir kadangi daugelis nori kiekvieno laikraščio nuomonę girdėti tokiuose reikaluose, mes laiškais nesuspėdami atsakinėti, čionai viešai keletą žodžių pakalbėsime.
Lietuviams amerikiečiams jau žinoma, kad šie svečiai atvažiuo aukų rinkti. Kiek teko girdėti nuo šių svečių nuomones ypatiskai kalbant ir kiek jie per pirmutinės prakalbas Brooklyne išsireiškė, jie rinksią aukas nukentėjusiems nuo karės. Pirmutinėse čionai prakalbose nemažai ir surinko. Antrose jau prakalbose surinko visai mažai. Mes manome, kad yra tam ir priežastis, kurią davė patys svečiai, viešai pasiskelbdami, jogei jie aukas renka socialistų fondui. Šito, rodos, mūsų visuomenei ir užteko.

ma labai aiškiai, net atskirai pabrėžė. Tačiau mūsų žmonės „Laisvei“ gal dar ne tikėjo, todėl laukė, kaip elgis patis svečiai. Mūsų visuomenė pamena elgimasi Lietuvių Draugijos atstovo, p. St. Šimkaus, kuris visur per prakalbas renkamas aukas budavo perduoda tiems fondams, katriems aukautojai nori. (Taip iš pradžių daugelį aukų p. Šimkus perdavė ir bepartiviškam L. G. ir A. Fondui. Gaila, tik kad paskui ir p. Šimkus šita būda paliovė...) Bet šie svečiai, kaip paskutinėse prakalbose girdėjome, stačiai agitavo žmones, kad dėtų aukas į socialistų L. S. F. Tas rodos ir išaiškina dalyką.
Tuom tarpu, kuomet „L.“ ir čionykščiai socialistai labai karštai nori išnaudoti šiuos svečius ir kuodaugiausiai surinkti aukų, kad patekdyti, jogei mūsų socialistų fondas ištikro dar nėra numiręs, tuom tarpu kiti mūsų laikraščiai dar pasitiki svečius prilenkti į bepartiviskos mūsų visuomenės pusę. Taip va Bostono „Ateitis“ išsireiškia, kad busią bandoma surengti svečiams maršrutas po Naująją Angliją, ir prikaltinti svečius, kad jie rinktų aukas del Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo. Jeigu jau jie (svečiai) ir nenorėtų visai apleisti ir socialistų fondo, kuris juos iš Europos par-

kvietė, tai bent kad pusę surinkamų aukų visuomet skirtų į L. G. ir A. F.
Šitas Naujosios Anglijos lietuvių sumanymas yra labai išmintingas ir pagirtinas. Mums rodos, kad ir visur turėtų būti lietuvių reikalaujama, kad viešuos susirinkimuose renkamos aukos turėtų būti atiduodamos į bepartivišką L. G. ir A. F., arba bent pusę perduoda, jeigu po socialistų priežiūra buna susirinkimai daroma. Šitaip darant, mums rodos, bus palengvinta pozicija ir šių svečių, kurie visgi nenorėtų, kad juos visuomenė jau socialistais vadintų.
Rinkimas aukų pas mūsų srioves jau aiškiai yra nusistatęs. Dvi mūsų sriovės laikosi nuomonės, kad surinktas aukas reikia kuogreičiausiai išsiųsti Europon, nes žmonėms mirštant iš bado, nuo peršalimo, nuo ligų, ir kitų įvairių vargų per karę, nėra augštesnio žmoniškumo darbo, kaip su laikyti daugybes mūsų žmonių, ypač kudikių, nuo visiško pražuvimo. Todėl šitų sriovių nuomonė yra teisinga ir atsakanti visiems gražiausiems principams. Bet viena mūsų sriovė, butent socialistai, turi kitokią nuomonę. Kaip jau mums yra žinoma, ir kaip nesykį po mūsų laikraščius buvo su papekimu nurodinėta, mūsų socialistai surinkę iš visuomenės aukas labdarybei, laikosi šie šitas aukas pas save,

Peržvalga

// Musų delegacijos Washingtono veikimas.
Pereitame N rašėme, ką mūsų delegacija su Dr. Šliupu priėškų nuveikė Washingtono delei Lietuvos laisvės gavimo ir indėjome rezoliuciją, kuri komisija delei Farro biliaus priėmė. Pasilieka dar kongresui ją priimti. Bet kad kongresas priimtų, čia jau reikia mums visiems pasidaruoti. Pasidaruoti galime tik susirinkdami susirinkimus ir išnešdami rezolucijas reikalaujančias nuo įvairių valstijų kongresmanų, kad jie, kuomet bus kongrese svarstomas Farro bilius, jį paremtų. Čia išspausdiname J. J. Farro bilium. (Paimame iš „Tėvynės“ kaip jis buvo Dr. J. Šliupo paduotas; vertimas jau tilpo sekančiame N.)
J. J. FARR'O BILLIUS.
Whereas, the great nations of

Be it resolved by the Congress of the United States, the Senate concurring, that we believe when the people of a distinct race, speaking a common language are so homogenous as to form a separate state and to become a distinct political entity, that such people should be given the right to determine for themselves the form of Government best suited to their general welfare,
And, be it further resolved, by the Congress of the United States, the Senate concurring, that in the peace Congress should the United States have a representative there in, he should be instructed to use all honorable means to the end that different races be given political autonomy with the right to determine for themselves the form of Government best suited to their racial and geographical needs.
Dr. Šliupas atliko pilnai savo darbą. Jis laikė prakalbas kongresmanams, jis su visos delegacijos parašais indavė memorandumą, jis padavė savo knigą, jis davė dalyką ligi galui. Dabar žmonėms laikas pasidaruoti.
Pastebėsim dar štai ką: mes viršų einant rezolucijos tekstą paėmėm iš „Tėvynės.“ Mes abejojame, begu tenai nebuvo klaidinagai perduota 3-čiasis punktus: „Whereas, the people of the United States have viewed with much concern and profound sympathy the destruction of life and property“ etc.
Vargiai galėjo tekste būti tokia milijoniška klaida, buk Amerika

su simpatija žiūrėjo į karės baidenybes... Jeigu tas būtų klaida, reikėtų pataisyti, nes žmonės galės apsiginti ir Washingtonas siųsti šias su klaida rezolucijas.

// Batalija jau prasidėjo.

Nors dar nėra oficialių žinių, kad tautininkai su katalikiškais klerikalais nesusijungs dėl bendro veikimo Lietuvos gelbėjime, bet jau dabar aiškiai matome, kad susisijungs, nes tautininkai nepanori eiti bernauti pas kunigus. Tą gerai supranta ir „Darbininkas“, kuris jau N30 pradeda šaudyti lyg vokiečiai po Verduną. Pirmutiniai šūviai kaip ir galima buvo tikėtis krinta ant Dr. Šliupo ir Rimkos galvų. Tk mes turime pastebėti, kad jį juos žiurima kaip į nekatalikus, kaip laisvamanius, bet ne kaip į lietuvius, ne kaip į demokratų. Paaiškin-sime plačiau.

Rodos dar nesena pats „Darbininkas“ kun. Kemėšio vedamas rašė, kad jie, tai yra katalikiškieji klerikalai sutiktų, jei busiančioje Lietuvoje katalikiškas turėtų lygiai teises su kitais tikėjimais ar pasaulėvalgomis. Dabar gi jau štai ką rašo:

„Istorijoje bus užrašyta, jog 1916 metais Lietuvos laisvamaniai pasijuto jau taip stiprus, jog aiškiai ir viešai pareikalavo tautoje lygios vietos ir lygių teisių bedievybei, kaip ir krikščionybėi.

Kova prieš tikinčiųjų žmonių pasaulėžiūrą jau senai pas mus varoma, dar nuo tų laikų, kada Rusijoje buvo mums užginta spanda. Bet ta kova buvo varoma paslapčiomis, uždengtais veidais, taip sakant iš pasalu. Laisvamanių nuolat gyrėsi, kad jie tik prieš kunigus kovoja, tikėjimo ginėlieciai. Tas pats A. Rimka nei Lietuvoje „Lietuvos Žiniose“, nei iš pradžių čia Amerikoje dar nedrįso aiškiai savo kordų parodyti. Pirmas buvo apsinuoginęs Dr. Šliupas. Bet jisai mokėjo tik plusti, ir erzinti tikinčiuosius, nemokėjo gi savo pasekėjų organizuoti ir stumti jų į kovą su tikinčiaisiais.“

Ir toliau vėl rašoma:

„Ką gi davė laisvamanybė ir bedievybė. Tai dar naujas padaras, vos tik antrą anžį begyvuojantis. Jos vaisiai pasibaisėtini. Žmogaus gyvenimui atimamas tikslas, jisai prilyginamas prie gyvulio, šeimynos ardomas, visuomenės pamatai griaujami; vis didyn einanti degeneracija fiziškai ir dvasios sirtyje — štai aiškiai jau matomi vaisiai laisvamanybės. Ir kada mums išdrįsta pasakyti, jog jų bedievybė lygiai gera esanti, kaip tikinčiųjų tikėjimas — noroms nenoroms turime atsakyti: bene per toli jau nuėjote.“

Tai gi matoma, kad masiškiai katalikiški klerikalai kitaip nenori suprasti skirtumą tarp tautininkų ir katalikiškųjų klerikalų kaip skirtumą tarp bedievių ir laisvamanių. Mes nesuskalbėjomė, mes lig šiol į katalikų-klerikalus žiūrėjome kaip į lietuvių dešiniuosius kaip į atžagareivškesnes srioves mažai ką Lietuvai reikalaujančias, o į tautininkus žiūrėjome, kaip į pažangių žmones su pažangiais siekiniais ir bandėme kaip lietuviai su lietuviomis bendrai veikti. Dabar gi tą nuomonę prisiema permaintyti. Vienoje pusėje stovi lietuviai tautininkai-demokratai, kurie pripažįsta sąžinės liuosybę, kurie kiekvienam asmeniui leidžia į dalykus žiūrėti taip kaip jam išrodo,

leidžia į ką nors tikėti ar netikėti. Iš kitos gi pusės stovi jau ne lietuviai, bet katalikų klerikalai, kurie nepripažįsta sąžinės liuosybės, kurie nenori ir kalbėti su kitaip manančiais bei į dalyką žiurinėiais. Jie ant Lietuvos reikalauja atsivėlgia tik ant tiek, ant kiek juos priverčia pats gyvenimas. Jei jie visiškai neatsivėlgėtų į tautos reikalus, jei jie vien tik katalikišku tikėjimu rūpintųsi, nuo jų atsitrauktų visi tėvynę mylinti žmonės. Už lietuvių jie griebiasi kaip už įrankio palaikymui savo partijos, mes gi atbulai, mes griebiamės visokių gerų įrankių palaikymui lietuvių ir Lietuvos. Tai kame skirtumas? kas mes laikome už tikslo, jie tą paverčia įrankiu savo grynai partiviškių, savo katalikiškos tikslų atsiekimui. Jei jau taip yra, jei jau atidengtos kortos tai rodo, tai neišvengiama kova, ir ta kovą jie jau pradeda. Mes kovojam už visų nuomonės liuosybę, kartu ir už katalikiškos liuosybę, katalikiški gi klerikalai tik sau nori liuosybės, o kitoms nuomonėms, kitoms religijoms ar žmonių pažvalgoms jie nepripažįsta jokios teisės.

// Ginėai tarp „draugu.“

„Naujienos“ dabar varo smarkią polemiką su „Keleiviu“ — vadinas draugai susiginėję; nuo to žmonėms nei šilta nei šalta. Bekalbėdamos „Naujienos“ apie p. Gugio vestuves išsireiškia:

„Net priešingoji socialistams spauda su tokiais kaip tilpusis „Keleivyje“ pašiepimais išsišloko tikrai viena nešvariausioji „Vien. Liet.“ vienok ir ta mokiėjo šiame atvejuje daugiau susivaldyti negu „Keleivis.“

Tai gi išsėina, kad nors tai „V. Lietuv.“ ir teikiama nešvariausio laikraščio vardas (o teikiama delto, kad drąsiai sakome teisybę ir akis be vinojimų ir šilks), bet visgi tai nešvariai „V. L.“ atiduodama pagarba, kad ji visgi nors priešinga, bet moka geriau susivaldyti (net sulyg „Naujiečių“) negu „draugas“ „Keleivis.“ Tai turbūt mums užgavėninis siurprizas.

// Prašo kol kas drabužius palaikyti pas save.

Kun. Petkus „Darb.“ N30 praneša, kad dabar Raundonas kryžius turi surinkęs į 250 skrynių su drabužiais dėl nukentėjusių nuo karės. Dabar tas skrynes negalima išsiųsti Rusijon, nes laivai neveikšioja tarp Archangelsko ir New Yorko, o daugiau skrynių neturės kur padėti. Todėl prašo aukautojų kol kas neišsiųsti drabužių. Kuomet bus galima siųsti, tuomet bus laikraščiuose pranešta.

// „Katalikas“ bus kataliku, o ne klerikalau.

Dienraštis „Katalikas“ perėjo iš Jono Tananevičiaus rankų į jo brolio Stasio Tananevičiaus rankas. Prie tos progos naujas leidėjas pasigiria, kad jis vesias laikraštį katalikiškoje, o ne klerikalioskoje dvasioje. „Katalikas“ dabar virsta savaitiniu laikraščiu.

// „Laisvės“ ankstyvas sprendimas.

„Laisvė“ indėjo pranešimą savo korespondento apie Bostone įvykusią tautininkų konferenciją, kur pasakyta, kad P. Norkus „V. L.“ redaktorius gines p. Širyvdą ir kad jis prigulėjęs prie dešiniojo tautininkų sparno. Tai netie-tininkai-demokratai, kurie pripažįsta sąžinės liuosybę, kurie kiekvienam asmeniui leidžia į dalykus žiūrėti taip kaip jam išrodo,

ar Norkus prie kairiųjų ar prie dešiniųjų tautininkų priguli, tai dar jis to niekur neparodė ir „Laisvės“ sprendimas dar perankstyvas. P. Norkus mažiausiai priitaria bent kokiam dabartiniam politikai.

Kaslink atsinešimų p. Bulotos link fondų, tą trumpa ateitis pa-

rodys. Jei p. Bulota eis prieš L. G. ir A. F. mes busime jam priešingi, kaip savetos partijos žmogui; jeigu gi mus nekludys, mes ir jo nekludysime, tegul tik kuodaugiausiai surenka aukų ir siunčia Lietuvon, nors aukų klausime p. Bulota turėtų tarties su mūsų fondu.

bos. Vokiečiai šiuom kart tikisi arba pamti Verduną, arba niekad- dos ateityje daugians ant jo neuž-pulti. Kelios ateinančios dienos parodys kaip bus.

SUTARTIS TARP RUMUNIJOS IR RUSIJOS.

Vėl dabar visų akis atkreiptos į Rumuniją. Vėl naujos žinios. Telegrafas praneša, kad tarp Rusijos ir Rumunijos įvyko sutartis, sulyg kurios Rusija atiduoda Rumunijai dalį Besarabijos gubernijos ir prisižada perleisti per savo žemę visokius kareikius reikalingus daiktus. Rumunija gi įsikiš į karę Rusijos pusėje. Rumunijos laikraščiai atvirai kalba, kad Rumunija senai jau nutarusi stoti sąjungiečių pusėje, ją sulaukė lig šiol tikta stoka amunicijos, kariuskiųjų reikmenų.

Jeigu Rumunija pradėtų kariu- ti Rusijos pusėje, tai turkams ir bulgarams visai būtų blogai, nes juos jau ir vokiečiai neįstengtų atginti nuo rusų užpuolimo.

RUSAI PERSIJOJE VIS EINA PIRMYN.

Rusai Persijoje vis po biskį eina pirmyn vydami atgal turkus. Dabar eina susirėmimai apie Karamanšach, kur rusai atėmė iš turkų keletą kanolių ir suėmė kiek kareivių.

PRASIDĖJO SMARKUS MUŠIAI ITALŲ SU AUSTRALIS.

Iš Vienos oficiališkai praneša, kad ant italų mušių lauku prasidėjo labai smarkus šaudymas, ypač tai atsizymi smarkumu Isonzo paupiais. Žinios gi iš Romos dar plačiau kalba apie tai. Austrai mano, kad italai dabar smarkiai nori užpulti ant jų. Vienok apie ten einančius mušius ty kraštų kariškosios cenzūros nepraleidžia jokių platesnių žinių; pasiganėdina lakoniškais pranešimais. Matomai tai daroma, kad atitraukti vokiečių-austrų kiek spēkų nuo Verduno ir apskritai iš Francijos.

IŠ DARDANELIŲ ISIMTA MI-NOS.

Atenai (Graikija). — Čionai paklido žinios, kad į Konstantinopolį geležkeliu buvo atgabentos 5 vokiečių povandeninės valtys (submarinai). Tų submarinų tikslas yra skandyti rusiškų laivus Juodosiose jurėse ir anglių bei francuzų laivus Viduržemės jurėse. Delei to esama iš Dardanelių išgautys povandeninės minos, kad tie submarinai galėtų liuosai vaikščioti.

BAISŲ VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Amsterdam. — Čionai sužinota, kad tikrai vokiečiai prie Verduno turėjo didžiausius nuostolius. Tie pulkai, kurie pirmiausiai tęjo likosi beveik visiškai sunaikyti, likosi tik po 17 žmonių iš šimto. Šimtai traukinų atėjo per Luxemburgą su sužeistaisiais. Verdunas ne trečdalyje to nevertas, kiek vokiečiai ant jo padėjo gyvasčių.

NUOTIKIAI PRIE RYGOS.

Pastaruoju laikų čionai buvo gana smarkus šaudymasis. Indomų dalyką padirbo latviai. Kaip žinoma latviai turi liuosnorių kareivių būrį, kuris prigelbs-ti rusams. Tas latvių liuosnorių būris netikėtai užpuolė ant vokiečių tranšėjų, išmušė beveik visus vokiečius, esančius tranšėjose ir beveik be jokių nuostolių sugrįžo atgal.

Prie Stripo upės rusai kiek pažengė pirmyn atstumdami vokiečius. Kitose gi vietose prie Rygos nėra jokių mušių.

RUSAI JAU INEJO Į MESOPOTAMIJA.

Žinios pareinančios iš Romos skelbia, kad rusų armija Mažojoje Azijoje jau perėjo per Persijos rubežių su Mesopotamija. Rusai stengiasi atkirsti kelią turkų armijai esančiai Bagdado apielinkėse. Turakai stengiasi pasiūsti tenai daugiau savo kariumenės, kad sulaukyti besiveržiančius rusus. Matomai turkams Mažojoje Azijoje visgi nekaip einasi.

RUSAI JAU ATAKUOJA TRAPEZUNDA.

Iš Romos ir Petrogrado ateina žinios, kad rusai jau apgulė paskutinę drutvietę Armenijoje Trapezundą, kuri tikimasi greitu laiku paimti.

EUROPOS KARĖ GALI PERSINĖSTI AMERIKON.

Londonas. — Liverpoolio laikraščiai paskelbė svarbią žinią, tai yra, kad Brazilija nori konfiskuoti vokiečių ten esančius laivus. Toks konfiskavimas jau privedė prie karės Vokietijos su Portugalia, dabar gi gali irgi privesti prie karės. Karė tarp Brazilijos ir Vokietijos mažai ką reikštų, bet ta karė padarytų didelę in- tekme ant vokiškojo kapitalo indėto į Brazilijos įstaigas, o tas vokiečiams labai nemalonu.

BULGARIJOJE KILS REVOLIUCIJA.

Iš Romos pranešama, kad Bulgarijoje neišvengiamai kilis revoliucija. Dabar jos armijoje didelis bruzdėjimas prieš valdžią. Sakoma, kad dabartinė Bulgarijos valdžia gniaus.

Iš Visur

VON TIRPITZ PASITRAUKĖ.

Vokietijos jureivijos garusis von Tirpitz, sulig iš įvairių vietų pranešimų, pasitraukė nuo savo vietos. Iš Londono pranešama, jog admirolas von Capelle paskirtas jo įpėdiniu.

Iš Amsterdamo skelbiama, jog von Tirpitz resignacija labai apgaileaujama visu, kadangi jis daug prisidėjo prie žymių Vokietijos nuveiktų darbų karės laiku. Sakoma, jog įpėdinis parinktas; taipgi tos pačios rusiš, delei ko nebijoma jokių permainingų laivynokarės tvarkoje. Laivyno karė bus tokia kaip iki šiolei, kaip nuženklinta laike paskutinių nutarimų.

Berlinas sako, jog permaina admiralterijoje yra tai įvykęs faktas. Oficiališkai skelbiama, kad išvengti nesupratimų bei laidingų nuomonių, šiuom sakoma, jog ta permaina žmonėse nepadarys jokių permainingų submarinų karės veikime ant vandens, o viskas eis sulig nustatytu vasario 2 d. memorandumu, nei jokios nėra nuomonės kaslink reikalos bent ką iš paminėto perkeisti.

Iš Berlino pranešama, kad tarp von Tirpitzo ir kaizerio buvo kilę kokie tai nesupratimai delei to, kad buvo reikalaujama dabartinėje valandoje didesnio vandeninio veikimo.

Iš Milano ateina žinios, jog tarp von Tirpitzo ir Valstybės kancelerio B. Hollwego įvyko nesupratimai delei submarinų veikimo bei Suv. Valst. protesto užtai.

ŠAUKIASI Į VEDUSIUS VYRUS.

Anglijoje karės ministeris išleido atsisauskimą į vedusius vyrus, ragindamas stoti kariumenėn; delei to atsisauskimo visoje šalyje kilo dideli nepasiganėdinimai. Pasi-

rodo, jog labai mažai nevedusių vyrų rašosi ir rezervistų eiles ir stokuoja kariumenės.

Parlamente kilo delei to ginčai. Lordas Derby pasakė, jog dabar moters užima darbo vietas, delei ko liūsi vyrai galėtų stoti kariumenėn. Raginami visi rašytis su lig paskelbto Tarnystės Akto, kadangi „reikalinga iškalmu juos išmokyti, o reikalui priėjusius siųsti į frontą. Kitchener sako: „Aš kreipiuosi į vedusius vyrus, kad jie pastatytų savo patriotizma augščiausia visko ir rašytusi.“

ŽYDAI UŽ SAVO TIESAS.

Londone susiorganizavo žydų tautiška unija, kurios siekiais yra veikti išgavime sau tiesų po šios karės. Ši unija reikalauja lygių visiems žydams tiesų su tų šalių piliečiais, kokioje šalyje jie negyventų po karės.

Izrael Zangwill sako jis visada manąs, jog jie gaus gabalą žemės arba Kanadoje arba Australijoje. Įvairių Anglijos kolonijų premjerai dabar randasi Londone, taip gal pavyks kaip nors iš jų išsiderėti dykai žydams dalį žemės. Anglija yra tai ta šalis, prie kurios jie kreiptusi karės pabaigoje, todėl ant Anglijos guli didžiausi atsakomybės suteikime žydams kokiu nors pasaulyje tiesų. Jeigu Anglija gaus Palestiną, Zangwill tiki, kad žydiška valdžia būtų nuskirta tenai.

Žydų laikraštis „Diena“ rašo apie tai, jog popiežius priėmęs svarbų dokumentą reikalauose žydų; šis dokumentas manoma turės svarbą kaip Inocenčio IV išleista bila užjaučiant žydų naudojimą krikščionių krauju, kaip netikusią legendą. Šis dokumentas reikalau užtarti žydus bei duoti jiems tiesos bei apsiėjimo kai su žmonėmis.

UZSIPUOLIMAS ANT ASQUITHO.

Londone, žemajame Bute, kilo smarkūs užsipuolimai ant premjero Asquitho iš liberalų pusės — užsipuolė Sir A. B. Markham, kuris sako, jog ponas Asquith yra profesionališkas politikierius. Jis sako, jog Asquitho rūpesčių nėra nieko kas linik karės užbaigimo, ir „vienintelis daiktas prie ko Asquith prisirišęs — tai prie savo algos.“

Šie žodžiai sukėlė garsius pasipriešinimus visame bute bei reikalaujama atšaukti tą apkaltinimą. Tada Sir Markham nuramino visus bei priėjo prie išvedimo: „Nario užsipuolimas ar patėmėjimas nėra betvarkis, bet narių supratimas dalykus apvertina pagal jų nuoznias.“

KARĖS IŠLAIDOS FRANCIJOJE.

Antram kvartalui reikalaujamas karės kreditas Francijoje siekia 7,800,000,000 frankų (\$1,560,000,000). Šitas parodo, jog karė francuzams kasdienu reikalauja po 87,000,000 frankų arba \$17,000,000. Škaitlinės parodo, jog karės išlaidos žymiai išla, kadangi abelna 1915 metų išlaida buvo 22,000,000,000 frankų, kuomet pirmas pusmetis 1916 metų siekia iki 15,500,000,000.

RUMUNIA.

Rumunija laukianti Vokietijos pasekmių ar nuostolių prie Verduno, o tada, manoma, jog jos pažiuros linkui prisidėjimo karėn ar likimo neutrališka paaiškės pilnai. Bratiano valdyba ir kabinetas vis laikosi ir mano laikytis neutrališka, bet karingoji dalis veikia irgi savotiškai. Daugelis sympatizuoja Francijai ir iš savo pusės jaučiasi galėsia pavar-

saryje išvesti Rumuniją karėn prieš Vokietiją ir Austriją.

Kariškieji elementai sako, jog Rumunija praleidžia svarbų momentą, kaip Italija kad praleido: dabar laikas įstoti karėn.

REICHSTAGO SUSIRINKIMAS.

Berline kovo 15 d. atsidarė reichstagas, kuriame pirmiausia pagirta laivyno bei kariumenės veikimas; svarbiausia busių kalbama apie karės paskolą — „tokia, kad parodyt visiems, jog vokiečių finansinis stovis neperimamas.“

„JEIGU VERDUNAS PULTŲ.“

Valdiškose įstaigose kalbama, jog, jeigu Verdunas taps vokiečių užimtas, nors tuomi buvo manoma privesti greitą taiką pavasariui užėjus, „vokiečių laivynas ir kariumenė turės atvirą kelią atakuoti Suv. Valstijas. „Vokietijos karės vyriausybės siekis užpulti Suv. Valst. vadovus nedavus progos joms nei surengti išlavintų kareivių armiją išviniui užpuolikų nei pradėjimui laivyno veikti pilnoje galėje. Geis mas grobio bei neapikanta delei S. Valst. pristatymo sąjungiečiams reikmenų yra bene svarbiausi šiojo plano motyvai.“

APIE ORLAIVIŲ UŽPUOLIMUS

Naujas Anglijos parlamento narys — orlaivininkas N. P. Billing išsireiškė, jog anglai turėtų padėti daugiau pastangų apginti Angliją nuo Zeppelinų ir net sudrūtininti savo oro laivyną bei užpuolninti ant priešų. Dabar Anglijoje esą daugians yra orlaivninkų bei orlaivių, negu karės pradžioje, tik reikia veikimo.

BULGARŲ PAGALBA NEGAU- TA.

Genevos žinioš skelbia, jog Vokietija prašė Bulgarijos prisijūti dvi divizijas į francuzų frontą, — kaip suzinota iš Buharesto. Bulgarijos valdžia pagalba atsakė priduoti, sulig tų žinių, delei nežinomų Rumunijos apsvertimų bei jos politikos.

Delei Vokietijos-Austrijos reikalavimo demobilizuoti Rumunijos Munnanijos armijos, Rumunija didina savo armiją. Visu parubežiu valdžia rekvizavo galvijus, bijodama, kad juos kartais neužgrobūt austrų kariumenės.

Keletą dienų atgal įvyko susidurimas ant Dunojaus upės tarpe austrų-bulgarų su rumuniečiais. Bulgarų parubežio sargai šovė į Rumunijos laivą; bulgarai taipgi signalavo austrų kanuolniam laivui, kurs prisakė Rumunijos laivams pereiti ant Bulgarijos pusės; bet tie atsakė, delei ko iš laivo pradėjo šaudyti ir rumuniečius. Rumunijos kareiviai šovė atgal, delei ko padaryta abiejose pusėse pusėtina nuostolių.

Iš Amerikos

MEDŽIOKLĖ ANT VILLOS.

Washington, D. C. Iš Meksikos gauta žinia, kad Carranza davė įsakymą kariumenei, kad būtų banditas Villa pagautas „gyvas arba miręs“ ir kuri kariumenės dalis pagaus Villą, Carranza apdovanos. Tuli militariskai žinovai tvirtina, kad Villos pagavimas nebus taip lengvas, nes Villa turi susiorganizavęs tvirtą ir didele savo armiją, prieš Carranzę ir kartu gerai indukęs ant Suv. Val. Apie didumą Villos armijos nėra tikrų žinių. Bet galima spręsti,

kad jis turi gana tvirtas savo pozicijas, nes nuo nekuro laiko jis kelia riaušias visoje Meksikoje.

MIRTIS VILLAI.

Washington, D. C. Carranzas atsilkreipė į Suv. Valstijas, kad sujungtom įgomis paėmus Villą. Manoma, kaip greit bus Villa paimitas ir pridutas Meksikos valdžiai, taip greit bus Villa nužudytas kaipo banditas ir visų riaušių kėlėjas.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ KARIUMENĖ JAU 20 MYLIŲ MEKSIKOJE.

San Antonio, Texas. Pietų pusėje Naujoj Meksikoje S. Valst. kariumenė įžengė 20 mylių medžiudama Villą. Ją veda Generalas Pershing. Kol kas neįvyko jokis susirėmimas. Generalas P. Ellas Calles vad. das Meksikos Carranzos kariumenės Sonoroje praneša, kad jis vadovaujas strategiškame punkte 5,000 kariumenės ir saugiai tėja Villos žygius. Gen. Luis Gutierrez armija iš penkių punktu daboja Villos pabėgimą į pietų ar rytų pusę.

S. VALST. KARIUMENĖ SU CARRANZOS KARIUMENE SUSIJUNGS.

San Antonio, Tex. — Amerikos kariškias štabas sako, kad tarpe Carranzos kariumenės ir Suv. V. neįvyks susirėmimų. Kaip kur gali atsistoti maži susirėmimai, tai tik per klaidą, iš nepažinojimo Amerikos kariumenės uniformų. Bet šiaip pavojaus nėra. Visų tikslu yra sugavimas Villos ir jo kariumenės.

ASTUONI S. V. KAREIVIAI SUŽEISTI.

Washington, D. C. Kovo 17 d. gauta žinia iš Meksikos, kad gen. Pershingo astuoni kareiviai meksikonų sužeisti, bet šis raportas kol kas nepatvirtintas.

IŠ AMERIKOS 300,000 ŠAUTUVŲ PASIŪSTA MEKSIKOS VALDŽIAI.

Douglas, Ariz. Pereitą savaitę Amerikos valdžia perleido per užežiu 300,000 šautuvų del Carranzos valdžios. Trumpame laike bus dar išvešta iš Amerikos į Meksiką 700,000 šautuvų. Tas duoda suprasti, kad karė nėra juokais pradėta. Carranza sako, kad Amerikos valdžia daug gero daranti del Meksikos užbaigime Meksikos suirėčių Villos keliām.

AMERIKONAI BĖGA IS MEKSIKOS.

Laredo, Tex. — Amerikonai apimti baimės palieka visą mantą Meksikoje ir bėga į Ameriką. Bėga daugiausiai iš tų vietų, kur manoma, kad randasi Villa. Villos pasekėjai yra labai intuzė ant amerikonų už įsikišimą į Meksikiečių reikalus.

BANDITAI ŠOVĖ Į S. V. KARIUMENĘ.

Kingsville, Tex. Šešiolitika Amerikos kareivių saugoja Barrada tiltą ant geležkelio St. Louis Brownsville ir Meksikos. Nakties laike užpuolė Meksikos banditai ir iš abiejų pusių buvo paleista virš šimto šuvių.

IŠ PATERSONO Į ST. LOUIS PĖKŠČIAS.

Paterson, N. J. Vietinė Šilkų dirbtuvės paskyrė \$250 tam, kurįš nueis savo kojoms (pekščias) į St. Louis. Atsirado drasuoelis p. Robert R. Simmonds 50 metų senis. Simmonds davė garbės žodį, kad jis pasieks St. Louis June

13 dieną. Nuo Patersono iki St. Louis yra 1,440 mylių. Simmonds kelione pradėjo šį panedėlį. Pinigas viską daro.

PLIENO KORPORACIJA TURĖJO \$726,683,589 UZDARBIO.

New York, N. Y. Pereitą savaitę plieno Korporacija paskelbė raportą už pereinus metus. Tame raporte sakoma, kad pereiti metai buvę vieni iš pelningiausių, daryta apyvertos už \$726,683,589. Tiesa pasakius, plieno išdirbystės magnatai pusėtinau gerai perėtais metais „uždirbo,“ bet kiek uždirbo darbininkai?

UZMUSĖ MOTINĄ.

Boston, Mass. Pereitą savaitę tu las Mr. Cormikas 32 metų amžiaus užpykęs ant savo motinos, paėmė kirvį ir smogė jai į galvą. Moteris puolė ant žemės ir jau daugiau nebeatsikėlė. „Cormikas atlikęs žmogžudžio darbą nuėjo į policijos stotį ir pasisakė, kad užmušęs savo motiną. Tapo areštuotas.

EDISONAS IŠVAŽIUOJA Į FLORIDĄ.

Orange, N. J. Garsusis elektros išradėjas išvažiuoja ant tam tikro laiko į Floridą. Nenorėdamas pertraukti savo laboratorijose darbą, vežasi su savim ir nedidelę laboratoriją. Ponas Edisonas smarkiai galvoja, kad išradus chemikalus del dažymo audinių.

Dabar dažu Amerikos audinyčiams laabi truksta. Pirm atgabendavo iš Vokietijos; kareivi šiaučiant negalima iš tenais nielo gauti. Edisonas deda visas spėkas, kad jas išradus. Dirba laboratorijoje dieną ir naktį. Sako pavyksią išrasti.

DARBAS ir KAPITALAS

Cleveland, O. Laukiama iškilančio streiko telegrafistų ir paduodančių signalus ant geležkelio New York Central Railroad. Darbininkai skaičiuje 4,000 pareikalavo pakėlimo algų ant 15 nuosimčių. Jeigu tik kompanija neišpildys reikalavimų, tai bėgyje keletos dienų bus apsauktas streikas.

New York, N. Y. Čion jau nuo keleto savaičių streikuoja darbininkai išdirbanti guzikus. Kompanijos kol kas darbininkams atsakė pakelti algas. Darbininkai laikosi tvirtai neatsižvelgiant į policijos žiaurų elgimąsi, kur kasdien keletas streikiurių suareštuojama.

Brooklyn, N. Y. Jau trečia savaitė kaip išėję ant streiko BRT. gatvekarų kompanijos dirbanti darbininkai prie išdirbimo karų ir senų pentaisymo. Kompanija kasdien atveža streiklaunžius į dirbtuves ir vakare juos išveža. Darbininkai laikosi vienybėje labai tvirtai ir tikisi streiką laimėti.

Springfield, Mass. Darbininkai dirbanti Rubber Co. manó trumpame laike ieseiti ant streiko, prieš žastis yra tame, kad kompanija del nežinomų unijai prežasėjų atstatė nuo darbo 15 mašinistų. Jeigu jie nebus priimti atgal prie darbo, tai streikas yra neišvengiamas.

Lancaster, Pa. Cigarų išdirbystėj Otto Eisenlohr & Bros. pereitą savaitę sustreikavo 300 darbininkų, tame skaičiuje yra pusė merginų. Streiką išsaukė viena mergina ir tai ne del mokesties, bet delei duodamo netikusio materio- lo apvynojuimui cigarų. Streikas išsiplėtoja bėgyje trijų valandų laiko, ir visi kaip vienas pastatė reikalavimus ir apleido dirbtuvę.

Passaic, N. J. Vaikų slebūčių siuvėjos skaičiuje 500 darbininkų dirbtuvės Wolf & Abraham išėjo ant streiko. Darbininkės reikalauja pakėlimo \$3 savaitėje ir trumpinimo darbo valandų iki 49 savaitėje. Taippat reikalauja, kad už viršlaikį ir šventadienius būtų mokama pusantro tiek. Darbininkės mano iskovoti trumpame laike savo reikalavimus.

Brooklyn, N. Y. Mąsškinių siuvėjai ir siuvėjos dar tebestreikuoja. Pereitą savaitę daug streikuojančių merginų tapo suareštuota už tai, kad jos streiklaunžius atkalbinėja. Keletoje vietų streikiereš su streiklaunžems smarkiai susirėmė. Unijos organizatorius išreiskė, kad šiame streike policija elgiasi kur kas švelniau už streiklaunžius, kurie yra taippat darbininkai.

Iš Rusijos

KUR DIRBAMA RUSIJAI AMUNICIJA.

Dabar Rusijoje veik visos dirbtuvės užimtos dirbimu amunicijos. Bet negana dar to, Rusija labai daug užsteliavo amunicijos Amerikoje. Pasirodo, kad dabar tik viename Seattle, Wash. (Amerikoje) yra prikrauta 5,000 vagonų pilnų amunicijos. Visi laivai ant Ramausiaus didjurio yra Rusijos nusamdyti, kad tą amuniciją pervežti Rusijon, bet ir tai nesuspėja atlikti, nes vis daugiau vagonų atvežama. Jei Rusija turės ganėtinai amunicijos, ji geriau galės kariauti prieš vokiečius. Tik del stokos amunicijos ji turėjo vokiečiams užleisti Lietuvą ir Lenkiją.

VILNIAUS RĖDYBOJE.

Lenkiški laikraščiai praneša, kad vokiečiai Vilniuje iš žmonių atėmė ne tiktai valgomuosius daiktus, bet ir lovas, pagalves ir kitus daiktus. Vilniaus rėdyba mažian nukentėjo negu Suvalkų rėdyba, bet visgi pernai rudenyje mažai kas užsėjo javų.

Vilniuje vokiečiai įsteigė liaudies universitetą, išguldomoji kalba lenkiška.

DEGTUKŲ MONOPOLIJA.

Pinigyno ministerija dabar dirba projekta, kad įvesti monopoliją ant degtukų. Degtukų dirbtuvės pasiliks kaipir pirmiau pašalinii žmonių rankose, bet degtukų pardavinėjimą valdžia pasiimsianti savo rankosna. Nuo degtukų tikimasi gauti daugiau pelno apie 4 milijonus rublių.

GELEŽKELIAI TRANSĖJOSE.

Rusijos valdžia užsteliavo mažytėlius garvežius ir vagonėlius, kurie vaikščios siauru geležkeliu, kurių tarp bėgių bus tik 2 pėdų tarpas. Tai bus geležkeliai praversti transėjose ir laike mušiu bus galima tokiu geležkeliu davežti kareiviams ir amuniciją ir valgi. Ir rusai pradeda išmukti pritaikinti visokių išradimus.

DIDELIS SKANDALAS.

Rusai daug siunčia visokių valgių belaisviams į Vokietiją. Pastarojuoju laiku pasirodo, kad daug tokių siuntinių prapulavo. „Birž. Viedom.“ rašo, kad dabar jau susėkta, kad tuos siuntinius pavagne ne vokiečiai, bet tų siuntinių dikčiai pražuva dar nenusiuntus į užsienį. Negirdėtas skandalas.

ČENSTAKAVE.

Miestas Čenstakavas nelabai jau taip nukentėjo nuo karės, bet visgi jame dabar gyventojų skaitlius susimažino iki 40,000. Dirb-

tuvės visiškai sustojo; dievobaimingi žmonės dabar jau nelanko stebuklingą Panelės šventos paveikslą. Daugelis šeimynų reikalauja pagalbos. Lenkiški darbininkai dabar važiuoja Vokietijos gilumon ir tenai gauna darbus.

SOCIAL-DEMOKRATŲ TEISMAS.

Petrograde visiškai nesena pasibaigė teismas, kuris tęsėsi 5 dienas, ir kuriame buvo kaltinami 5 darbininkai tiktaai užtai, kad jie priklausė į social-demokratų partiją. Teismas priteisė du darbininku išsiųsti ant posesenijos, o kitus tris išteisino.

LIETUVOJE.

Vienas Berliuo laikraščių reporteris apvažinėjo užimtają vokiečiais Lietuvą ir kitus kraštus. Paduodame jo pranešimą.

Tauragės apielinkėje beveik nėra gyventojų, kraštas — tai tik griuvėsiai.

Skaudivilėje ir Kelmėje žmonės gana juda kaip karėje, darbujasi.

Pakeliais tarp Šiaulių ir Mintaujos matyti daug lietuvių valandų sniegą nuo plento.

Šiauliai beveik be gyventojų, jame liko tik apie 5,000 žmonių. Šiaulių vidury miesto išgriautas, visur griuvėsiai. Vokiečiai jau kiek galėjo pagadintus namus pataisė ir juos pavertė į ligonbučius ar kazermes del kareivių. Dabar Šiaulių gyventojai pamažėl vis pradeda grįžti. Jau atidaryta keletas krautuvii ir pora viešbučių.

Iš Lietuvos

Kaune. „Vorwaerts“ žiniomis, Kaune esąs leidžiamas vokiečių kalba laikraštis, vardu „Kownoro Zeitung.“ Vienne savo įžengiamajame straipsnyje tasai Kauno vokiečių laikraštis rašas, kad skelbisiąs vokiečių kultūros ir dvasis dėsnius. Kaune vyriausybė įsteigusi prieglaudų kareiviams ir geležkeliu tarnautojams ir vokiečių teatrą. Ten esąs atidarytas „Ostbank fuer Handel und Gewerbe“ skyrius. Kauno gatves vokiečiai šiaip pavadinę: Mikalojaus prospektą — Kaiser-Wilhelmstrasse, kitas Wienez-Platz, Kochstrasse, Parade-Platz, Deutscher-Ring ir tt. Gardine. Vienos „Kurj. P.“ rašo, kad Gardino priemiesčiuose ir apielinkėse namai sngriauti esą, bet miesto vidury nelabai pagadintas. Iš 75,000 gyventojų belikę tiktaai 30,000 žmonių. („Liet. Balsas.“)

MUSŲ PAĖGĖLIAI

Ratomka. Liepojos Romnų geležkelio Ratomkos stotyje, 15 varstų nuo Minsko ir aplinkinius kaimus yra apie kelis tukstančius pabėgėlių; koks trečdalis jų yra lietuviai. Jie nuo gduų ir lenkų pabėgėlių prisiklauso visokių neužuojautos ir *pajuokimų; kiekvienu proga vadina juos „gargatunais.“ Lig Kallėdų vietinio Randonojo Kryžiaus administracija buvo lietuviai nuo Marijampolės, kurie lygiai rupindavosi visais pabėgėliais, neskirdami nei tautos nei tikybos. Yra kumigas pabėgėlis lietuvis, kuris yra daug palanknis lenkams, negu lietuviams. Sakysim, buna tokių atsitikimų, kad su sirgus lenkui, jis saugo lig mir-

ties, dykai palaidoja, o prie lietu-
vijo jo negalima priprašyti.

Pirmiau pabėgėlių daktaras bu-
vo lietuvis, dabar yra gudas, bet
didumą supranta ir lietuviškai.
Naujasis daktaras mažai tesirun-
pina pabėgėliais (apie pirmiau
buvusįjį nežinau). Neseniai mirė
Mykolas Mykolaitis, kuris nuo
pradžios žiemos sirgo. Gydytojas
buvo kviestas į ligonį daug kartų,
bet neaplanke jo nei karto. Li-
gonis taip ir mirė be gydytojo
pagalbos. Gydytojas pats, rodos,
privality kartais nuo karto apeiti
pabėgėlių butus ir pažūrėti, koks
yra jų sanitarinis padėjimas, ir
duoti žmonėms patarimų.

Pabėgėliai, apgyvendinti vasar-
namuose, kenčia didelį šaltį. Ki-
tų kambariai taip šalti, kad per
speigus vanduo juose užšala. Gai-
la žiūrėti, kaip pusantų metų vai-
kas pusplėšis šliaužiuoja tokiuose
kambariuose, o sergas semelis, sun-
kia ai alaudamas, dreba nuo šal-
čio kaip buvo su Mykolaičiu.

A. B.—us.

Čita.

Antrąją Kalėdų dieną, lietuvių
prieglaudoje buvo pirmą kartą
susirinkę Čitos pabėgėliai ir viet-
iniai lietuviai pasilinksinti prie
eglutės.

Nušvito veidai, pradžiugo šir-
dys, pasijutus kruvoje tarp sa-
vųjų. Prisirinko 80 svečių su
viršum. Žmoneliai gėrėjosi tauti-
niais rubais, kuriais buvo apsirė-
džiusios šešios mergaitės, gėrėjosi
ir pačia eglėle, kuri buvo papuoš-
ta net elektros lemputėmis.

„Mes važiuosim kalėdoti...“ už-
dainavo anos šešios mergaitės
drauge su kitais dainininkais, be-
vaikšči odamos ratu aplink žiban-
čią eglaitę. Suskambėjus: „Kur
banguoja Nemunėlis...“ kitiems
net ašaros pasirodė akyse. Dar
didesnį įspūdį padarė — „Šudiev
Lietuva!“ Didelė naujiena gra-
mafona lietuviškomis dainelėmis.
Buvo deklamuoti eilių. Ypač
gražu buvo, kai penktų metų vy-
ras Cepo Vytkas deklamavo:

„Eiva žmona, pupų kult...“ ir 10
met. mokinys pabėgėlis Jacevičius
Jonukas.

Iškilnė pasibaigė daina: „Oi ei-
sim, eisim, čia mes nebusim, čia
ne mūsų nameliai,“ kurią daina-
vo visi poromis sustoję ir vaikščio-
dami ratu po salę ir išėdami iš
dami.

Smažiausia buvo tai, kad Enk-
sminosi visi lygiai — Jurškio Bi-
rutė baltomis kaip sniegas pirš-
tinėmis ir pabėgėlio Bartkaus
juodzius mediniais klumpinukais;
juodi surduti ir čerkeziniai švar-
kai.

Visi vienodai buvo pavaišinti,
visi vienodai ir apdalinai eglės
dovanomis. Skiriantis buvo iš-
reikštas noras, kad tokie vakarė-
liai būtų taisomi dažniau.

Visa, sako, dabar Čitoje būtų
gerai, reikėtų dar tik lietuvių ku-
nigėlio. Artimasi Velykos, o išpa-
žinties ne bus prie ko eiti. Rei-
kėtų ir mokytojus lietuvių kaip
mažiems vaikams, taip ir dide-
liams pamokyti lietuvių kalbos.

Tuo tampa Čiton eina lietuvių
laikraščiai „Lietuvių Balsas“, „R.
Garsas“ ir „Naujoji Lietuva.“
Škaito juos daugiausiai pabėgė-
liai.

C. M.

(„Liet. Balsas.“)

Minsko gubernijoje, kaikiurie
pasakoja, esama apie 10,000 pa-
bėgėlių lietuvių, bet Minsko gat-
vėse retai tesigirdi lietuviškai kal-
bant. Minske pragyvenimas tri-
gubai pabrango. Swiesto svarui
mokama 1 r. 60 kp.

Telskingofe, netoli Videno
(Vidž. gub), gyvena 134 pabėgė-
liai, iš kurių lietuvių yra 64, be-
veik visi suvalkiečiai. Keletas
lietuvių ir kareivių. Skurdu,
kad lietuvių kunigo čionai dar ne-
gamė matę. Suvalkiečiai dangia-
siai šakui, Sintautų ir Ploksčių
parapijų. Galima susižinoti per
mafona lietuviškomis dainelėmis.
Veik. karnūmenė, pašto kontora
123, 37 korpusas, 42 karės lauko-
duonos koppykla (chliebopekarnia)

Adresas rašyti rusiškai.

Narvos uostas (Ust-Narva). An-
tra dien Kalėdų mes, čionykščėiai
darbininkai ir pabėgėliai, laukė-
me atvažiuojant iš Narvos kunigo.
Vasaros laikė p. Škubelis buvo pa-
vedęs pamaldoms laikyti savo va-
sarnamį, kur buvo pasiilkę bažny-
tiniai apdarai ir indai. Mes lau-
kėme, kad kunigas atvažiuovės
kreipis į tą vasarnamį daiktų ir
mes žinosime, kuomet bus pamal-
dos. Kaip reikia, antrą dien Ka-
lēdų atvažiuojo kunigas iš Narvos
ir atsivežęs su savim visus daik-
tus atlaikė šv. mišias ikoplyčioje.
Mes gi nieko nežinojome. Tik tai
trečią Kalėdų naktį atėjo kareivis
ir pareikalavo bažnytinų daiktų;
sako, 4 kunigai esą atvažiuovė.
Daiktus mes indavom ant ryto-
jaus, bet mums buvo labai skur-
du, kad išėjo toks nesusipratimas
ir mes likome be šv. mišių. Ti-
kimės, kad kitą sykį Narvos kle-
bonas kun. Šiskaras, siųsdamas
kunigą laikyti šv. mišių Ust-Nar-
von, išanksto apie tai praneš vie-
tos katalikams. Važiuoti kiek-
vienu nedėdiedienį Narvon, mums
brangiai atsieina.

K. P.

Ties Dauguva arti karės lauko
gyvena nemažai ir mūsų žmone-
lių pabėgėlių nuo Panevėžio ir
Šiaulių pavių. Visi labai var-
sta, labiausiai, kad negalima nei
už pinigus pašarą nusipirkti, nes
aplinkui nebėra, iš kitur neatveža.
Kaikurie dar turi po vieną kar-
vutę, arklėlį, norėtų juos išmaiti-
ti, nes be gyvulių sunku, labiau-
siai be karvės turint mažus vai-
kus. Štai pas vieną latvį gyvena
mūsų lietuvių keturios šeim-
nos. Visi turi po karvėlę. Per
darbmetį dirbo pas tą ukiminką,
kuris žadėjo ir toliaus savo in-
amų gyvulių padėti išmaitinti;
bet kaip darbus apsidirbo su pa-
galba pabėgėlių, tai dabar netik
nieko nemoka, bet į tvartą nenori
įsileisti. Tvirtai visuomet užra-
kinti; reikia dideliai sergėt, ku-
met šeiminiškai eina į tvartus,
tuokart tegalima eiti drang ir
savo gyvulių apžiūrėti. Norėtų
žmonelės toliaus važiuoti, gal ga-
lima būtų pigiaus pramisti, bet
kas ir tenai laukia tokių varg-
šų. Čionai nors ir vargas, bet vis
gi rodžiaus, kad nors savas kra-
stis netaip toli. Ak kuomet iš-
auš ta diena, kad galėsime grį-
ti savo šalelėn, kuri dabar taip
brangi ir graži išrodo, kur mūsų
visas džiangausas, mūsų brangios
bažnytėlės, kuriose rasdavom pa-
guodą visokiūose savo gyvenimo

K. Mendz.

Vidžemio pabėgėliams ant inga-
liotinio p. A. Zaleskio vardo, at-
siusta nemažai nuo pabėgėlių lai-
škų su visokiais užklausimais ir rei-
kalais. Turiu pranešti, kad p.
Zaleskis nuo 28 gruodžio 1915 m.
yra sergas ir jokių prašymų, pa-
kol kas, išpildyti negali.

Jeigu kuriems yra kokie rei-
kalai, meldžiu kreiptis į Valko
lietuvių komiteto skyrių.

Valko lietuvių kom. skyriaus
sektorius **St. Ličkunas.**

Maskvoje iš senesnio laiko buta
nemažai lietuvių. Dabarties karės
laiku dar daugias pripludo iš
karės palankių, pametę savo tur-
tus, gražius namelius, vaisingus
laukelius ir puikias bažnytėles,
kuriose visuomet savo prigimta
kalba Dievą garbino. Dabar vis-
ką pametę, reikalauja pagalbos,
kaip kunikiškos taip ir dvasiškos.

varguose, reikaluose. Taip kalbė-
jo viena imus moterėlė pabėgėle,
o ašaros tuotaru spakt, spakt,
kaip žirniai taip ir bėra iš akių.
Visgi toji dienele turės išaušti,

kada bus galima grįžti savo tė-
vynėn, ir gal ją mylėsime ir la-
biaus ją branginsime, kaip ikišo-
lai.
Kareivis P. I.
(„Rygos Garsas.“)

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Pavyzdingos vestuvės. Kovo 6
d. atsibuvo vestuvės p. Povylo
Vaikaus su p-le Julijona Petri-
kauskiute. Svečiams gražiai bsi-
linksminant p. Sertytys sumanė,
kad pažymėti nors kuom taip gra-
žų susirinkimėlį nors atsiminimu
apie mus brolius vargstančius
Lietuvoje. Svečiai tam sumany-
mui labai atjautė netik žodžiu,
bet ir darbu ir surinko aukų net
\$21.00. (Aukavusių vardai kitoje
vietoje — Red.) Pinigai pasiūsti
Liet. Gel. Fondan.

P. Lauraitis.

PASSAIC, N. J.

Paskutinių laikų tarp passaic-
iečių nesimato ir nesigirdi jokio,
taip sakant, gyvenio, prakilesnio
viešo judėjimo apšvietos la-
bi. Ir jeigu nevietinė TMD.
6 kuopa, tai galima sakyti, nie-
ko geresnio del visuomenės labo
nebutu surengiama.

Dvi — trys savaitės atgal TMD,
6 kp. turėjo viešą vakarėlį, ku-
riame p. P. Sakatauskas skaitė
referatą temoje: „Svieskimės pa-
tįs save...“ ir TMD. tikslai bei k-
ši draugija davė ir duoda visuo-
menei...

Kovo 11 d. ir vėl TMD. 6 kp.
turėjo vakarėlį. Šiuom kart P.
Sakatauskas skaitė TMD. 22-ą
leidinį, kniungą „Motiną ir jos ru-
pesčiai vaikų likimui.“

Minėta kniungėlė labai žingeidi
ir indomi savo turiniu, ją reikė-
tų kiekvienam, o ypatinai mote-
rimis, bėi merginoms perskaityti;
arba bent netingėti nueiti pasi-
klausti paskaitų... Bet yrimė-
nėtame vakarėlyje labai mažai su-
sirinko klausytojų, todėl ir ne-
buvo perskaityta išsiai visa kniungė-
lė, bet tik paskutinė dalis; kitas
gi dalis, maždaug, skaitytojas pa-
aiškino žodžiu, nes publika taip
norėjo. Ant galo buvo pasikalbė-
jimas.

Minėta kuopėlė ir tankians
rengtų viešus vakarėlius, pars-
kviestų žymesnius kalbėtojus bei
prelegentus, bet kad iždas tuščias,

Darbai čion labai gerai eina,
užtad ir keletas medvilnės dirbtu
vių streikuoją, nes darbininkai
reikalauja daugias mokesties, fa-
brikantai nenori išpildyti jų rei-
kalavimų. Bet girdėtis, kad fa-
brikantai gana švelniai apsieina
su streikieriais, tas duoda supras-
ti, kad greitai susitalkys. Dau-
gelis ir be streikų išpildo darbi-
ninkų reikalavimus.

P. Girininkas.

HARRISON, N. J.

„Birutės“ bažnytinis choras tu-
rėjo surengs draugišką vakarie-
nę kovo 5 d. Vakarienyje dalyva-
vo daug ižymių svečių ir net iš
Philadelphijos p. St. Šimkus. Pa-
silinksminata, paškota, pažeista.
Po vakarienei, vakaro vedėjas
p. F. M. Petrulionis perstatinėjo
svečius, kurie išreiškė savo min-
tis link dabartinio momento ir
šiai papasakojo daug dalykų.
Tais pažymėjo mūsų dailininkas
St. Šimkus, kun. Jakstys, p-lė
Glemžintė, Kvederas, Radzevičius,
vičius ir J. O. Širvydas. Pastar-
sias prisiminė, kad gerai būtų
Leščinską, Kralikauską, Milina-
kiet suankauti nukentėjusiems
nuo karės, o p. Šimkus tą karštai
parėmė. Paskui panelės Agota ir
Ursulė Šalaševyčūtės ir Glemžiū-
tė perėjo per susirinkusius ir su-
rinko viso \$21.70. Pinigai per-
duoti p. Šimkui.

Po vakarienei ir aukų rinkimui
p. Strupas nutraukė paveiks-
lus visų sėdinėjų prie stalo, choras
padainavo porą dainelių. Paskui
p. Kvederas, Šimkus ir Butenas
dainavo solo ir tt. Vakaras bu-
vo labai linksmas.

„Vietinis draugas.“

PATERSON, N. J.

Lietuviai visur kruta delei la-
bo savo brolių Lietuvoje, neatsi-
liko nei Patersono lietuvių. Pir-
miaus p. Šimkui atsilankius ir su-
rengus prakalbas likosi surinkta
aukų \$239.15, kur buvo paaukavę
Lietuvių Neprigulmingas kluabas
\$50.00, sv. Kazimiero dr-tė — \$50,
Lietuvos Sunų ir Dukterų dr-ja
— \$10.00 ir po stubas surinkta —
\$50.00, kitos gi aukos surinktos
laikė prakalbu.

Dabar gi vasario 17, 18 ir 19 bu-
vo surengti fėrai delei nukentėju-
sių nuo karės, nuo kurių pelno
lika \$322.08. Taigi visa surinkta
\$711.23 mus kolonijoje, kuri
susideda iš 700—800 lietuvių skai-
teut ir priaugančius. Taigi šiuom
žygiu Patersono lietuvių pralen-
kė kitas kolonijas.

Fėrai prasidėjo prakalbomis ir
dainomis. Kalbėjo p. Liutkaus-
kas iš Brooklyno, kalba patiko vi-
siems, išskyrus vienus ir kitus
kraštutiniuosius. Fėrus rengė vi-
sos Patersono dr-tės išskyrus baž-
nyptines, kurios atsiskak dalyvauti
su mumis neprisišdamos ant už-
kvietimo jokių delegatų. Tas
mums duoda pamatą manyti, kad
jie nenori bendrai veikti. Vėliau
gi kaip pamatė, kad visgi fėrai
jvyks ir negraži nuosaliai laik-
ties, tai mums pasiūlė, kad mestu-
me pradėtą darbą, o imtumės iš
naujo, butume sutikę, nes jie ap-
siemė atlyginti padarytus jau iš-
kaščius, bet mes negalėjome, nes
tikėtai jau buvo išdalinti ir laik-
raščiuose išgarsinta, ka jau nebu-
vo galima atšaukti.

Niekto nebutų buvę galima ir
užmesti, jei neprisišdė jo nepri-
sidėjo, bet bent būtų laikęsis neu-
trališkai, nepėikę dirbančius. Bet
to neįskentė, ir pradėjo peikti,
kad mes pinigais bereikalingai eik-

tuo tas rukaias nuo jo viso tol-
nosi ir tolimosi ir gal gale tik-
tai tolimoje stovėjo didelės, bet
Dionizui nepasiekiamas dūmų ka-
muofys...

Nuvarges, ištroškęs, dar vidur-
naktyje Dionizas pabudo.

— Et, ka jau čia žmogus kan-
kysies. Jaunas budamas negalė-
ju pamesti rukes, o jau dabar,
ka jau ir besvajoti apie tai...

Išlipo jis iš lovos.

Susijieškojo kur tai prie lango
pamestą popiroso galą. Prasivė-
rė langą. Apsidairė aplinkui.
Užbraukė degtuką ir uždeges po-
pirosą užtraukė saldu-gardų du-
mėlį...

Dumai kilo ir pamažu šliaužė
pro lango viršų laukan, o pro mu-
ro kampū žiūrėdamas puseveidis
mėnulis, rodos, šaipėsi ir tarė:

— Silpnutis tu, Dionizuk, silp-
nutis!...
Pr. Bajoras.
Brooklyn, X-17-15.

FELJETONAS

RUKAS.

Paskutinį arbatos šlaką nurijęs
Dionisas Rukauskas užbaigė va-
kariene.

Atsitraukė nuo stalo, išsikrap-
stė šiupuliuku dantis, atsiguolė ant
sofos, išsiemė iš skrynutės popie-
rosą ir emė rukiyti.

Rukė greitai... Užrietęs augštin
galvą, kaž-ką mislino ir be atlei-
dimio, intraukdamas savin, putė
dumas paskui dumą palubim... Du-
mai, iškilę palubyje, pamažu slan-
kiojo ir audė-pynė tenais kaž-ko-
kį tai ypatingą, dailų, jaunutį
dumų debesėlį... Dionisui tas de-
besėlis taip patiko ir tolks jam
buvo malonus ir gražus, kad jis jį
bežiūrėdamas kuone verkė tai-
kėsi... Dionisas kiek galėdamas
leido dumus vis augštin, stengda-
masis, kad tą debesėlį vis dar kuo
daugiau padidinus, dar pagraži-
nus...

Surukė visą popirosą.
Užsirikė ir antrą.
Ir taip pat kaip ir pirmą, nesi-
jausdamas, norėdamas vis dar pa-
didinti palubėje plaukiojantį du-
mų debesėlį, taip ir antrą popiro-
są, surukė, kad jau net lupos
emė svilti...

— Tfiu, po velnių! — sušuko
išgasdintas Dionisas degančio pa-
piroso svilvinimo luposna. — Ar
aš kvailas, ar k-ka!f...

Pašoko nuo sofas, teškė žemėn
popirosą galą, paspyrė po stalu
dar sau pridėjo:

— Mano diedukas ir tėvas ne-
rukė ir kam dabar čia man tas ru-
kymas?... Rodos, kad be jo gyven-
ti nebutų galima... Nerukysiu
daugiau!... Tegul pastimpa visi
tabako išdribėjai, bet aš daugiau
nerukysiu.

Dionizas linksmos minties nu-
šviestas, dar linksmau sušuko
į kitame kambaryje esantį savo
draugą:

— Ei, Jurai, naujiena!...
— Kas atsitiko?
— Aš jau metu rukiyti...
— Juokauji?
— Ne! Išties pometu.. Jeigu
mane daugiau kada-nors pamatysi
rukant, tai duok man per valgo-
majū...

Duosis matyt.
Dionizas išsiemė iš kišenias
dar tik ką pradėtą popirosų skry-
nelę, sujieškojo kur ten iš po lo-
vos pypkę, surinko viską, kas tik
rukymui yra reikalinga ir tarė
Jurui:

— Ar matai?
— Matau.
— Žinai ką, aš su tuom visu
darysiu?
— Na?
— Viskas eis ugnin...

— Ar nereikės vėl nusipirkti?
— Ne aš bučiaun...
Prinešė prie pečiaus, sumetė
viską ugnin, nusišypojo ir pasa-
kė:
— Ar ne aš, Jurai, buvau kvailas,
jei pirmiau nepamečiau ru-
kės?...
— Gal...
— Žinoma! Tai yra didžiausia
kvailysta. Juk visi žinome, kad tai
savos nuodijimas ir bereika-
lingas piningų eikvojimas... Na,
bet daugiau jau niekuomet ant
svieto nerukysiu...

Dar kartą Dionizas smarkiai
nusisiprovė palei pečių, iš kurio
per kamina, pamažu, vertėsi ta-
bako ir pypkės melsvi dumai.

Išėjo jis laukan.

Lauke vaikščiojo gan ilgoką
laiką. Vaikšči odamas apie daug
ką mislino ir nors galė gerklės
diligino troškulus rukiyti, tačiau
jis stengėsi apie tai visai nemis-
lyti.

Eidamas namo Dionizas pasi-
tko savo pažįstamą Kurgutį.

Sustojė pasišnekučiuoti.
Kurgutis išsitraukė iš kišenės
popirosų skrynelę, užsiėbė sau
vieną ir pasiūlė Dionizui:

— Rodos, ir popirosus rukai?
— paklausė.
— Ne!...
— Kaip tai?! Juk aš mačiau
tave andai rukant...
— Pamečiau... Visai nerukai...
— Pagedai!...
— Jau apie trejetas valandų
nei vieną dumą netraukiau...
— Juokdarysi! Jūs, mat, iškęs
nerukė.
— Pamatyti, kaip aš jau niekad

daugiau nerukysiu...
— Pastipsi!...

Kurgutis, pasididži odamas, pa-
traukė porą smarkių dumų, papu-
tė Dionizui po nosies (o šis tuom
tarpu nurijo seilę), ir abu, kož-
kas sau, išsikirsė.

Namo parėjęs Dionizas piktu-
mu negalėjo tvirti kaip jam norė-
josi rukiyti.

O čia vėl smagu mislis — gra-
žiojo, jam mylimojo dumų debės-
ėlio matyti negalės... Kiek ir
kokių gražių svajonių tas mažū-
tis, švarutis debesėlis jame sukel-
davo, sutverdavo... Žmogus, ne-
turėdamas ką veikti, gulė sau au-
štielnelkas ir trauki, pamažėl, du-
melis paskui dumėlį. O tie, pa-
lubėje iškilę, tveria gražų dumų
debesėlį. Prapuoli, žmogus, pra-
nyksti svajonėe. Inklimpėti gy-
venimo bangosna. Daužaisi po to
paties gyvenimo nešvares pakamp-
es. Tuom pačiu laiku priešais
tavo akis plauko švarutis, lyg tik-
kai išsiprausęs kudikėlis, palubėje
dumų debesėlis ir rodos pasityčio-
damas, rods pavyzdį duodamas,
kad ir visa kas gali būti toks,
kaip jis, čystas-švarus...

Kaip tai gera budavo!...
Jam nors mažiasia dumėlį no-
rėjosi užtraukti.

Bet kentė...
Ir mėgoti nerukę atsiguolė.

Miegodamas sapnavo.

Rods priešais akis kaž-kas sto-
vėjo ir rukė popirosą, leisdamas
Dionizui panosēn jau ne karčius,
bet saldžius dumus... Jis siekė,
prašė, kad jam nors trupučiu-
ka duotų užtraukti. Bet kuo jis dau-
giau siekė, labiau norėjo rukiyti,

vojame del plakatų ir tt. Paskė buvo tās, kad niekas nenorėjo imti dalinti plakatas pas bažnyčią. Bet jos visgi ten buvo dalinamos ir nors žmonės jas ėmė, bet su ignoravimu ir tuoj numetami; lapeliai buvo trempiami ir vėjo nešiojami. Mes tokį darbą pavaldintume nekarikišionišku, juk tame darbe buvo parodomas kerštas, bet nežinia kam. Man kaip tėvynainiui žiurinti į tai, liudna darėsi ir tą mes vadiname negeru darbu. Musų krāštas paverstas į griuvesius, liejasi ten ašarų ir kranjo upeliai, o mes tos šalies vaikai ką čionai darome? Mes kalbam, kad parvažiavę nors rasi-me griuvesius, bet ką darome, kad bent tuos griuvesius palai-kyti. Kaip tokius darbus vadinti? Ateityje tokių darbų turētu-me vengti, nes jie jokios naudos neatneša nei mums nei musų bro-liams bei seserims. P. E. F.

P. S. „Iš Medinių“ „V. L.“ 9 num. nevisai teisingai supranta apie „Birutės“ choro dainavimą. Nesupranta jis turbūt taip lygiai, kaip nesupranta koks skirtumas tarp deklamacijos ir solo, o juk p-lė Jasulaičiūtė puikiai padekle-mavo ką p. I. M. vadina solo.

Iš Geležinių.

HARRISON IR KEARNY, N. J.

Čionykštės organizacijos susvie-niję veikia delei karės nukentėju-sių lietuvių. Kovo 4 d. š. Kazimiero dienoje turėjo parėngę vakarą tam pačiam tikslui. Bu-vo perstatyta dviejų veiksmų vei-kalas „Nastutė.“ Surengė suv. org. nuolatinio komiteto veikėjai. Teatras sulošta gana gerai. „Nas-tutės“ rolė atliko p-ni Kat. Juod-koienė labai gyvai ir gražiai. Taip gi ir „Nastutės“ mumylišnais Pet-ras — p-nas Kaz. Modkus, kuris taippat labai gražiai mokėjo my-lėti. Nastutės Motina — Brauk-kienė buvo p-ni Fr. Kazokienė. Rašt. — J. Kubilius. Viršaitis (vaistas) buvo — Atkočaitis. Nas-tutės gimnaitis Jonas buvo M. Pilipavičius. Visi labai gerai at-liko. Ir vietinis „Birutės“ baž-nytinis choras vedamas p-no A. Kaminsko padainavo „Kur bėga šešupė,“ „Meilė“ ir „Sudie Lietu-va.“ Čia labai užžavėjo publiką nelabai senai apsigyvenęs p-nas Sadauskas, grodamas visaip ant smuikos ir p-nas Masalskis iš Brooklyn, N. Y., kuris skambino apsakyt bėda: padeklemavo po vaikų ir mergaičių, tai jau ir ant piano. O jau apie gabumą kelias deklamacijas. Paskui dai-navo p-lė Marijona Ona ir Juli-jona Jukneliūtės dar mažos mer-gaitės ir tik motinos pramokintos dainuoti, o taip gražiai sudainavo. P-lė Jieva Milinavičiūtė deklema-vo „Aš paimsiu kankles“, kuri nei vieną rengimą neapleidžia, kad nepadeklenuotų naują dekle-maciją, o dar taip jaunutė budana. Čia buvo ir išlaimėjimai 5 daiktai visi likę nuo ferų (25 d. lapkričio) tai aukos vietinių su-aukautos. Garbė ir padėka au-kautojams ir vakaro rėmėjams už taip tinkamą ir platą vakaro programą.

Didi garbė priguli ir vietinėms choristėms mergaitėms, kurios ne-nulsta ir drįsta melsti svečių par-davinėdamos tiketus ir kningeles, kad tik daugiau pelno butų, kiti gi vėl išlaimėje atgalios gražino, kad antru syk išleisti, kad tik daugiau surinkus delei tėvynės vargstančių, tik gaila, kad publi-kos mažai tebuvo, gal priežastis ta, kad be šokių ir be svaigalų buvo parėngę vakarą. Vis-gi va-karas davė gryno pelno \$19.55

Sykiu veikiantis.

Kompanija moka jiems algas

WORCESTER, MASS.

Kovo 12 d. atsibuvo prakalbos parengtos Progreso dr-jos. Kal-bėtojai buvo p. Bagočius ir K. Šeštokas. Bagočius nurodinėjo naudingumą šios dr-jos ir ragino ją remti. Jis taipgi papasakojo apie Lietuvos vargus ir ant klau-sytojų padarė gana didelį įspūdį. Paskui kalbėjo apie tikėjimą ir nurodė kokią naudą jis neša. Tik-ėjimo neužgavo, pastebėjo tik porą faktų.

K. Šeštokas kalbėjo trumpai, ra-gino mokyti lietuvių kalbos, sin-takso, istorijos ir tt.

Ragino dėti aukas Lietuvai į L. Š. F. Kaimynas.

WILKES BARRE, PA.

Didelė katastrofa kasyklose!

Lehigh and Wilkes Barre Coal Co. Hollenback shaft (lietuvių vadina Morris kasyklos) buvo did-elė gazų eksplozija. Žuvo vien-uolika žmonių. Tas viskas buvo kovo 9 d. 4 val. po pietų. Tai antra eksplozija tos pačios kom-panijos kasyklose, anądien buvo Plymouth, kur žuvo 7 žmonės, o dabar net vienuolika.

Bet dar nėra tikrų žinių kiek žuvo, tikrai žino, kad 11, nes tų giminės ir pati kasyklų užveizda pasigenda. Tas atsitiko No. 6 slope ir niekas nežino iš kokios priežasties tas įvyko, nes niekas neliko gyvas, kad galėtų praneš-ti apie tai. Tie šeši žmonės, kurių vardus jau žino, yra: George Hor-ney, slateman, Leo Kazenski, la-borer, Gabriel Kaminski, laborer, lietuvis, Boleslav Korzinski, mi-ner, Edyard Joner, doorman, J. Miskin, driver, gal lietuvis, o prie likusiųjų 5 žmonių negalima prie-eiti per dumus ir ugnį. Kompani-ja jau užmurijo visas tas vietas, kur buvo eksplozija.

Pagal užveizdos ir General Ma-nager C. F. Huber pranešimą, tai tik po 4 savaičių užges ugnis ir prapuls dumai, nes negalės ieiti gazas degis, kuris duoda didesnę gyvatybę plėtotis ugniai. Tuomet užduos, o jeigu ne, tai prileis van-deno ir tas sulaikys ugnį.

Reporteris užklausė „Iš kur ži-nosite, kad užges.“ Tuomet at-sakė, kad kompanija turi maši-nas, kurios jiems parodys apie ugnį ar ji dar yra.

Kompanijos užveizda spėja, kad eksplozijos priežastis buvo mainieriai rukė cigaretes ir vė-liau numetė galą dar degantį į se-ną vietą ir tas uždegė tą gazą, kuris yra sumkesnis už orą var-das jo yra Carbon dioxide, lietu-čiai vadina fiederiu.

To gazo, matomai, gana daug buvo ir jis sulaikė ventilaciją, o kuomet užsidedė tai tuomet prie jo prisidėjo gazas Hydrogen sul-phide ir įvyko eksplozija.

Bet ką galima kaltinti? Atsa-kymas yra, kad patis mainieriai, nes jie peržengė įstatymus.

Žinoma čia sulyg Huber kalbos ir sulyg mano žinojimo kasyklų įstatymų, išeina, kad patis angli-a-sisiai kalti.

Man dirbant kasyklose per ke-lėtą metų ir suprantant apsaugos reikalus bei įstatymus, žinau, kad musų žmonės nėra mokyti ir jie neturi mažiausio supratimo apie gazus ir jie jų neatskiria. Jeigu jau gazo tiek daug, kad negali jau dirbti, tai eina namon, arba net dar paėmę kokį maišą vedu-liuoja, gazas su oru maišosi ir tan kiai nueina į kitą vietą ir užside-ga.

Čia patis mainieriai turi saug-tis nuo rukymo, nuo atidarymo safety lamps, kur yra uždrausta arba kur net yra tam tikri žmo-nės, kurie vėl uždega lempas arba jas atrakina bei užrakina.

Kompanija moka jiems algas

tik už tai, kad dabotų mainierius, kad neineitų į savo darbo vietą be užrakintos lempos. Bet jie taip nedaro, visi turi raktus visi atrakina patis ir užsidega lempas o ten yra oras susimaišęs su ga-zais ir tankiai buna eksplozija, tuomet kas kaltas? Kolega.

INKERMAN, PA.

Vasario 27 d. buvo gražus va-karėlis, surengė vietinės jaunos mergaitės. Pirm lošimo buvo su-dainuota keletas dainelių, paskui gi sekė lošimai „Žydas statinėje“ ir „Gaspadinė ir ubagai.“ Po tam buvo deklamacijų, visa eilė, kurias neverta čion suminėti, vie-nok kurios gana gražiai nusisekė. Reikia pažymėti tai, kad čionai daugiausiai atsižymėjo, bei viso vakaro programą išpildė šios mer-gaitės vertos didelio pagirimo: Elena Trimirkiūtė, Sofija Mini-kiūtė, Magdalena Trimirkiūtė, Elena Minikiūtė, Bernadeta Tri-mirkiūtė, Julija Pukeliūtė, Marė Barlausiniūtė. Visas vakarėlis išėjo labai puikiai; žmonių nep-erdaugiausiai, bet mažučių vaikelių buvo pilna.

Reikia stebėtis, kad tokios jau-nos mergaitės, kurių vyriausiai yra tik 13 metų gali taip gražiai sulošti ir viską atlikti. Jos gi ir vakaro pelną paskyrė nukentėju-siems nuo karės Lietuvoje. Ištik-ro turėtų ir dideli imti pavyzdį nuo tokių mergaičių, ir tai gėda dideliems, kurie suaudžia, kuomet kudiškai jau varo prakilniausį darbą.

B. Trimirka.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Kovo 3 d. anglų dienraštis „Pottsville Republican“ pranešė sekančiai apie dvi moteris-lietu-ves:

Kruglienė pasislėpė savo kai-myninkės Matikienės sklepe. Ku-omet pastaroji atėjo su reikalu sklepan, Kruglienė ją „pasveiki-no“ taip, kad Matik. išsitiesė ant žemės. Tuomet Kruglienė keleis grandė gulinčią ir tol ją mušė, kad pas mušamąją mažai liko pa-jėgų. Paskui Kruglienė, per tam tikrą skylę įvertė Matikienę į sa-vo pusę ir ten užvertė ant jos statinę raugintų burokų ir bandė išstumt ant kiemo, kaip vogusia burokus.

Matikienei buvo pašauktas dak-taras. (Beto, buvo dar ir tardy-mas pas teisėją P. Narijauską. Bet tuom dar reikėlas neužsibaig-ė, nes viskas perduota apskričio teismam. Girdėtis, kad Kruglienė žada dar duot į kailį tuliems vy-rams ir moterims, kurie yra išsi-tarę prieš ją. Tegul ją bala to-kią bobą.

Baltuks.

BALTIMORE, MD.

Kovo 6 d. konferencija šelpi-mui nukentėjusių nuo karės Lietu-voje laikė savo susirinkimą. De-legatai, kurie buvo nuėję pas len-kus pasitarti kas link surengimo tarptautiško mass-mittingo, pana-šiai kaip kad buvo Seranton, Pa. parnešė, kad lenkų vadas atsisa-kė, paaiškindamas, kad lenkai bu-vo nusiuntę savo komisiją į Wa-shingtoną vien su tikslu, kad iš-gauti del Lenkijos savivaldą ir kad jie dabar jau renka parašus, kuriuos siųs į taikos konferenci-ją. Delto dar pasakė, kad lenkai sutinka su lietuviais rinkime aukų išvien; sako: — mes galime ren-gti koncertus, balius ir surinktas aukas siųsti į krajų išvien, nes po kareii jau nebus Lietuvos, (musų pabr. „V. L.“ — Red.) — sako bus tada viena kalba ir viena vie-ra; suprask lenkiška. Na ir čia lenkai davė suprasti lietuviams, ką jie mano apie Lietuvai ir apie lietuvius, mat jie dar vis tiki lie-tuvius pavergti. Nėra mažiausios

abejonės, kad jie nebandytų kenk-ti lietuviams išgavime autonomi-jos. Čia musų veikėjams reikia gerai apsižiūrėti, kad lenkai ne-pakištų mums kojos. P. J—as.

Kaip jau buvau rašęs „V. L.“ kas gali išrišti klausimą kaip gali-ma butų palaikyti savo neutra-litetą tarpe unijų. Dabar turiu pranešti, kad šitas klausimas lo-kosi išrištas čion ant vietos.

Buvo išrinkta komisija iširti tą visą dalyką ir surado, kad š-tikrųjų streikas pas L. Grief Bros. yra nelegališkās, nes jis apsauk-tas ne prieš darbdavį, bet prieš organizaciją. Ta komisija vasari-o 25 d. sušaukė speciališką su-sirinkimą darbininkų, visų dirb-tuvių, kdr tik yra dirbamas L. Griefo darbas ir pranešė, kad streikas neturi jokių kitų reikala-vimų, kaip tik neisileisti U. G. W. of A. unijos ir kad streike dalyvauja nedaugiau kaip 100 žm. Iš visų trijų Griefo dirbtuvių taippat pranešė, kad kelnių siūvė-jai nenori streikuoti ir buvo jau sugrįžę prie darbo, bet kad juos pradėjo piketuoti pas namus, tai jie vėl priversti buvo išeiti strei-kan.

P. J—as.

Neaprašinėsiu smulkių tų daly-ku, nes manau tas plačiai vi-suomenei neindomu. Pažymėsiu, tiek, kad tas unijų nesutikimas vi-sai bereikalingai butų išsaupes daug darbininkų streikan.

P. J—as.

QUILMES, F.C.S. ARGENTINA.

Grudžio 25 d. L. S. S. kuopa surengė vakarą (kodel taip vėlai pranešate — Red.), kuriame buvo pastatyta scenon 4 aktų drama „Alkani žmonės.“ Tai buvo Avil laneda svetainėje ant Sarmenta gatvės. Apart lošimo buvo dar deklamacijos ir prakalbos. Kal-bėtojai perligai kalbėjo, net jau publika pradėjo nerimauti. Po prakalbų buvo lošimas. Sulošta gana pusėtinai. Publikos visai mažai susirinko, daugiausiai de-lto, kad vakaras atsibuvo pirmą dieną Kalėdų.

Taippat buvo sulošta (turbūt vietinės išdirbystės) dialogas „Ka-pitalistas ir šmekla“, kuri aprai-nėti neapsimoka, juk jam nebu-vo nei jokio rimtumo, nei satyrės, nei juoko — tikra balagansėina.

Taippat p. Alekna ragino dėti aukas tik ne nuo karės nukentė-jusiems, bet kaliniams išsiųstiems į Siberiją, bet niekas nieko neau-kavo. Ir kaipgi aukauti kuomet tukstančiai musų brolių badauja, tuomet atsižiūrėti į vieną-kitą žmogų, kurie ir beto berods yra šelpiami. Publika gi suprato, kad tai raginta aukauti tiems, ku-rie papildė kokius nors prasižen-gimus.

Prie pabaigos į vakarą prisi-rinko gana dikčiai visokių „sve-čių“ neušimokėjusių už ineigą, mat durų sargai, turbūt iškaušė sulojdo. Valdyba juos norėjo iš-mesti, kilo betvarkės, tie nepa-sidavė, pašaukta policija suareš-tavo ir tuos svečius ir musų socia-listus. Tai buvo baimės neku-riems, kad nepakiulti belangėn. Taip tai pas mus vakaras ir nie-kais nuėjo.

Socialistų Draugas.

GRAND RAPIDS, MICH. Kovo 5 d. šv. Jurgio dr-jos sve-tainėje šv. Kazimiero choras sta-tė veiklą „Živilė.“ Tą pastaty-mą galima pavadinti nenusišku-siu, nes vieną tai scena per men-ka, kad net aktorai negali sutilp-ti, o antra truko dekoracijų. Tie-sa, nekurie lošėjai savo užduotis gana gerai atliko ypač kaip Živilė ir Vaidyla. Kiti gi aktorai buvo silpni. Jiems taippat truko

ir tam tikrų kostiumų, nes tai juk istoriškas veikalas. Negali-ma jau taip daug barties ant ak-torių, jie darė viską, kad butų ge-rai, bet kad nepavyko, tai ką gi jau daryti. Kaltinti galima tik-tai, kam tokius sunkius veikalus išsirenka lošti, o paskui vėl to-liekius veikalus musų žmonės men-kaai supranta.

Bus neprošali pakalbėti ir ap-skritai kaip pas mus teatrų mylė-tojams sekasi. Reikia žinoti, kad čionai lietuvių gyvena apie 3-4 tukstančiai, bet jie nelabai lanko teatrų, o kaip žmonės jų nemėg-sta, tai atsiima noras ir nors ką lošti. Čia paprastai jei įžanga te-atran buva 10-15 centų, tai pu-bliklos gerai išgarsinus, buva daug, bet jei buvo 25 ar 35c. įžangos tai mažai kas ateina. Tu-rime net tris svetaines, bet lošti svetainėje apačioje yra kita sve-tainė su baru ir biliardais. Žmo-nės visuomet labiau renkasi apa-čion, ten išsimeta kokį „skumerį byro“ ar gerą stiklą viskės ir tik po tam nusprendžia ar eiti ant viršaus žiūrėti teatro ir daugia-u-siai pasako: „Ma ji šimts pypkių — ką lietuviai gero gali parody-ti“ ir išeina sau. Kitigi vėl sau per visą laiką kaziruoja. Mano nuomone, kad teatro mylėtojai im-dami svetainę, išsiderėtų, kad nors ant kokios valandos apačioje butų sustabdytas biznis, nes da-bar dangelis ateina neva į teatrą, bet visą laiką praleidžia apačioje. Jei butų sustabdomas biznis, tai žmonėms arba prisieitų eiti lau-kan arba į teatrą. Tą reiktų pa-sistengti padaryti.

A. M. Virbalis.

LIETUVOS VARGAI.
(Tąsa). Antru kart kaip vokiečiai už-plaukė į Marijampolė, parodė kur kas didesnį savo žiaurumą. Tie-siog sakant, nuo ukininkų plėšė viską kas tik jiems papuolė. Kur naujausdavo, kad ukininkas turi grūdų, ten nuvažiuodavo su veži-mais, ir atimdavo visus nepalik-dami nei saujos. Tulas žydelis Puskelnių kaime turėjo špikėrę, kur buvo daug supirktų ir supil-tų javų, vokiečiai dažinoje atvy-ko išvežti grūdus. Tuom tarpu žydas patsai buvo išvažiavęs ir nuo špikėrės raktą palikęs tu-lam lietuviui. Vokiečiai pristatė tą lietuvį daboti špikėrę, pas ku-rį buvo raktas. Tą patį vakarą žydas lyg ir ant laimės parvaži-avo pasižiūrėti kaip dalykai stovi namieje. Lietuvis tuoj papasa-kojo apie vokiečių atsilankymą ir pasiryžimą išvežti grūdus. Žydas tuoj pasisamdė daugiau vežimų ir išvežė visus grūdus. Vokie-čiai ant rytojaus atvažiavę nerado jokių grūdų. Baisiai penpyko ir pastvėrė ukininką, kurį paliko saugoti, smarkiai sumušė, ir pa-liko vos gyvą; jo pavardė M. Čiu-čilauškas, kaimo Puskelnių.

Vokiečiai smarkiau vis nuo uk-ininkų pradėjo plėšti. Budavo eina per kaimus ir nuo žmonių plė-šia viską: mėsą, grūdus, naminius paukščius ir tt. Gyventojams pa-liekdavo vien tik tai dieną neži-to. Žmonės baimės apimti neži-nojo nei ką bedaryti, vien tik ver-kė ir verkė nelyginant ant sudnos dienos.

Kiek vėliau dar kartą rusai pa-gąsdim vokiečius ir buvo pra-dėję vyti vokiečius. Bet tas ne-pavyko. Vokiečiai išdrąsinę sa-vo pergalėmis vis smarkiau šeim-nykavo po Lietuvos kampelį. Ke-liomis dienomis prieš paskutinį mėšį ties Marijampolė, keletas vo-kiečių kareivių ir vienas jų ofi-

cieras pasiėmė su savimi rusišką vokiečių važinėjo po Lietuvos kai-mus ir rinkosi sau jaunus vyrus. Radę nemieje, ar kur pasislėpusį suimdavo ir gabendavo su savi-mi į Marijampolė, o iš ten varė į Vokietiją kaipo karės belaisvius.

Kovo 4 d. 1915 m. paplyto dau-gybė vokiečių kareivių po Suval-kijos kuone visus kaimus, ir šiuo kart kur tik rasdavo kokį žmo-gų grinėtoje, visus paėmė su savi-mi į belaisvę. Kitiems liepė greit bėgti į Marijampolė, sakydami, kad už valandos laiko prasidės dideli mušiai. Daug žmonių išva-rytų iš namų norėjo eiti į tą pu-šę kur buvo rusų kariumenė, bet vokiečiai tam žmonių norui smar-čiai pasipriešino ir pasakė: kurie paliepimo neklausys, te bus nt vietos sušaudyti.

Toje pat dienoje ir aš su broliu patekau į vokiečių geležinę ranką — nelaisvę. Aš su savo broliu norėjau pasipriešinti ir už tai smarkiai tapom apmušti ir ep-stumdyti. Musų pasipriešinimas buvo veltus. Nutvėrę vokiečiai lyg piktai dvasia — varė į Mari-jampolė. Mus bevarant lyg ir ant musų nelaimės netikėtai už-puolė rusai vokiečius ir taip smar-čiai pradėjo šaudyti, kad kulkos pro mus ausis lyg bitės zirzė, du-mai nuo parako stulpais kilo aug-štytn. Mus bevarant netoli musų krito pora rusų kulkų. Vokiečiai, kurie mus varė greit pašoko bėgti ir mus paliko vienus, mes mėgino-me pasislėpti, atsigulėme ant su-šalusios žemės, kulkos pro mus galvas užė ir nuo mirties jau ro-dėsi nebus galima išsigelbėti.

Ką mes tuomet manėm ir bijo-jom, vargu kas galėtų apipasako-ti, bent tai gal galėtų tie, kurie yra tas baisenybės pernėšė. Kul-kos atsimusančios į sušalusią žė-mę švilpė ir dužgė verkiančiu balsu, toliau jieskodomos sau nau-jos aukos. Apistojuos mušiu mu du su broliu nutarėva bėgti kur nors į namą, kad pasislėpus. Bai-mė išgaravo, — gyventi ar mirti, — tai buvo tik du keliai. Priėjo-me namą kur radome ir daugiau žmonių, kurie dar nebuvo išvaryti vokiečių.

(Toliaus bus.)

Ką mes tuomet manėm ir bijo-jom, vargu kas galėtų apipasako-ti, bent tai gal galėtų tie, kurie yra tas baisenybės pernėšė. Kul-kos atsimusančios į sušalusią žė-mę švilpė ir dužgė verkiančiu balsu, toliau jieskodomos sau nau-jos aukos. Apistojuos mušiu mu du su broliu nutarėva bėgti kur nors į namą, kad pasislėpus. Bai-mė išgaravo, — gyventi ar mirti, — tai buvo tik du keliai. Priėjo-me namą kur radome ir daugiau žmonių, kurie dar nebuvo išvaryti vokiečių.

A. Brundza.
(Toliaus bus.)

PAGRAŽINKIT KAMBARIUS

„PRIE LIUSYBĖS“

PAVEIKSLAS nupieš-tas 6 spalvomis, gabiausių piešėjų. Tokis paveiks-las tai gyva atmintis re-voliucijos laikų.

DABAR tą labai didelį paveikslą parduodame la-bai pigiai — tik už 50c. su prisuitimu.

Reikalaukite ADMINISTRACIJOJE

Reikalaukite ADMINISTRACIJOJE

GAZAI

Tankiai mes laikraščiuose skaitome žines, kad ten ir ten buvo gazų arba dujų eksplozivimas. Taigi čionai man norisi apie tai kiek plačiau pakalbėti.

Gasas yra toks pats dalykas, kaip ir oras, tik jis susideda iš kitų elementų. Oras susideda iš oxygeno, hydrogeno ir kitų elementų, o sprogestantis gazas iš kitų elementų.

Reikia žinoti, kad dabartinis mokslas galutinai ir iki dugniui pėrtikrinančiai nustatė, kad viskas kas tik pasaulyje yra, yra elementų atomais (atomas mažiausia kunų dalelė). Tų elementų esama tik apie 70 rūšių ir tik iš jų viskas susideda. Vi-

sus elementus galima pakeisti į gazą, tik reikia nekuriems elementams labai milžiniškos temperatūros. Paimkim plieną, — jis pavirstų į nematomą gazą, jei mes jį galėtume gerai inkaityti.

Kiti gi elementai visuomet pasiilieka gazų pavidale, — jie yra hydrogenas, oksigenas ir tt. Vienais gazais mes kvėpuojame, jie dega, tai yra besijungdami su kitais elementais padaro šilumą, kiti vėl nuodija žmogų. Bet mes ne apie elementus norime kalbėti, tik apie sprogestančius gazus, kurie kasyklose padaro kartais labai daug blėdies ir kartais išžudo daug žmonių. Kalbėsime apie kasyklų gazus.

Vardas ir formula	Tirštumas	Svarumas	Jungimasis	Nykimas
Air (oras)	1.00000	1.0000	1.0000	1.0000
Carbon dioxide (CO ₂)	1.52900	.8087	.8120	1.2371
Hydrogen sulphide (H ₂ S)	1.19120	.9162	.9500	—
Oxygen (O)	1.10560	.9510	.9487	—
Olefiants (C ₂ H ₄)	.97800	1.0112	1.0191	1.7880
Nitrogen (N)	.97130	1.0147	1.0143	1.0303
Carbon monoxide (CO)	.96700	1.0169	1.0149	1.0340
Steam (H ₂ O)	.62350	1.2664	—	—
Methane (CH ₄)	.55900	1.3375	1.3440	1.6390
Hydrogen (H)	.06926	3.7794	3.8300	2.0660

Lentelė parodo gazus, jų vardus, formulą, lengvumą išsiskirtymo greičiui ir dingimo greičiui.

1). Air. Tai oras, kurį kiekvienas jaučia ir žino.

2). Carbon dioxide, CO₂. Daugelis mainierių vadina jį carbonic acid gas, black damp, ar choke damp. Turi savyje chemiškus elementus: 1 atomą carbon susijungusį su 2 atomais oxygeno. Tas gazas yra sunkesnis už orą pusantro tiek arba 1.529. Kuomet jis yra sunkesnis už orą, tai ir laikosi prie žemės arba ant žemiausios vietos kasyklose. Tas gazas yra tuomi pavojingas, kad jo negali niekas rasti, nes pas mainierių yra paprotys apžiūrėti augščiausias vietas; o kuomet meta ugnį ant žemės arba ant kelio, kur yra rėlės ir karai, tokiu būdu jis užsidega ir tankiai daro eksplozija.

Carbon dioxide yra nematomas nesuodžiamas gazas; bet kuomet jo gana žmogus ar gyvulių ir burną jis išrodo saldus. Tas gazas yra skirtingas nuo kitų visų gazų. Jis slenka labai išpaalengvo, užtai, kad jis sunkesnis už orą, tai ventiliacija nelabai jį gali išskirstyti. Bet kuomet jo yra labai daug (5 kubiškos pėdos), oras tenai nesimaišo, nes jis sunkesnis už orą, ir jį inėjus greitai žmogus miršta. Jis yra troškinantis. Kur jo dar mažai, tai prasideda galvos skaudėjimas, nosies persėjimas, o gavus dar daugiau žmogus miršta. Kur jo yra dar mažai, tai tik smarkiai dega; bet kuomet susimaišo su monoxide gazu, tuomet daro eksplozija jeigu kas uždega. Visuomet turi būti mainieriai atsargus nuo šito gazo — nuo carbon dioxide.

3). Hydrogen sulphide, H₂S. Šitas gazas randasi uolos plyšiuose bei anglies kampuose ir skyliųse. Jis yra sunkesnis už orą. Nematomas, bet smirdantis taip kaip supuvęs kiaušinis; jį mainieriai vadina stinkdamp (smirdančiu) gazu. Yra labai pavojingas gazas. Jeigu jis susimaišo su 7 sykius daugiau oro, tuomet buna eksplozija ir tai viena iš pavojingiausių. H₂S yra labai didelis nuodas; kuomet jo užkvepia ir bet turi greitai gėsimti ir duoti žiplaučius, tuomet žmogus nustoja nę artimiausiam fire bossui, bei jausmo, bei proto, nes nežino kas užveizdai, nes jo 3 kubiškos pėdos su juomi atsitiko; jį gali pjaustydaro eksplozija ir išgriauana, net ti — nepajus. Jo yra apie sienas storio 10 pėdų; visas duris,

Wilkes Barrius.

Tas gazas buna visokiuose plyšiuose, o labiausiai ant stulpų, kur guli labai didelė nola, kuri atplyšus nuo drutosios uolos, ir ten kur tuštuma tankiai buna nuo pėdos iki 3 pėdų. Ten gazų buna nuo 4 iki 6 kubiškių pėdų ar daugiau. Gal kas paklaus kaip tos tuštumos pasidaro? Pastato stulpus; tie stulpai spaudžiasi, nes tankiai ant jų guli nuo 20 tonų iki 100 tonų uolos (bei anglies, na ir medis pusta ir vis spaudžiasi uola žemyn. Prie jų tankiai stato kitus, jau trumpesnius stulpus. Kodel jie trumpesni? Kad slogina sunkumas juos. O slugsiant, plyšta ir pasidaro plyšiai, ten susirenka daugybė gazų ir jie ten apsistoja, nes oras ventiliacija ten nevisados gali ineiti ir ten buvant kelėta dienu, darosi nuodais pavojingais mainieriams.

Padėkime sau: mainieris nešasi lempą ant galvos ir eina per stulpų otą gengvę (timber gangway), o tankiai ten yra nola suskilusi ir beinant liepsna dagavo to plyšio. Atsitinka katastrofa, na ir niekas nežino, nei kas atsitiko; bet visi tie žino, kurie mokslą yra ėje.

Kompanija sako, buk ten nėra gazų ir užrašai buk liudija, jog ne buvo per 6 mėn. gazų, bet jie užslėpia tą žinią ir pranašauja apie gazų grislą (pocket of gas). Visi tą žinokite, ir esant anglies kasyklose lempą rankose neškitės.

4). Carbon Monoxide CO. Visi vadina „carbon oxide gas or whitedamp.“ Turi savyje chemiškų elementų: 1 atomą carbon susijungusį su 1 atomu oxygeno. Šis gazas yra kiekviename anglies gabalėlyje. Taipgi jo randasi jau ir išdirbtose, tuščiose vietose (ruimuose); ten oras drėgnas, puva medis, geležis ir viskas, ir ten net grybeliai auga.

Tas gazas yra lengvesnis už orą (1.0967). Tankiai po šurvio, po anglies atskirtimo nuo parako, bei dinamito jis atsiranda. Kuomet jo yra vos tik ženklas, tai su „safety lamp“ galima rasti, jis užsideges arba greitai gęsta arba pamažėl dega. Tankiai jį mainieriai uždega apie Wilkes Barrius; nuodas; kuomet jo užkvepia ir bet turi greitai gėsimti ir duoti žiplaučius, tuomet žmogus nustoja nę artimiausiam fire bossui, bei jausmo, bei proto, nes nežino kas užveizdai, nes jo 3 kubiškos pėdos su juomi atsitiko; jį gali pjaustydaro eksplozija ir išgriauana, net ti — nepajus. Jo yra apie sienas storio 10 pėdų; visas duris,

murus, bei geležinį kelią išlupa. Kuomet žmogus kruta arba mainieris dirba pačiame „pleise“ kur ventiliacija nėra gera, tai tas gazas pasitraukia toliau iš pleiso, nes jis lengvas ir oro judėjimas jį pavaro toliau. O kuomet užtaiso skyklę ir šauna tankiai uždega jį ir jis dega mėlyna liepsna, bet jeigu jo daug — tai eksplozija. Tokiu būdu ten neduoda šaudyti juodu paraku — šaudo dinamitu. Bet kuomet jo yra jau daug, nevalia niekaip šauti, nes užsidega ir nuo dinamito.

Dinamitas turi liepsną, kuomet eksploduoja, tik 100 kartų greitesnę negu juodo parako, tai jis ir neuždega ten, kur yra to gazo labai mažai.

Jis buna augščiausiose vietose, nematomas, nesuodžiamas ir nejauti jo burnoje, bei galvoje. Jis yra dideliais nuodais, kurie greitai užnuodija žmogaus kraują. Šitas gazas yra labai tankiai randamas apie Wilkes Barrius kasyklose.

5). Methane, CH₄, arba kaip kada vadinamas „light carbonated hydrogen or marsh gas.“ Jis susideda iš chemiškų elementų: 4 atomai hydrogeno ir 1 atomas carbono. Yra vienas iš svarbiausių gazų; jis yra anglyj, anglies sluogsnuose, jis dega; jeigu nebūtų to gazo, tai anglis nedegtų.

Tai nematomas, nesuodžiamas nejauslus burnoj ir lengvesnis už orą gazas. Jis greitai susimaišo su oru; užtai yra nepavojingas del mainierių, nes nedaro eksplozijos. Dega mėlyna liepsna, ir greitai gęsta; jį galima net ir su kepure išskirstyti.

6). Nitrogen N. Nematomas neužnuodžiamas nejauciamas gazas. Jis yra daug lengvesnis už orą. Nitrogen nėra blėdingas ir neturi jokių ryšių su eksplozija, bei eksploduojančiais gazais. Jis tik yra tam, jog išskirsto bei sumaišo oxygeną.

7). Oxygen, O yra nematomas, nejauciamas, nesuodžiamas ir nenuodijantis gazas. Jis yra sunkesnis už orą. Jis yra nadingas del žmonių, gyvulių ir augmenų gyvybės; be jo negali niekas gyventi nei gyvuoti. Taigi niekas negali nei dirbti kasyklose be jo, o kur jo nėra ten yra nuodingi gazai.

Oxygen nedega visai, bet užtai jame visi kiti gazai gali degti; be jo niekas nedegs, kur nėra oxygeno, ten ugnis gęsta. Sukurk nedidelę ugnelę ir užvošk viedru tuoj užges, nes ten nelieka oxygen.

8). Hydrogen, H nematomas, nejauciamas ir visai nenuodingas, bet yra daug lengvesnis už orą. Jo daug yra kasyklose ten, kur yra vandeningi, nes jis susijungęs su oxygenu sudaro vandenį; jis tankiai ilgai laikosi kasyklose. Taipgi jis dega vos tik matoma liepsna, bet užtai labai karšta liepsna. Jis susimaišęs su sulphide gazu daro eksplozija.

9). Steam H₂O yra paprastas gazas, kuris pasidaro bevirinant vandenį — tai paprastas garas; jis varo visokias pajėgas, mašinerijas, laivus, trukius ir tt. Jis yra matomas, karštas. Daro eksplozija jeigu jį per daug kur ankštai uždaro.

10). Olefiant C₂H₄. Yra tai nematomas, bet jaučiamas, šaltas ir smirdantis vandeniu supuvusiųsiais gazais. Šitą gazą padaro didėles mašinos chemiškų būdu ir varo per rinas net 5 mylias ir kasyklas. Jis susideda iš: 2 dalių carbono ir 4 dalių hydrogeno. Jis sveikatai nekenkia, yra labai lengvas, lengvesnis už orą. Bet eksploduoja kuomet uždaro kur jo per daug ankštai.

Manau bus gana apie gazus, nes tik tie yra kasyklose, kuriuos ėia pažymėjau. J. J. Nienius.

Nuo redaktoriaus. — P-no J. J. Nieniaus straipsnelis tarpais gana daug šlubuoja, bet mes talpindami turime omenyje ne tikrumą paaiškinimo, bet kad nors kiek lietuviams mainieriai apsipažinti su tuomi klausimu. P-nas Nienius gerai apsipažinęs su kasyklomis, todėl mes manome, kad jį mainieriai geriau supras, negu specialisto geresnį straipsnį.

A. L. T. S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa. Jo draugas. — J. V. Liutkauskas, 164 So. 4th St., Brooklyn, N. Y. Susis. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa. Fin. Sekr. — J. O. Sirvydas. Iėdininkas. — M. W. Bush, 109 So. 5th St., Brooklyn, N. Y.

KOMITETO NARIAI: — Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J. Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y. PROGRAMOS KOMISIJA: — Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa. J. Chmielaukas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill. J. O. Sirvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KUOPU STOVIS.

Nuo pradžios užsiregistravimo į ALTS. šios kuopos jau yra žinomos:

1. Brooklyn, N. Y. — Lietuvių Tautiečių klubas.
2. Chicago, Ill. — Lietuvių Klubas „Lietuva.“
3. Philadelphia, Pa. — Draugija „Lietuva.“
4. Philadelphia, Pa. — Lietuvių Veikėjų Ratelis.
5. Baltimore, Md. — ALTS. kp.
6. Philadelphia, Pa. — Petro Armino Draugija.
7. Boston, Mass. — ALTS. kp.
8. Philadelphia, Pa. ALTS. kp.
9. Cambridge, Mass. ALTS. kp.
10. New Haven, Conn. ALTS. kuopa.
11. Waterbury, Conn. ALTS. kuopa.
12. Lawrence, Mass. ALTS. kp.
13. New Britain, Conn. ALTS. kuopa.
14. Rockford, Ill., ALTS. kp.
15. Bridgeport, Conn. ALTS. kuopa (nauja).

PAKVIETIMAS.

Šiuomi kviečiame visus New Yorko ir New Jersey veikėjus, prijauniančius Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai į New Yorko apskričio susivaižavimą. Susivaižavimo tikslai: apkalbėti bėgančius reikalus, surasti platesnius kelius agitavimui už Sandarą, sutverti apskritį ir tt.

Programas bus paskelbtas vėliau. Susivaižavimas atsibus nedėlioje Balandžio 2 d., 1916 m. P. P. Draugelio svetainėje, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Pradžia ant 10 v. iš ryto.

Sus. reng. komitetas: J. Ambraziejus. K. Jankevičius. B. Ščegauskas.

NUO ALT. SANDAROS CENT. VALDYBOS ŽODIS.

Tautininkų seimas laikytas 1 ir 2 d. sausio Philadelphiaje, įsteigę Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą su tikslu įvesti organizaciją vidurinė — arba tautininkų — sriovės eilėse. Seime dalyvavo kuone visi žymiausi Amerikos rytų lietuvių veikėjai, seimo nusprendimams pilnai pritarę žymiausi Amerikos vakarų lietuvių veikėjai. Seimo nutarimai, todėl yra ir turi būti rišančiais ivsus Amerikos lietuvių tautininkus. Gį kaslink tų nutarimų, pri-

minsime čion tik kai kuriuos svarbiausius. Ir taip, 1) Vienas platformos punktų: „Pirmiausia, anksčiausiu, vadovaujančiu mūsų sriovės idealu yra lietuviystė, — t. y. tautiško savystovumo palaikymas...“ 2) A. L. T. Sandara yra pripažinta už vienintelę vidurinės sriovės kultūriškai-politišką organizaciją. 3) „A. L. T. S. ros Centro Valdyba išpildo seimo nutarimus ir rupinasi bėgančiais reikalais iki sekančiam seimui;“ 4) Seimas atrado reikalingu“ sudaryti koaliciją ar bent bloką su kitoms sriovėms delei bendro tautinio veikimo, kuriam tikslui išrinkta specialė komisija.

Taigi, Amerikos lietuvių tautininkai, oficialiai ingaliodami dabartinę A. L. T. Sandaros Centro Valdybą veikti tautininkų sriovės vardu kultūriškai-politiškoj dirvoje, — suteikė jai tame augščiau sij ir sprendžiantį balsą.

Besivadovaujant seimo nutarimais, A. L. T. Sandaros Centro Valdyba tuoj ėmėsi darbo. Tautininkų komisija užmezgė tarybas su katalikų-klerikalų ir socialistų sriovėmis, iš kurių pastaroji — tuoj atsiskė jungtis į bendrą tautinį darbą. Su katalikais-klerikalais, nors tarybos ir sunkiai ėjo, visgi buvo kiek vilties susitarti, — ir A. L. T. Sandaros C. Valdyba, nežiurint katalikų vadų vyliojimų ir užganėdinėjimu, — prisilaikant obalsio, kad „pirmiausia, augščiausiu, — vadovaujančiu mūsų sriovės idealu yra lietuviystė“ — vardan toms lietuviystės iš visų jėgų ir stengėsi atsiekti abėjų sriovių susitarinimą.

Tarybos sunkiai ėjo, ir galų gale A. L. T. Sandaros Centro Valdyba priversta buvo juos pertraukti. — Svarbu čion tik patėmyti, kad A. L. T. Sandaros Centro Valdyba niekuomi neprisiženė prieš savo ingaliootinus — tautininkų sriovę, — kad elgėsi pagal visuomenės norą ir, nors turėjo teisę nusprėsti dalykus pagal savo nuožiurą, — visame kame taikėsi prie tautininkų visuomenės upo.

Kaip gi elgtasi tautininkų eilėse? Visuomenė — solidarizavosi su A. L. T. Sandaros Centro Valdybos veikimu. Tai galima buvo patinti iš mūsų žymiausių laikraščių upo, iš ypatingų pasikalbėjimų, — iš laiškų atėmanėjų Centralio. Netaip — su kai kuriais vadovais. Vienas jų jį, p. A. Rimka, „Ateities“ redaktorius, — neužganėdintas Philadelphiajos Seimo nutarimais, išsyk sistematiškai pradėjo juos griauti (žiurėk „Ateitį“ nuo Naujų Metų iki paskutinių dienų). Seimo paskirtai Taikos komisijai pradėjus savo darbą, p. Rimka „Ateityje“ pakėlė išyik agitaciją už bloką su socialistais, gi jiems atsakius dėtis su mmis blokan, — pradėjo klydyti tautininkų-katalikų blokui. Pagaliau, kuomet mirktelejo susitarinimo kibirkstėlė (taika — galų gale neįvyko) — p. Rimka išdriso mesti ant A. L. T. Sandaros Centro Valdybos apkaltinimą, jog „kad jungties su katalikų klerikalais, buvo pasiryžę išsizadėti ir savo draugų ir brangiausių idealų.“ — Jei atminsim, jog C. V. varant tarybas su katalikų sriovė visuomet pabrėžė, kad mūsų sriovė galės ineiti į bendrą tautinį darbą su katalikais tik savo visatoj (patvirtinimui, žiurėk A. L. T. Sandaros pirmininko paaiškinimą tilpusį „V. L.“ No. 9), ir jog tarybose mūsų puseje vadovavo obalis: „pirmiausia, augščiausiu, vadovaujančiu mūsų sriovės idealu yra lietuviystė,“ tai aiškiai atspėsimė, ant kiek teisingi p. Rimkos užmetimai ir kę p. Rimka palaiko

už „brangiausius idealus.“

Negana to, p. Rimkos iniciatyva, ar bent kitų iniciatyvos pritaurimu, 12 kovo Bostone buvo susauktas A. L. T. Sandaros Naujos Anglijos Apskričio susivaižavimas. Visupirmiausia, kaslink to susivaižavimo suvis nesikreipta prie Centro Valdybos, pasielgta sauvailiškai ir pasinaudota Sandaros firmą, kad atsiekus pašalinius tikslus. Bet ištikrųjų, reikia stebėtis, kuomet skaitai to suivaižavimo protokolą. Centro Valdybai duodama pamoka, rezolucijos formoje, „kad tarianties su kitomis sriovėmis koalicijos komisija prisilaikytų rezolucijų užbrėžtų Philadelphiajos visuotiname suivaižavime 1 ir 2 d. sausio,“ metant tuo būdu ant tos komisijos šešėlį, nors komisija savo darbuose tų rezolucijų kaip tik ir laikėsi. Toliaus, papeikta A. L. T. Sandaros palinkimą sujungti tautininkų draugystes į vieną ryšį, ir vietoj to, išnešta rezolucijų eilė kaslink nuo pamatų A. L. T. Sandaros uždavinių ir tikslų perkeitimo. Pagaliau, pavesta apskriečio komitetui kviesti p. A. Bulotą su prakalbomis Liet. Gelbėjimo ir Autonomijos Fondui, dalykų apie kurį gali spręsti tik A. L. T. Sandaros Centro Valdyba, tai viena, gi antra, kuomet Philadelphiajos Seime buvo išnešta rezolucija pagirianti Lietuvių Draugijos ir jos Centralio Komiteto veikimą, o p. Bulota atvažiavo į Ameriką su tikslu diskredituoti tos draugijos veikimą!

Prie to visko, p. Rimka pradėjo aiškiai, taip sakant, flirtuoti su Dr. Šliupu, užgiriant jo visus pasukčiausius išsitarimus, kurstant jį prieš Sandaros Centro Valdybos darbus, rengiant, kad prisigerinti, Apskričio vardu, daktarui prakalboms maršurta, tą viską su aišku tikslu priešlieti daktarą prie savo užnamų ir su noru ingyti sau tuo didesį autoritetą, kad kenkus Sandaros Valdybai. Paskėmėje, daktaras vienoj vietoj jau išsitarė diskredituojančiai apie du Centro valdybos nariu, žemindami tuomi jų autoritetą (žiurėk „Tėvynę“ No. 10).

Jei A. L. T. Sandarą manoma padaryti pastovią organizaciją (o tokie, beabejo, yra visų Amerikos lietuvių tautininkų norai), toksai dalykų stovis negali but apkenčiamas. Tautininkų visuomenė, išrinkdama dabartinę A. L. T. Sandaros Centro Valdybą, tuomi ir išreiskė jai savo užsitikėjimą. Prieš tą užsitikėjimą nei vien žingsniu ligsiolaik dar neprasiženęta, reiškia nevienas tikrasai tautininkas neturi teisės žeminti ir griauti jos autoritetą. Nuomonėse skirtis galima. Juk ištikrųjų mūsų eilėse viešpatauja nuomonų gana aiškus mandagumas, tasai, tačiau, neįteisina skaldymo darbo. Užtatai, A. L. T. Sandaros Centro Valdyba pasiryžo šiuomi kreiptis prie tautininkų visuomenės, kad pastaroji savo opiniją pasmerktų anksčiau išdėstytus opozicijos darbus, kenkiantius A. L. T. Sandaros plėtojimuosi.

Pasilieka ištarti kelis žodžius kaslink A. L. T. Sandaros Centro Valdybos pažiurų ir veikimo budo šiame momente. Visupirmiausia, ką tik užbaigtų tarybų klausime Centro Valdyba papeikta ir pasmerkta katalikų sriovės vadų bandymus kištis į mūsų sriovės naminius reikalus, — kas apsireiskė paskutinių kelių savaičių bėgyje, katalikų presos akcentavimu mūsų sriovėje dviejų krypsnių, peikime vienų, — gyryme kitų, žodžiu, negeistiname pas mus šeimyninkavime. Daugiausia delei tos priežasties tarybos ir turėjo

but pertrauktos, nes mūsų sriovė galėtų suėmėti su katalikais į bendrą tautinį darbą tikėtai savo višatoj, o ne kitaip.

Toliaus, Centro Valdyba, peršitinkrus, kad šiame momente apie taikinimąsi su kitomis sriovėmis negali būti kalbos, nusprendė neįrašyti kitos orientacijos, bet vietoj to, vartyti savo organizatyvį darbą. Užtatai artintis su socialistais delei bendro tautinio veikimo dabartinė A. L. T. Sandaros Centro Valdyba nedaleis.

Prie p. A. Bulotos A. L. T. Sandaros Centro Valdyba atsineša kaipo prie žmogaus dirbančio socialistų Šelpimo Fondui, todėl, tuo žvilgsniu, ypatingai remti jo negali, tuo labiau, kad p. A. Bulota yra pasiryžęs diskredituoti Lietuvos Draugiją ir josios Centralį Komitetą, kurių darbams tautininkų sriovė užjaučia. Nuošaliai to tačiaus, aukų rinkimo reikale A. L. T. Sandaros Centro Valdyba atsineš prie p. A. Bulotos tolerantiškai.

Baigiant A. L. T. Sandaros Centro Valdyba išreiškia pageidavimą, kad visi tautininkai labiau ko-ordinuotųsi mūsų sriovės organizavime ir kad vengtų bergžiūvinių ginčų ir vaidų, kurie tik kliudo mūsų sriovės plėtojimu.

Romanas Karuža,

A. L. T. S. Pirmininkas.

„KAS PASIDARĖ SU TAUTININKŲ LAIKRAČIAIS?“

Klausimas „klerikalų“ žodžio prasmės vėl pradeda kilti mūsų visuomenėje. Kaip žinome mūsų vientaučiai katalikai labai nenori, kad juos kas vadintų „klerikalais“, nes „klerikalai“ yra aiški tam tikra politiška organizacija, tuom tarpu katalikai yra tik savo religijos dabojančiai žmonės. Prasidėjus taryboms tarpe tautininkų ir katalikų dirbti iš vieno Lietuvos šelpime ir politikos dirvoje, — jei tas bus galima — mūsų tautiškieji laikraščiai taip ir ėmė žymėti, kad šitos tarybos einasi tarpe tautininkų ir katalikų, o ne tarpe „tautininkų ir klerikalų“. Mes manome, kad tai buvo išmintingas taktikos budas, norint sujungti jėgas ir pagelbėti Lietuvai. Žodis mums nieko nereiškia, bet nėra reikalo su tuo žodžiu tvėčia erzinti ir žėisti tuos žmones, kurie norėtų su mumis bendrai dėl Lietuvos dirbti.

Tas vienok ne visų buvo tinkamai suprasta. Mes gavome iš šalies keletą nuomonių, kurios nėra užganėdintos iš tautininkų taktikos. Mes visai neabejojame, kad šitos nuomonės ingavo šioikių intelektualę nuo socialistų laikraščių, kurie vienu balsu įnyko peikti tautininkų taktiką. Vienok mes esame labiau, negu kada nors įsitikinę, į tautininkų taktikos teisingumą; jeigu socialistai ją kritikuoja, tai yra tikras ženklas kad ji yra teisinga; socialistai, kaipo internacionališkas galvalas, instinktyviškai nejaučia, kas mūsų tautystės išlaikymui yra naudinga ir todėl tą smerkia.

Vienas iš mūsų gerų vientaučių, bet susiklaidinęs socialistų intelektualėm, šiaip rašo:

„Kas pasidarė su tautininkų laikraščiais? Iš kokios priežasties jie taip žemai klaupia prieš „klerikalus“? Vietoje „klerikalų“ dabar jau tautiniai laikraščiai mato tik katalikus.“

Toliaus mūsų vientautis gerai nurodo, kad katalikai pas mus yra katalikai, o klerikalai yra klerikalai. Kadangi kun. F. Kemėšis yra klerikalų politiškos organizacijos vadovas, ir kadangi beinama taryboms tarpe mūsų vidurinė sriovės ir katalikų sriovės, nuo katalikų buvo komisijon

išrinktas kun. Kemėšis, todėl tas mūsų vientautis nurodo, kad mes turj darbą jau ne su katalikais, bet su klerikalais.

Bet čia tai ir yra klaida. Kun. Kemėšis, kaipo ypatingai linkimais, gali būti klerikalas, bet jisai atstovavo tik katalikus, lygiai kaip ir mūsų sriovės išrinktieji komisijos nariai galėjo būti įvairių ypatingų linkimų (kaip *de facto ir yra*), vienok atstovavo tik tautininkus. Toliaus, katalikų atstovas Dr. Bielskis juk negalima pavadinti klerikalų.

Pagaliaus ir ant galo, politiška darbe išmintingi veikėjai mažiau paiso apie smulkmenas, kokias mūsų tuli veikėjai stato už labai didelį daiktą. Mūsų sriovė niekuomet nenužengs nuo savo programos, nežiurint kokie tautiškieji laikraščių žodžiai bus vartojami linkui katalikų.

PRINCIPAI VISOS TAUTOS IR KLASIŲ.

Amerikos Lietuvy Tautinė Sandara — kas ji yra? Ar ji yra organizacija visų lietuvių išėivių, ar ji yra iškeltoja kokios nors ypatingos mūsų klasės? Ar jai bus lemta auklėti plačios demokratijos principus, ar ji nuslysi ir agitatorė už interesus kokio nors vieno luomo?

Šitie klausimai duruoja jau nuo kelių dešimėjų metų Amerikos lietuvių išėivijoje, ir aulinkui plėtoja vis aiškesnę mūsų žmonėse politiška sąmonę. Didžiuma mūsų visuomenės kovoja už tai, kad lietuvių giminė-rasė išliktų gyva ir kad Lietuva atgautų savystovės valstijos padėjimą. Kuomet ji šita, savo laiku, atsiekks, tuomet bus dirva ir lietuvių klasėms vystyties. Bet šitos „klasės“ nenori tų laikų laukti. Socialistai šaukia: „Mes norime dabar būti užtikrinti, kad toje jusų savystovėje Lietuvoje nebūtų nusikriaustas mūsų pilvas!“ Katalikai šaukia: „Mes bijome, kad toje jusų savystovėje Lietuvoje jus nenusmaugtumėt mūsų dušios!“ Šitos abi „klasės“ arba „sriovės“ kaip matome, turi savo ir principus: viena grynai materiališkus, kita grynai dvasinius.

Bet mums istorija rodo, kad žmonija remiasi ne ant klasių. Kur tiksliai kokia viena klasė išsi-vysto, tenai tampa užmūsta kitos klasės. O kur šitas atsitinka, tenai sustoja visa pažanga, žlunga amžijais išdirbta kultura, ir to pasekme išira valstija bei miršta visa tauta.

Mūsų tos mažinė „klasės“ eina lygiai tuo, mūsų tautos marionimo keliu. Mūsų tautos idealai, bent tarpe lietuvių amerikiečių, tuopias mūsų vidurinėje sriovėje, kurios kultūriškai-politiškoji organizacija yra Amerikos Lietuvos Tautinė Sandara. Mes gerbime visų klasių reikalus, bet ne užmiršime, kad mūsų didžiausioji užduotis yra — auklėti laisvą demokratišką lietuvių giminę. Tai būtų trumpas atsakymas nat. „V. Liet.“ No. 10 paskelbto „klasinių-demokratų“ obalsio, perspausdinoto iš „Naujosios Lietuvos.“

Vargomatis.

ATVAŽIAVUS SOCIALISTŲ KVIESTIEMS SVEČIAM.

Pereitą savaitę pribuvo New Yorkan iš Europos p. A. Bulota, p-ni A. Bulotienė ir p-ni Žemaitė. Visi jie yra pribuvė kvietimu socialistų Lietuvos šelpimo Fondo. Brooklyne teko su svečiais išsi-kalbėti, ir jie savo nuomonėse labiau yra linkę apginti poziciją mūsų socialistų, kurie juos kvietė, negu tautiečių demokratų, kuriems rodos svečiai arčiausiai turėtų stovėti.

Svečiai važinė su prakalboms ir rinkis aukas, kurios eis, arba socialistų turimą fondą, arba kad ir svečiai patis Europon pasiūs, bet socialistai pasistengs girtis ir didžiuotis savo darbais, kuriuos padės atlikti svečiai, ir tuomi drutis ne lietuvių demokratų, bet lietuvių-socialistų partivišką poziciją (ant ko labiausiai socialistai ir varosi.)

Mums, sandariečiams, kaipo atstovintiems lietuvių demokratija, tuomi bus skriauda dviguba: 1) svečiai drutis socialistų nelietuvišką poziciją prieš mūsų visuomenę; 2) sutrukdyds aukas į Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondą. Kaip tas išsiris, sunku permatyti.

Bet pareiga sandariečių stovėti ant savo programos. Jei svečiai aiškiai nulinks į socialistų pusę, tai mūsų bepartiviškoji visuomenė lai aukas siunčia tik per L. G. ir A. F. Jei jie nuo socialistų pasitrauks ir dirbs iš vieno su mūsų vidurine sriove, tai svečių darbams reikla padėti, — bet už tai suaukotus pinigus politikos reikalams, svečiai turės perduoti į Autonomijos Fondą.

Rodos tokia mūsų pozicija aiški ir nieko neklaidinant.

I KUOPŲ VALDYBAS.

Gerbiamieji kuopų viršinininkai! Šiuomi atkreipiu Jusų domą, kad Sandaros centro valdyba parupino tam tikrus mokesčius laktštus ir kiekvienam nariui individuales kortelės, ant kurių valdyba užrašys nario vardą ir prie kokios kuopos priklausau. Tos individualės kortelės bus kaip ir pasai, ir narys prigulėdamas ir mokėdamas į vieną kuopą ar draugystę, nebus reikalaujamas mokėti į kitą draugystę, nors ši į Sandarą prisidėtu.

Šią savaitę tie popieriai tapo išsiųsti Centro Sekretoriui, Dr. A. G. Klimui. Todėl visos kuopos malonės kreiptis į gerb. Dr. Klimą, kad joms išsiųstų po keletą mokesčių blankų, taipgi nariams individualių kortelių. Paviieniai nariai galės tas kortelės gauti tiesiai iš manęs.

Kiti visi kuopoms popieriai, gal reikės pažioms kuopoms įsitaistyti, ar gali but kad po priėmimui Sandaros programos bus per Centrą pagaminti.

J. O. Širvydas,
ALTS. Fin. sekr.

ALTS. Finansų atskaita II.	
Už Vasarį.	
Waterbury, Conn. 11 kp. už vasarį	\$3.20
V. Ambrzevičius, Newark, N. J.	.60
New Britain, Conn. 13 kp. už vasarį	1.25
Rockford, Ill., 14 kp. už kovą	.55

Viso vasaris	\$5.60
Buvo	\$78.25
Viso išde	\$83.85

J. O. Širvydas,
ALTS. fin. sekr.

ANT SANDAROS LAUKO.

New Haven, Conn. ALTS. 10-os kuopos veikimas. Sausio 30 d., kaip jau buvo pranešta, susiorganizavo 10 kuopa, iš 20 narių. Antrą susirinkimą, kuopa laikė 12 d. kovą. Sekretoriai ir organizatorius išdavė raportą iš savo veikimo. Per vasario mėnesį, pasirodė, kad organizatorius prirašė 35 naujus narius. Dabar mūsų kuopa turi 55 narius.

P. P. Cibulskas paaukavo kuopai 2 kningas del užrašų ir finansų reikalų, ir laikrodėlį leidimui ant išlaimėjimo del 10-tos kuopos sudrutinimo.

(Tęsia ant 8-to pusl.)

M. MOREJUS.

Aptiekorius

JUOKAŽAISLĖ VIENOJE VEIKSMĖJE.

Sulietuvino P. N.

(Tęsia.)

Jonukas. — Tai pakviesiu policijos viršinininką?

Vaistaitis. — Gerai!

Jonukas. (atidarydamas šalutines duris). — Meldžiū ponas viršinininke!

Vaistaitis. — Ir kam aš vaistininkas! (Ineina Krulakovas formoje apsitaisęs, ilgai ir perveriančiai žiuri į Jonuką; Jonukas gi tuom tarpu išėina.)

SCENA X.

Vaistaitis ir Kulakovas.

Kulakovas. — Tamistą turbūt stebina, ko aš čionai atėjau.

Vaistaitis. — Taip, taip ponas viršinininke.

Kulakovas. — Aš norėjau su Tamista pasilikti vienu-du delto, kad turiu reikalus kurie negali būti apskelbti.

Vaistaitis. — Tai tiesa! Buna nelaimės, kurių negalima skelbti.

Kulakovas. — Bet nereikia nusiminti. Tokios nelaimės gana tankiai atsitinka.

Vaistaitis. — Argi ponas viršinininke tankiai atsitinka?

Kulakovas. — Rodos Tamista tai galėtum geriausiai žinoti už visus kitus.

Vaistaitis. — Bet pas mane tas ne tankiai atsitinka, kaip pas kitus.

Kulakovas. — Bet ir nerečia.

Vaistaitis. — Duodu Tamistai garbės žodį, kad tai pas mane pirmu kart atsitiko.

Kulakovas. — Kaip tai? Tamista tikslai pirmu kart parduodi speciališką gyduoles del?...

Vaistaitis. (pradžiugęs) — Ką?

Kulakovas. — Tai paprastas dalykas. Aš delei šeimos reikalų turėjau išvažiuoti į provinciją, o pačią palikau Vilniuje. Na, suprantate... aš gyvenau kaip ir nevedęs vyras ir truputį lengviau apsiėjau su merginomis...

Vaistaitis. — Na?

Kulakovas. — Paskui tai ilga kelionė, tie visi važinėjimai, blogas viešbučiuose valgis, išsigėrimas... Na ir pas mane atsirado ant kaklo raudonos demės....

Vaistaitis. — Atleiskite! Tai Tamista tikslai del šito pas mane atėjote?

Kulakovas. — Suprantama.

Vaistaitis. — Tikslai del šito, o ne del kito dalyko?

Kulakovas. — Ar tai dar negana?

Vaistaitis. — Jei taip... (iš džiaugsmo trina rankas).

Kulakovas. — Tikėkite man, kad nuo trinomosi į kalnierių man skauda. Sakykite nuo ko tai?

Vaistaitis. (pažiūrėjęs jo kaklan). — Tai paprastas pučkas.

Kulakovas. — Tai aiški aš gerai padariau, kad nesikreipiau prie savo gydytojo?

Vaistaitis. — Labai gerai.

Kulakovas. — Bet ką man patarsite daryti?

Vaistaitis. — Aš Tamistai duosiu gyduolių delei kraujo išvalymo. Aš tuoj Jums sutaisysiu. (Paima kelias bonkas po biskį į bonkutę ir skalauja).

Kulakovas. — Puiku. Aš neturiu laiko laukti. Meldžiamas man atsiųskite į kanceleriją delto, kad namie pati gali iš gyduolių suprasti kokia aš liga sergu, ir paskui gali neleistti vakarieniauti svečiuose. Tamista žinai kokios dabar pačios.

Vaistaitis. — Labai gerai. Aš gyduoles atsiųsiu tuojau po pietų.

Kulakovas. — O kiek tai prekiuos?

Vaistaitis. — Apie tai ir nekalkėkime. Tai menkniekis.

Kulakovas. — Tamista labai malonus.

Vaistaitis. — Aš visuomet guodoju ponus viršininikus.

Kulakovas. — O aš visuomet myliu gražias šokikes.

Vaistaitis. — Tai skonio dalykai. (atidaro duris į laboratoriją). Meldžiū per čia išėiti, taip bus geriau.

(Toliaus bus.)

D-RAS. E. ŽOZANAS.

MOTERIS

JOS GYVENMO SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

(Tęsia.)

Delto, kad visokis veikimas visuomet nualsina veikiantį, tai ir motinėle iš nuolatino veikimo greitai nuilsta, delto tai jos darbštumas negali ilgiau tęstis kaip 30—50 sekundų; po tam vėl seka pasilsėjimas, po tam vėl motinėle spaudimas. Taip tęsiasi kol neužgema kudikis.

Paskutiniai motinėle spaudimai (pagavimai) buna smarkesni ir ilgesni, o pasilsėjimo tarpai trumpesni.

Suprantama, kad toki pagavimai išsaulkia skaudėjimą.

Gimdymo pradžioje toki motinėle spaudimai su gana ilgais pasilsėjimo tarpais vadinasi bandomaisiais pagavimais. Kuomet jie pasidaro stipresni, tankesni, kuomet atsiranda šalvis, tuomet jie vadinasi išvarančiais pagavimais. Ant paskutinių pagavimų, kuomet jau pasirodo kudikio galvelė, kuomet buna didžiausias skausmas, tuomet tuos pagavimus vadina išstumiamančiais.

Apskritai visą gimdymo procesą dalina į tris dalis:

- 1) Prisirėngimo laikas.
- 2) Neštumo laikas.
- 3) Galutino atsiskirimo laikas.

1) Apskritai gimdymai neprasideda tiesiai pagavimais. Pirmiausiai jie duoda save jausti dar už keletos dienų prieš gimdymą, o pas nekurias moteris net prieš keletą savaičių. Prieš keletą savaičių, kartais apsirėiskia, kad moteris pasidaro lyg bespekė, negali pastovėti ant kojų, dikėciai išteka baltimų, kurie suvilgo ir suminkština lytiškuosius organus ir prirengia juos prie išsiskėtimio. Tame laike moteris veik visuomet jaučia kokią tai barmę, bala, ją kartais apima karštis, džiūsta liežuvis, tankiai jai norisi ventti, moteriškė darosi piktesnė.

2) Kuomet motinėle kaklelis jau ganėtinai išsiskėcia, tuomet pagavimų spēka atsiranda ant svieto kudikis ir išėina kudikio vieta. Vaisius budamas motinėle buna visuomet tam tikrame maišelyje. Tame maišelyje buna tam tikras skjstimas, todėl gi jame esantis vaisius kaip ir plaukioja. Ilgesnieji ir smarkesnieji pagavimai paprastai tą maišelį, tas plėves ištempia ir praplėšia ir delto tai maišelyje esantis skjstimas laukan išteka. Šį periodą paprastai taip vadinama maišelio arba plėvių plyšimu. Po tam jau gimdymo procesas artinasi galan.

Kudikio galvelė ineina į išsiskėtusią skylių ir eina į augštesnę ingulos dalį; paskui pasidėkavojant pagavimams, ir skilvio raumenų intempjimams, kudikis eina palei kryžkaulį, prispaudžia plačiąją žarną, ir šlapumo puslę, ir tik ant galo pasirodo kudikio galvelė inguloje. Paskutiniai labai smarkūs ir skaudūs pagavimai šiame momente prigulbsti praėiti ir šį užtvarą (apskritai imant buna taip: kudikio pakaušis buna augštyn, o veidas kniubščias). Ant galo iš ingulos pasirodo kudikio pečiai ir visas kudikis, bet jis dar ne suvisai atsiskyręs nuo motinos; juos dar jungia bamelė, kurią už 3—5 minutų dviejose vietose perriša labai čystu skarulėliu. Kuomet jau dviejose vietose perrišta tai per vidurį perkerpa tą bamelę. Kartais kudikis užgema ant svieto išpynęs ir plėves, kurį jos yšėiūje apsupo. Tokiems kudikiams žmonės pranašauja didelį pasisekimą jų gyvenime.

3) Neužilgo po kudikio užgimimo išėina ir kudikio vieta — plėvės. Taip už 10—15 minutų, o kartais ir už pusės valandos šis gimdymo organas atsiluosuoja ir pasirodo motinėle kaklelyje, kuris po nedidelio pasistengimo buna išstumiamas į motinos priešakinius lytiškus organus, iš kur jau lengvai ištraukiamas. Kartu su išėijimu kudikio vietos išteka daug kraujo; vienok kraujo tekėjimas greitai apsisotoja. Jei labai daug išteka kraujo, tai skaitoma už nevisai gerą ženklą.

Kaip tikslai gimdymas pasibaigė, reiklia tuojaus griebtis prižiūrėti ir motiną ir naujai gimusį kudikį.

(Toliaus Bus.)

(Tasa nuo 7-to pusl.)

10-ji kuopa apgailstavo bostoniečių, kad jie taip greitai suaukė suvažiuoja, 12 kovo; tą dieną mes laikėm susirinkimą; užtai ir delegato neprisiuntėm. Kuopa nutarė išnešti viešą rezoliuciją prieš kūr. Kamėšį, už jo niekuom neparemtus užsų uldinėjimus ant mūsų tautos veikėjų, kaip tai ant Dr. J. Šliupo, Račkousko ir Rimkos. Taipgi 10 kuopa mano išdirbti bendrą planą veikimo su aplinkinių miestų ir miestelių kuopomis del išplatavimo ir supažindinimo visuomenės su mūsų ALTS. organizacija. Malonėtumėm ir nuo kitų kuopų išgirsti apie jų veikimą, nes tokiu būdu vieni nuo kitų galėsim pasimokinti, jeigu bus kas svarbus veikiama. J. Butkus.

NAUJA KUOPA.

Bridgeport, Conn. Čia jau užgimė ALTS kuopa iš 14 narių. Žiurint į energiją narių, reikia lemti puikią ateitį. R. Adžgauskas.
Bridgeporto kuopai pripuola iš eilės No. 15. J. O. Širvydas.
ALTS. fin. sekr.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŪ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — D. A. K. Rutkuskas,
2338 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.
Sekretorius — J. Zemantauskas,
797 Bank Str., Waterbury, Conn.
Lidminkas — A. J. Povilaika,
804 Bank Str., Waterbury, Conn.
Kningininkas — M. J. Damijonaitis,
901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.
LITERATISKASIS KOMITETAS:
B. K. Balutis,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
V. K. Račkouskas,
307 W. 30th Str., New York, N. Y.

IS KUOPŪ GYVENIMO.

Waterbury Conn. — TMD. 5 kp. buvo parengusi teatrą ir balių, kuris atsibuvo 26-tą vasario. Teatro programa išpildyti buvo užkviesta teatrališka „Varpo“ drauga, kuri savo užduotį gerai išpildė. Suloše teatrą po vardu „Bila del linų markos“, užtai mes visi 5-tos kp. nariai istariame širdin- gaus ačiū už jų pasidarbavimą su- šelpimui mūsų brolių ir seserų Lietuvoje ir mūsų draugijos nau- dai.

Gryno pelno liko \$19.30 iš to pelno pusę tūo paskirta del nu- kentėjusių nuo karės, bet draugi- ja paskyrė \$10., kurie ir bus pri- siūsta išdirpinkui.

27-tą vasario buvo susirinkimas TMD. 5 kp. Susirinkime buvo plačiai apkalbama apie Dr. V. Kudirkos paveikslą, kuris buvo paaukautas TMD. 5 kp. del išle- dimo Dr. V. Kudirkos raštų. Ka- dangi tie raštai yra jau atspaus- dinti, o paveikslas dar neišleistas, buvo inėjimas, kad tą paveikslą išleisti ant tikėtų arba ant fėry. Bet galų gale po ilgų ginėjų su- veiksias likosi neparduotas ir ant tikėtų neišleistas.

Nutarė, kad paveikslą laikyti ant atminties mūsų garsiojo vei- kėjo, kuris taip daug pasidarbavo mūsų tėvynės naudai.

TMD. 5 kp. meldžia atsišaukti draugą p. J. Pazarecką, kuris tą paveikslą paaukavo, kningutės buvo padarės ir išdalines del iš- leidimo to paveikslo. Bet koku tai budu užsiliko tas paveikslas neišleistas ir kningutės tikėtu nesugražintos, nes mes tikrai nežino- me, kur jo randasi ir pas ką.

Jis pats ar kas kitas meldžiū pranešti į draugiją, kur randasi; užtai busime labai dėkingi.

Taipgi tapo išrinktas komitetas, kurio užduotis surengti prakal-

bas, paskaitas ir surengti koki teatrą su pagalba kitų teatrališku ir W. L. Šv. D. draugiju. Jeigu teatrališkos draugijos nenorės su- sivienyti ir veikti išvieno, tai tada stengsimės sutverti teatrališką ra- telį, sykiu su W. L. Šv. D. arba viena TMD. pasirinkus iš savo tarpo gabesnių veikėjų. Į komi- tetą tapo išrinkti: O. Lazdauskas, J. Trečiokas, J. Lukauskas, S. Kazlauskas ir K. Blažaitis.

Iš visko matyti, kad TMD. 5 kp. pasiryžo daug ką veikti, nes emė į savo rankas visą valdybą jauni vyrai, kurie daug turi energijos veikti. Pradėjo kas mėnuo susi- rinkimus sušaukti; tankiau prakal- bas, teatrus ir balius parengti. Matysim, kaip toliaus seksis, bet iš pradžia viskas kuopuikiausiai sekasi. Korespondentas J. P. T.

Central Brooklyn, N. Y. Ko- vos 1 d. TMD. 44 kp. p. Millerio svetainėje 27 Hudson ave., laikė mėnesinį susirinkimą. Buvo ta- riama, kad prieš Velykas pareng- ti viešas prakalbas, bet del na- rių neskaitlingo atsilankymo tapo atidėta ligi sekančia susirinkimo. Taippat buvo dalinama graži ir naudinga kninga „Motina“. Prie kuopos prisirašė du nauji nariai, ir metines mokestis užsimokėjo vienas (jis užsimokėjo ir už praei- tus 1915 m. ir gavo visas tris knig- gas). Sekantis susirinkimas atsi- bus balandžio 5 d. Kningius.

Racine, Wis. Vasario 12 d. 121 kp. TMD. buvo surengusi pasi- linksmimo vakarėlį su šokiais ir skrajojantėia krasa su išlaimėju dovanos. Buvo duota paveikslas Did. Lietuvos Kunigaikščio; paa- kavo narys P. T. Balackas; antra dovana buvo laikrodži. Tačiau nesmagu, kad vakaras nedaug da- vė pelno, kuris ir liko paskirtas kuopos bėgantims reikalams.

Vasario 16 d. buvo susirinki- mas, kad sumokėjus metinę duok- lę, bet į susirinkimą atėjo tik 12 narių; tie užsimokėjo. Liko nutarta sušaukti ateinantį susirin- kimą kovo 7-tą dieną ir sukviesti visus narius, kad užsimokėti metinę mokestį už 1916 m.

Jonas Baukus pranešė kuopai, kad jis labai meilytų TMD. raš- tus platinti tarp žmonių ir jis aiš- kino kuopai, kad jis yra SLA. kp. Racine nariu, ir taipgi platina SLA. raštus. Mes, kuopos nariai jo sumanymui pritarėm ir liko nutarta pranešti Centru, jeigu tik centro valdyba tam pritar- ta.

Anicetas Bubelis.

Pittsburgh, Pa. TMD. 9-ta kp. turėjo prakalbas 5-tą kovo L. Mokslu D-tės svetainėje. Vakarą atidarė kuopos pirmininkas: J. Katkus, paaikškindamas apie TMD Sekr. J. Virbickas skaitė laiškų nuo Centro pirm. Dr. A. Zimonto, kur rašoma, kad šiais metais TM D. išleis nemažiaus 5 kningas. Kal- bėjo šios ypatos: S. Bakanas, J. Semsis, P. Maisiejus. Padainavo šios mergaitės: E. Ambrazaitė, Bir. Kazlauskaitė, Agota Storulu- tė ir Ona Janusionaitė; deklama- vo Ona Virbickienė, K. Šimkunas, P. Kisneris. Anų surinkta del padengimo lėšų \$3.12. Prirašė 10 naujų narių: K. Eima, K. Jau- ūšionienė, El. Ambrazaitė, Bran. Pažereckaitė, B. Lapeika, J. Viktoravičius, J. Mikieska, J. Kazargis, P. Kunca, A. Dulickas ir senas B. Bernatonis užsimokėjo už 1915—1916 m. Dabar 9-ta kuopa TMD. turi ligi 70 narių. Tai kaip 9-ta kp. gyvuoja Pitts- burge; dar tiek neturėjo, kiek dabar yra. Bet dar tuo neapsi- rubėžiūsim, veiksime ir ant to- liaus. Kad ir yra tokių ką bando šmeižti ypatas, ypač kuopos val- dyba, bet tas nieko jau negelbės.

Pittsburghiečiai pradės kilti kaip ant mielių. Tik gaila, kad nėra gerų kalbėtojų. 9-tos k-pos sekr. Juozas Virbickas.

Rochester, N. Y. Vasario 19 d. vietinė TMD. 52 kp. loše teatrą: „Švarčkas ir Milinė“, kartu atsi- buvo ir balius, D. L. K. Gedimino svetainėje. Lošėjai buvo šie: Bludzius turt. ukin., F. Rimkus; Magdė, jo žmona — J. Žilinskiūtė. Petras jo kaimynas — Grigaliu- nas; Ona jo žmona — J. Malinauskiūtė; Juozas jų sumus — M. Dagis; A. Bludzius bro. — D. Jokšas; J. Šaltenis ukin. — A. Moekevičius; P. Bludziuskius in- teligentas, advokatas — A. Orlaus- kas; Karolis — M. Dagis; Ed- — Daukas; Kaminskis kapitonas uardas — J. Žemaitis; Zigmantas — Druseikis; Juokubas — Man- tiis; Marytė Bludziūniūtė — S. Malinauskiūtė. Šisai veikėjas iš teisybės yra tai vienas iš aiškiau- sių pripardomy, kaip mūsų jau- nimas, mokslu šiek-tiek paragavę, nebenori beprisipažinti kuomi esąs, sarmatinas milinės sėrmėgos ir šiaudinio stogo, po kuriuom jis buvo ginęs ir užaugęs. Tai yra vienas iš skaisčiausių vaizdėlių, teisingai nupiešiantis mūsų, Lie- tuvos inteligentiją.

Kaip jau buvo rašyta, pas mus atsibuvo vasario 6 d. TMD. 52 kp. šeimyniška vakarienė. Tik štai ir pasirodė „Laisvėje“ vienas iš „susipratėlių“ su koresponden- cija visai tą vakarėlį apmelnu- jantį. Vaikėžas, kiek mums ži- noma, menkai atskiria kur „bė“ kur „cė“ prie to nei vakarienė nebuvo, todėl visi mūsų veikėjai bei mūsų TMD. kuopos draugai, visai tokias korespondencijas ig- noruoja ir nieko neatsako. Tokiu būdu vis ingaunam didesnę energiją, veikiam ir toliaus veik- sime. Rochester TMD. 52 kp. gy- vavo ir gyvuos, kol šiame mieste rasis lietuviai. Valio, TMD. 52 kuopa ir jos veikėjai.

K. A. Orlauskas.

Wilson, Pa. 29 kp. TMD. laikė susirinkimą 27 d. vasario. Buvo svarstoma kuopos reikalai, ir nu- tarta išrašyti „Vienybė Lietuvni- ūkų“, už organa. Potam prisira- šė 10 naujų narių, sekanti: K. Mispavilis, P. Remeikis, J. Šanta- ris, J. Kirša, P. Poškus, K. Jaz- dauskienė, P. Kirša, M. Kāndres- kienė, P. Abramaitis, S. Subas.

Pagirtinai wilsoniečiai, kad pri- jaučia tėvynės meilei. Butų geis- tina, kad koznas lietuvius prisira- šytų prie TMD. tuomi netik pats save apsišviestų, bet ir del tė- vynės ranką ištiestų, kuri jau sen- nai pageidauja nuo mūsų, netik medžiagiškės pagalbos, bet ir kul- turistiškos. Todėl mieli tautiečiai, darbuokimės kiek kas išgalėdami; nepraleiskime brangaus laiką už dyką; organizuokimės ir kitus pri- kalbinkime. Gal ir mus su laiku ką-nors nuveiksime; tiktai reikia triuos ir energijos.

M. Seniunas.

NAUDINGA KNYGA
LITHUANIA IN RETRO- SPECT AND PROSPECT.
parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kal- boje apie Lietuvą ir lietuvius. b Iteikite ją svetimatūčiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausta, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stam- pomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

Delko mano Pati Apleido mane

Mano ženybiniam gyvenime buvo nedateklų. Aš badu nu- marinau savo pačią. Bet ne del stokos maisto ji mirė. Aš buvau kaip žmonės vadina „geras gaspa- dorius.“ Aš pastačiau del jos puikus namus gyventi, nupirkau rubus dēvėti, puikų automobilį pasivažinėti — o, daugiau nieko. Bet vien tik materijališkas apru- pinimas nebuvo del jos užtektin- as, kaip neužtektinas ir del kiekvienos moteries, kuri tik ne driuožlinė lėlė. — Mano pati rei- kavalavo tyros sielos, meilės, švelnu- mo, malonumo, o aš tą viską su- laikiau, neparodžiau jai savo prie- lankumo, nors labai ją mylėjau, ir ji numirė. Širdies išbadėjimu del meilės — taip lygiai kaip ir be maisto butų numirusi.

Tai yra keistas dalykas, kad mes vyrai, patraukti tūlomis mo- teries ypatybėmis, apsivedame, o po apsivedimui elgiames su jomis kaip su visiškai kitokiu žmogumi, ir su kitokiomis ypatybėmis. Tuli vyrai veda moterį vien del jos gražumo, o paskui bara ją už jos tuštumą, ir didžiavimasi tuo- mi gražumu. Kiti veda tokią, ku- ri įsitikėjusi vien į pasipuošimus, ir vėliausias madas, o paskui ba- ra ją už bereikalingą pinigų išei- kvojimą, del puikų drabužių. Tre- ti veda silpnai likdikiškas, reika- laujančias kitų pagalbos, o paskui išmėtinėja, kad jo pati nekompe- tentiška ir neturi savim pasitikė- jimo.

Mano merginą, kurią aš vedžiau buvo nedrąsi kaip girinė pijonka, arba trunkentysis jautrus aug- muo. Ji buvo baili, švelni, kuri drebėtų nuo vieno šurkštus žo- džio daugiau, negu nuo audringo griausmo, ir kurios akis prisipil- dytų ašaromis vien nuo šalto žvilgsnio. Ji buvo sutvarta del meilės, švelnumo ir suraminimo; pražydo ji švelnios meilės šilumo- je ir nuvyto, kaip apleista kviet- kelė po mėlyną dangum.

Nuo pirmo mano pasimatymo su Alise, aš užsidegiau paušėjusia prie jos meile. Mylėjau aš ją, taip karštai, kaip puikiausiuose romanuose perstatoma meilė prie

moteries. Pagaliaus pergalejau ją savo meilės tvirtumu ir greitai apsivedžiau. Ir tuomet, žinoda- mas, kad jai reikalinga meilė ir apkainavimas jos pašvestų ją del manės darbų, palikau visą mei- linimąsi pas aukurą ir tas karštai ją mylintis vyras dabar persikei- tė į sukietėjusį ir visiškai kitokį žmogų, kuris aiškiai paliovė ru- pintis bei paisyti apie ją.

Žiurint atgal, į mano praieities ženybinį gyvenimą, ne-neatmenu ar kuomet nors pasakiau jai, kad aš myliu ją ir kad ji laikui bėgant darėsi vis brangesnė ir brangesnė del manės.

Neatmenu nei to, kad nors vieną kartą aš bučiau daleidęs jai su- prasti, jog aš ką nors ypatingo del jos dariau, ir tiek delto, kad svarbiausias mano gyvenimo tiks- las buvo ant svieto, tai jos laimė.

Negaliu atminti, ar aš kuomet nors suteikiau jai komplimentą, ar pasakiau kaip puikiai ji mano akyse atrodo, ir kaip stebėtinai gerai aš apie ją maniau, kaip ger- ą šeiminingę bei motiną.

Aš tą atsimenu: kuomet pir- muose ankstyvuose mūsų apsive- dimo metuose, budavo ateina ji prie manės vakarais ir glaudžia sa- vo burnutę prie manės lyg mel- dama priugaudimo, kaip nuožemin- ta, kaip šunytis prašantis kaulo, bet aš ją švelniai atstumdavau sakydamas, kad netrūkdytų ma- nės, kuomet aš skaitau laikraštį.

Aš atmenu kaip klausdavau manęs kaip patinka man jos nau- ja sukniar ar kepurė, bet aš tik satyrišką patėmijimą padaryda- vau link kvailų moteriškų madų, kartais ji žingeidžiai teiravosi ar patiko man jos prirengti val- giai, kurių gaminimui pašvėsdavo valandas, kad tik man patikti, bet aš šaltai atsakydavau, kad man geriausiai patiko paprasti valgija.

Ji laipsniškai darėsi tyki, taip laipsniškai, kad nei nepatėmijau kaip mano pačiūtė darėsi vis ty- kesne ir tykesne, taipgi nustojo trukdžiusi mano skaitymą, išblyš- ko, nusilpnėjo, bet nebuvo mano papročiū permatyti, bei tēmyti į ją ir aš to nepamačiau. Nepasę- gėjau iki daėjau lig paskutinio krizio mano tragedijoje. Atėjo

Jeigu neturi, o nori turėti — ir ne- pažįsti, o nori apsipažinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk mūsų kningyne puikios didelės kningos

Vargdieniai

Parašyta garsaus Rašėjo Aleks. Fromo (*Gužučio*). KAINA 50c.

Ši kninga tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laimę. *Vargdieniai* parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymui. Telpa sekan- tijs aprašymai:

1. — *Rugiapūtė* — žmonių darbas vasaros laiku; gamtos išpuošimai Lietuvos kampelio;
2. — *Užšlėpta Žybuoklė* — vaizdas, apipiešias Lie- tuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų;
3. — *Šilava-Šidlava* — gyvas aprašymas Šidlavo stebuklingos vietos — atlidai bei suplaukimas žmonių iš visų Lietuvos kampų; vieni ateina Dievą garbinti, ki- ti gi apgaudinėti ir tt.;
4. — *Pirmas Pasimatymas* — jaunikačio sudailia Lietuvos gėle-mergina Julyte;
5. — *Dvaro Plotai*; 6). — *Daktaras Kairevičius*; 7). — *Kalėdos* — vaizdingiausias rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų.
- 8). — *Ubagai ir jų Puotas*; 9). — *Dvarponių Darbai iš baudživos laiku*; 10). — *Kazirnickai*; 11). — *Lote- rija*.

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomos žmo- nių gyvenimas. — Nusipirk šią kningą ir padabink ją savo kningynėli.

Piningus siųskite „Money Order‘iu“ ir tt.
„VIENYBĖ LIETUVŪNŪKŪ“
120 Grand Str., B'klyn, N. Y.

diena, kuomet ji nepasikėlė iš lo- vos. Daktaras sakė, kad ligos jokios pas ją nėra. Vien stoka jai tvirtumo energijos ir noro gy- venti.

Rodėsi lyg jos egzistavimo sprendimū jau netruko. Kuomet pamačiau ją apleidžiant mane, tik tada supratau, kad aš ją užmu- šiau, badu numarinau — Atsi- klaupiau prie jos lovos gailėsčio kanकिनamas, išpyliau viską, kas tik buvo mano širdyje. Pasakiau jai, kaip aš ją mylėjau, kaip aš ją guodojavu, kaip aš supratau ir apkainavau tą viską, ką tik ji da- rė del manės. Kaip aš jąja di- džiauvaisi ir kad ji buvo užpaka- lyje visų mano gyvenimo kovų, kad kiekvienas mano uždirbtas do- laris vis tai buvo del jos. — Ji beklaisydama mano žodžių su liudnesne negu ašaros ant veido šypsą prabylo:

— Delko gi tu man pirmiau ne- pasakei to, butum padaręs mane taip laiminga, bet dabar jau per- vėlu.

Kad aš bučiau nors kiek sutei- kes savo moterei meilės ir prie- lankumo, bučiau suteikęs jai lai- mę. Nebutų ji manę apleidusi. — Niekados neičiau per kapinyną pamatyti tą brangų monumentą, kuris augščiau stovi visų kitų moterų kapų, mąstydamas kiek vyrų yra tokių kaip aš, kurių pačios meilė meilės duonos, bet gavo akmenį ant kapų.

Pagal Dorothy Dix O. Karaliūtė.

Šis-tas.

Vėjo greitumas.

Ką tik pastebimas vėjalis pučia su greitumu 25 colių į sekundą, paprastas vėjas pučia su greitumu vieną mastą į sekundą. Kada oras teka su greitumu dviejų metrų į sekundą, tai sakoma, kad jau geras vėjas. Smarckum vėju va- dinasi tuomet, kaip oras teka su greitumu 5 metrų į sekundą. Vė- jas pučiantis su 10 metrų į sekun- dą vadinasi viesnula ir prie jo jau negali lėkti orlaiviai. 20 metrų vėjo smarckumas vadinasi jau šturmu — tuomet jau išsiga- styvuliai ir lužta medžiai. Bet buvo šturmai kuomet vėjas pasie- kia net ir 35 metrų į sekundą, tuomet jau pridaroma daug blė- dies. Ant jurių atsitemka, kad vė- jas kartais pasiekia net 50 metrų į sekundą, tada jau būda nedide- liems laivams.

Tik ką išėjo iš po spaudos nauja graži apysaka. **NAUDINGO ŽMOGAUS GYVENIMAS.**

Pagal lenkiško sudėjo M. Untulis.
Čion aprašoma kaip Jurgiu- kas mokinosi, ką jis išmoko ir paskui kiek jis daug gero padarė mūsų žmonėms. Jur- giuko gyvenimas turėtų buti pavyzdžiū mūsų jaunimo gy- venimui. Todėl jaunimui, kad išmukti kaip reikia gy- venti, reikėtų butinai tą kny- gutę penskaityti. Joje atras visus savo gerus darbus kaip veidrodyje.
Neprosalį ją perskaityti ir mūsų senumenei, kuri joj ras kaip auginti jaunimą, kaip atspėti savo vaikų geidulus. Knygėlė parašyta apysakos formoje, skaitosi labai leng- vai ir suprantamai. Kama tokios puikios ir turiningos knygutės labai prieinama — tik tai 15c. Reikalaukite, „V. L. ADMINISTRACIJŪ“ 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

Brooklyno ir Apygardos Lietuvyų Doma! Ši Nedėdienė, 26 KOVO-March įvyks DIDELIS KONCERTAS

Rengia LIETUVOS ŠELPIMO FONDAS

Koncertas įvyks puikiausioj Brooklyno Svetainėj

McCADDIN HALL.

Berry Street, tarpe So. 2-ros ir 3-čios gatvių

Pradžią lygiai 8 valandą vakare.

KONCERTE DALYVAUJA:

M. PETRAUSKAS Tenoris
A. BULOTIENĖ Pianistė
MAX DOLIN Smuikininkas

Taipat dalyvaus "AIDO" ir L.S.S. 19 Kuop. "Vaikų Draugijelės" chorai.
A. BULOTA ir ŽEMAITĖ pasakys kelis žodžius į susirinkusių publika.

TIKIETAI: 25c.; 50c.; 75c. ir \$1.00.

Amerikiečiai ir žydai jau rengiasi ant šio koncerto, kad pagelbėsų skurde ir ašarose appludusiai Lietuvai.

Tikietus iš anksto galima gauti: "LAISVĖS" ir "V.L." ofisuose; Ch. Liutkų, 131 Grand St.; Daunoros Aptiekoj, ant Bedford Ave., ir "Garso" duonkėpykloj, 209 Bedford Ave.

Aukos L.G. ir A.F.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.

Lakštas 62:

New York City, N. Y., K. Melniko vardovėse, suaukavo šie: J. Ližas, K. Melnikas, P. Puskunigis — po \$1.00. V. Dzenkauskas, Magd. Bučinskutė, A. Padolskas — po 50c. I. Bajerčius, A. Valaitis, Ona Gramas — po 25c. Viso \$5.25

Schenectady, N. Y., pas F. Mažeiką krikštyuose, prisigutė A. Bublinskis, Ankavo šie: Ap. Bublinskis, F. Mažeika, St. Daugela — po \$1.00. A. Noreika, A. Niuneva, J. Skittis — po 50c. A. Joniškevičius, S. Vaičekauskis, F. Bublinskis — po 25c. Viso \$5.25

Pittston, Pa., SLA. 7 kp. susirinkime suaukavta šiaip: SLA. 7 kuopa iš izdo \$10.00. Thomas Paukštis \$5.00 K. Jonelionas — \$1.90. K. Karsoškas, K. Kačerius, A. Galinskas — po \$1.00. N. Talačka, J. Laurinaitis, J. Stankunas, K. Arminas, M. Lileika, J. Ramanauskas — po 50c. Smulkių — \$3.10. Viso \$26.00

Minneapolis, Minn., nuo "Lietuvių Laisvės Amerikoje" Draugijos, per "Lietuvos redaktorių B. K. Balutį 38.04 Chicago, Ill., lietuvių būrelis per J. J. Bačiūną. Prisiuntė B. K. Balutis. Ankavo šie: Broliai Sarpaliai, J. Lipskis, Dr. Vezel, S. Urbiūtė, Jonas Zolpis, Z. Urbanowicz, B. Szimeczak, S. Mosej, B. Pierzinski, Krolikowski, J. J. Bačiūnas, Žilius, J. Kalvaitis, S. Z. Z. (pavardė neiški) — po \$1.00. Ignas Zolpis — \$1.25 Smulkių — \$3.37. Viso \$18.62

F. Sedek, San Francisco, Cal. per „Lietuvos“ redakciją \$3.00

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas 57:

Minneapolis, Minn., „Laisvės Lietuvių Amerikoje“ Draugija, per B. K. Balutį „Lietuvos“ redaktorių 38.04 Buvo lakšte 56 \$1,036.85 Viso inplaukė Fondan \$1,074.89 Viso abiejose dalyse fondo \$7,543.55 J. O. Širvydas, L. G. ir A. F. Fin. Sekr.

IŠ ŽIBURĖLIO ATSOVYBĖS.

Atskaityta. Ligi vasario 29 d. 1916 metų. Pajamos: Narių mokėsiū \$18.20 Žemaitės vardo Fondan \$6.75 Aukų \$14.75 Turto (kniugų) parduota už \$2.33

Viso \$42.03

Išlaidos: Kvitarijų spausdinimas \$2.00 Užrašų kniugelė, laiškai ir paštos išlaidos \$65

„Žiburėlio“ valdybai į Petrogradą per „Žib.“ sekretorių inž. V. Bielskį pasiusta 100 rb. \$33.00

Viso \$35.65

Balansas: Pajamų \$42.03 Išlaidų \$35.65

Kovo 1 d. pas mane buvo \$6.38 A. Rimka. „Žiburėlio“ atstovas Amerikoje.

Nario mokėsiū „Žiburėlio“ d-jai užsimokėjo J. Ambraziūsus iš Brooklyn, N. Y. — 5 rb. (\$2.00) Už parduotas kniugas gauta \$6.00

Viso \$2.60 Nuo pirmiau likę \$6.38

Išviso atstovybės kasoj yra \$8.98 A. Rimka. Žiburėlio atstovas Am. 386 Broadway, So. Boston, Mass. Kearny, N. J. Lietuvos Sunų dr-tė šiomis dienomis išsiničia Petrogradan L. Draugijos var du 150 rublių kaip pelną nuo vakaro, kuriame buvo lošta „Alkani žmonės“ (Pinigai kovo 16 d. išsiųsti per mūsų firmą — Admin.) F. M. Petrulionis

Aukos surinktos vestuvėse p. Vaitkaus su p-le J. Petrikauškiute, B'klyn, N. Y. Po \$2.00: J. Merkevičius ir A. Vitkus.

Po \$1.00: M. Venckus, P. Norviliūtė, K. Viršeliūtė, M. Vitkiūtė, P. Lenkauskas, A. Motrikaičiūtė, P. Olekas, P. Vitkus, J. Vitkienė, M. Norviliūtė, J. Ivanauskas, O. Vitkiūtė ir P. Lauraitis. Po 50 centų: A. Jokubauskas, M. Šertvytienė, J. Nauda, O. Naudienė, U. Venckienė ir J. Šertvytis. Po 25 centus: A. Vitkienė, S. Povilaitis, P. Jancius ir F. Blažys. S. Rinkevičius, 10c. Viso \$21.10 (Žiurėk koresp. iš Brooklyn, N. Y.) P. Lauraitis.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 colli. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežų tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboje. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.

Relkalaukit pas J. J. Paukszis & Co. 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Reikalingas zeceris prie spaustuvės darbų. Atsiskaukit į „Vienybę Lietuvninkų.“ 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Blaivos mintis. Geriausios dešimtį kartų pasigadinti negu vieną kartą numirti.

Tris kartus persikėlimas („persimuffinimas“) lyginasi viena gaisrui. Konsilijumas iš trijų gydytojų lyginasi vienam graboriui.

Pasitikėk artymui taip kaip pats sau, mes sau mažiausiai gali pasitikėti.

Didžiausia šiandieninė meilė yra ta, kad žinant, jog tavo žmona mėgsta juodus drabužius, nusišauti.

Sena meilė niekad nerudija, nes ji visuomet paauksuota.

Medžioklė. — Ką tamista padarė? Tamista pašovė geriausią savo šunį. — Kaip tai atsitiko, aš taikiau į kurapką. — Bereikalo! Verčiau tamista butum taikęs į šunį.

Vyro laukiant. — Kiekvieną dieną aš laukiu sugrįžtant vyro iš darbo. — Laimingas! Tu jį myli? — Ne, aš tik bijausi, kad jis neužtikty pas mane kitą jauną vyrą.

Pasekmės. — Tu išrodai labai nuvargnsiu. — Aš pereitą savaitę geriau šampano. — Ne jau gi nuo to laiko dar tau galvą skauda? — Ne, bet šiandien reikia užmokėti už tą šampaną.

Nuo 15 d. Balandžio—April 1916 RUSIŠKOS LINIJOS LAIVAI PRADĖS VĖL PLAUKTI IŠ Archangelsko Amerikon

Kas norite parsitraukti savo gimines išbėgusius laike karės Rusijon, tai pirkite šifkortes dabar, kad jie suspėtų ant pirmo laivo plaukiančio iš Archangelsko į Ameriką gegužio 1 d. 1916 metais.

ŠIFKORTES ir pilną informaciją galite gauti „Vienybės Lietuvninkų“ Ofise 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PINIGAI Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiničia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes. „Vie. Liet.“ Ofise 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Naujas sceniškas veikalėlis — Užsipelnė Diploma

Komedija vienoje veiksmėje iš Lietuvos dvarponių gyvenimo.

Tik dabar išėjo iš po spaudos labai gražus sceniškas veikalėlis, kurį galima suluošti ir ant mažų scenų. Jame dailiai nupiešiama ir pajuokijama, kaip dvarponio sunus pabaigęs mokslus negražiai elgiasi su prastais žmonėmis. Veikalas visiškai originalis ir lengvas suluošimui. Jis tinka ne tik lošimui, bet ir pasiskaitymui. Jis turėtų rasties pas kiekvieną mūsų jaunutės scenos mylėtoją, nes žinome, kaip lietuvių scenos literatūra turi mažai originalių veikalų. Reikalaukit administ. Kaina — 10c. „VIEN. LIET.“ 150 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Teisme. — Tamistos buvotė dviejė, todėl tamista nenori pasakyti savo padėjėjo vardą. — Nenoriu. — Dvieje Jums būtų smagiau sėdėti.

NAUJI RAŠTAI. Lietuvyų Moteryų Darbininkų Draugijos uždaviniai ir įstatai. Kaina 6c. Rankpelnio spaustuve. „Kataliko“ kalendorius 1916 m.

KRASOS DEŽUTĖ. Vietiniam Tautos Fondo skyriui. Labai atsiprašome, kad delei stokos vietos negalime paskelbti Jusų priduoatos atskaitos Lietuvyų dienroje surinktų aukų. Indėsime sekantį N. A. Debesiunas, J. Aidukonis, Report., Kolegija, J. Žukauskas, A. M. Virbalis, C. J. Valčiūnas I šį N nesuspėjome. Tilps sekančiame. Labai ačiū.

Ten buvęs. Negalime... Iš to jokios naudos nėra, tik erzinimas. Kubikas. Nerašykite tamista eilių, velik pradėkite rašinėti žinutes. Jūsų silės nedėš joks laikraštis, netik mes. Eiles rašant reikia pažinti eiliavimo taisykles.

Vietinės Žinios

Šv. Juozapo dr-tė laimėjo bylą. Pereitą savaitę atsibuvo byla delei seniau buvusio atsitikimo, kuomet žinomas Puzinas buvo paglemžęs šv. Juozapo dr-tės \$2,000, išimtas juos iš bankos klastingai pasirašydamas viršininkų vardaais. Kaip žinome, Puzina seniau jau likosi nuteistas į kalėjimą. Dabar šv. Juozapo dr-tė skundė banką, kam neapsižiūrėdama Puzinui išmokėjo pinigų. Bankas visai sukėsi, bet šiuom sykiu teismas pripažino, kad bankas kaltas ir priteisė išmokėti šv. Juozapo dr-tėi \$2,000. Girdėtis, kad bankas esąs dar neužganėdintas ir duosiąs apeliaciją.

Streikas. Clifsidės cukermėse yra streikas. Niekas tenai nevažiauokit darbų jieskoti. A. Kundrota išvažiuoja. Kovo 18 d. išvažiuoja į Birmingham, Ala., mūsų pagarsėjęs intyminkas, p. A. Kundrota. Tenai bus imtinynės kovo 20 d. Iš ten važinos į Louisville, Ky., kur bus 23 kovo, ir iš ten į Norfolk, Va., kur ims kovo 25 d. Koncertas. Šelpimo Fondas rengia koncertą, kuris atsibus ateinančią nedėdienį McCaddin salėje. Dalyvaus šiame koncerte Mikas Petrauskas ir pone Bulotienė.

Susirinkimas. Pereitą nedėlios dieną p. Draugelio salėje atsibus susirinkimas Tautiečių Klubo („Sandaros pirmos kuopos“). Laikė susirinkimo prisirašė kelias naujų narių. Apart apkalbėty daugybės bėgančių Sandaros reikalų, nutarė suaukty suvažiavimą ant balandžio antros dienos, kuris įvyks p. Draugelio salėje.

Prakalbos. Ateinantį subatos vakarą New Yorke kalbės p. A. Bulota, pone Žemaitė ir pone B.

Pranešimas. Pereitą nedėdienį „Lietuviečių Klubas“ ir „Leliavo Žiedas“ turėjo susirinkimus ir nutarė susijungti. Susijungus bus „Birutės Klubas“. Sekantis susirinkimas bus 2 balandžio kum. Petikaus svetainėje. Užkviečiamos ir šiaip moteris.

Paskaitos Dr. J. Valuko. Kovo 24 d., ateinančią pėntyčią, nuo 8 val. vakare, p. P. Draugelio salėje, 73 Grand Str., Dr. J. Valukas skaitys paskaitą tēmoj „Kraujo Cirkuliacija“. Brooklyne ir apielinknių vienataučiai kyviečiami yra kuoskaitlingiausiai susirinkti, nes Dr. Valukas yra žinomais, kai po vienas iš geresniųjų lektorių, kurio lekcijos visuomet buna pamokinančios ir kiekvienam labai lengvai suprantamos. Paskaita yra surengta TMD. 3-čios kuopos triusiu. Po paskaitos atsibus ir kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame bus išdalinta nariams, kurie neatsiēmė, naują Dr. Garmaus kninga „Motina.“

Kviečia Komitetas.

Nuo L. G. ir A. F. susirinkimo. Pereitą pėntyčią turėjo įvykti L. G. ir A. F. vietinio komiteto susirinkimas, bet delei tulų priežasčių neįvyko, nors buvo keliolika susirinkę, tačiau susirink. atidėjo amit toliau, į kurį bus paskui pavkviata delegatai ir šiaip besidarbuojanti Lietuvos šelpimui.

Važiavo pas Dr. Šliupą. Pereitą savaitę redakcijoje lankėsi p. p. Rimka (iš Bostono) ir A. Bulota, socialistų parkviestas iš Lietuvos svečias. Jiedu su p. Rimka buvo nuvažiavę į Serantoną pas Dr. Šliupą.

Susirinkimas. Pereitą nedėlios dieną p. Draugelio salėje atsibus susirinkimas Tautiečių Klubo („Sandaros pirmos kuopos“). Laikė susirinkimo prisirašė kelias naujų narių. Apart apkalbėty daugybės bėgančių Sandaros reikalų, nutarė suaukty suvažiavimą ant balandžio antros dienos, kuris įvyks p. Draugelio salėje.

SEKITE VADOVĄ

ZIRA

10 Plain-End Cigarettes 5c.

Per apskritus metus yra mylimas ruykymas daugybės ruykotojų, todėl kad skonis patinka. PIRKITE BAKSUKĄ ŠIADIEN Šios puikios dovanos duodamos dykai už ZIRA KUPONUS ir BAKSUKŲ VIRŠUKUS

CASH COUPON 10 for 5c

Zira baksuko viršukas vertas kiekvienas pusė cento arba už juos gaunamos DOVANOS.

PINIGINIS KUPONAS KOŽNAM BAKSE.

Pradėk taupyt šiandien. Relkalauk Dovanų Katalogo.

ZIRA DEPARTMENT 95 First Street, Jersey City, N. J. P. Lorillard Co., Inc., New York City.—Est. 1760

lotienė, kurie dabar yra atvažiuojant iš Evronos. Prakilbos atsibuvus St. Venonikos salėje Washington ir kamps Barrow str. Rengia L. Uklėsų Politikos klubas.

Vakaras. Pereitą nedėlią p. Draugelio salėje atsibuvo Simono Daukanto Dram. Draugijos draugiškas susirinkimas. Buvo susirinkę visi tos draugijos nariai-losilkai, kur draugiškai pasikalbėjo apie tolimesnį veikimą dailes srytyje, ir prie progos gražiai laiką praleido. Beto paaukavo \$8 del nukentėjusių nuo karės Lietuvos žmonių, kaipo likusį pelną nuo lošimo „Išgriovimo Kauno Pilies.“

Gavo leidimą vesti: Juozapas Gialčis, 183 Metropolitan ave., su Ona Kazlanskiute, 20 Hope str.

Alfonas Jamontas, 120 — 1st ave., New York, su Anelia Mandrzejewska, 181 So. 1st Str.

PAJIESKAU gero kriaučiaus, kuris galėtų atlikti gerą darbą kostiumerkių kelnių, mokestis gera. Kuris norėtų gerai uždirbti malonėkit atsišaukti ant šio antrašo: **J. Rakauskas, 41 S. Leonard Str. Waterbury, Conn.**

REIKALINGA vyrų prie ukės darbo, gera mokestis ir burdas. Darbas ant visada — žiemą ir vasarą; artėnes žinias galite apturėti aprašt save ir indėti markę už 2c. **Geo. Kleok, Poolville, N. Y.**

VAIKAI, KURIE NEUŽTEKTI NAI VALGO.

Kaip kurie vaikai nyksta po akių jų pačių tėvų, kad ir gauna visokių gardžių valgių. Jie neturi apetito ant geriausio valgio. iČa tai ir reikalinga skubiausia pagalba. Pirmiausia apžiūrėk r jų dantis yra čystai užlaikomi, ir kad neturėtų užkimimo. Duok jiems Trimerio Amerikoniško Elik siro Kartaus Vyno reguliariškai, gerai išroktą dozę, o pats pamatyti, kad jų stovis pasigerins. Tas pats dalykas ir su suaugusiais, kad užlaikyt sveikatą, reikia kad pilvas gerai maltų, ir kad nbutų užkimimo. Trimerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elikisiras užlaikys tvarką pilve, taip kad jis dirbs prigulinciai. Vaistas gauna mas aptiekoje. Prekė \$1.00. Jos. Trimer, Išdirbėjas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago.

Trimer's Linimentas yra geras ant reumatisko skaudėjimo muskulų ir kaulų. Nelauk iki negalėsi išlaikyti skaudėjimą, bet turek tą gerą vaistą iškalno namie ir vartok jį, kada tik skaudėjimas atsitiks. Prekė 25c. ir 50c. per paētą 35c. ir 60c.

Telephone 1430 Branch Brook
X RAY APARATAS
Angelo R. Bianchi M. D.
Specialistas vaikams

Valandos:
iš ryto nuo 7 iki 9
po piet nuo 3 iki 5
vakare nuo 7 iki 8
104 Seventh Avenue
Kampus Sheffield Street
NEWARK, N. J.

DENTISTUI -- GERA VIETA.

Lietuviškas dentistas gali gaut gerą vietą mieste su 5,000 apgyventojų, kuriame randasi beveik 50 nuosimėjų, lietuvių. Gali gaut gerą ofisą. Norėdamas žinot plačiau kreipkis į:
J. Ed. Thomas, Thomas Bldg. Westville, Ill.

REIKALAUJAME AGENTŲ.

Po visus miestus ir apigardus Lietuvos apgyventus. Turėdami linošą laiką nuo savo kasdieninių darbų, galite del musų agentais suradimū farmų pirkėjų kur ušdirba ger Commission, ir padarysite broliams lietuviams didį gerą: prirodysite pas mus ant geriausių farmų apsigyventi apielinkėje miesto Scottville, Mich. Didžiausia lietuvių fermerių kolonija Amerikoje, kur yra 360 lietuvių fermerių, kurie turi savo draugystes ir kur tai išleisti Ukininkystės laikraštį ir turi išsistoroje nuo vaidžios ekspertų ukininkystės, kuris veltui visiems duoda pamokinimus geresnio ukininkavimo. Norintie dirbti del lietuvių gerovės ir del savo pelno meldžiam kreipties į musų kolonistus lietuvius ant ukių. Adresuokite

A. KIEDIS & CO.
Peoples State Bank Building,
Scottville, Mich.

VLADO LESČINSKO
Aptiekoj Drugstoreje galima gauti „Vienybė Lietuvosninkų“ galimais numeriais, arba užsiųrenu-meruoti ir duoti apgarsinimus.
Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str., Newark, N. J.

Pajieskau pussesers Elzbiets Smalenskiutes, Janaukos Kaimo, Janavos gmino, Kalvarijos pavieto, Suvalkų g. Taippat Onos ir Petro Smalenskų Balaikų kaimo, Liudvinavo parapijos, Suvalkų guber. pirmoji gyvenō Boston, Mass., antrieji Baltimore, Md. Malonėkite atsišaukti: Marijona Sinevėičūtė, po vyrū Brookienė,
71 Arch Str., Naugatuck, Conn.

Reikalingas gabus raidžių statytojas (zecceris) „Darb. Balso“ spastuvėje. Ypatingai kuris gerai apspazinęs su įvairiais pašaliniais spaudos darbais. Sužinoję linošą gabų zeccerį, teiksites suteikti žinią žemiaus padėtu antrašu, už tai busiu dėkingas:
A. Kurelaitis,
604 W. Lombard Str.
Baltimore, Md.

SALIUNAS ANT P ADAVIMO.
Vieta išdirbta virš nuo trijų metų. Aplink gyvena daugybė lietuvių ir lenkų. Pardavimo priežastis ėjimas į kitą bizni. Atsišaukite pas
K. TAMKUS,
(12) 572 Market Str., Newark, N. J.

ANT P ADAVIMO.
Parsiduoda groseris labai gerų vietoj, biznis eina gerai, priežastis pardavimo silpna sveikata. Apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Keturi metal kaip biznyje. Norint sužinoti kreipkitės sekančiu adresu, o gausit pilnas informacijas, apie pirkimą:
(12) **J. Ambraziejus,** 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PAŽINK Lietuvą ir visą Pasaulį GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS
Parašė J. G.
„Geografijos Vadovėlis“ tai yra pirmutinė knyga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. „Geografijos Vadovėlis“ butinai turėtų rasti kiekvieno lietuvių knygynėlyje ir kiekvienas privalo turėti šią knygą. „Geografijos vadovėlis“ užveria sekančius kiekvienam žinotinus dalykus: —
DALIS I.
Pirmosios žinios apie žemę
1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.
DALIS II.
Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.
1. Europa. 2. Azija. 3. Afrika. 4. Amerika. 5. Australija.
DALIS III.
Pirmosios žinios apie Lietuvą.
1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis. 3. Vandens.
4. Gubernijos, apskriliai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.
„Geografijos Vadovėlyje“ telpa 60 įvairių paveikslų ir braižinių. „Geografijos Vadovėlyje“ puošia puikus aštuoni spalvoti žemlapiai. „Geografijos Vadovėlis“ yra apdaryta knyga, puikai atspausdinta ir ant geros popieros. Prekė labai žema — vos 75c. Pini-gus siuskite stampomis, arba „Money Orde-riu“, adresuojant:
„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Gimnastikos klubas turi pačms dienas del pasilinksminimū. Pirmiausiai turime parengę Bilių Full-dress su grand maršu pirmą subatą po Velykų, tai yra 29 balandžio (April), 1916 m. ant (Palace Hall) 89-93 Grand street, Brooklyn.
Antras parengimas yra rengiama puiki Ekskursija, kuri įvyks 2-ą dieną liepos (July), 1916. Taipgi yra paimtas labai puikus Botas, kad bus galima pasiūkti ir pakvėpuoti ant vandens tyro oro; taigi pranešame visoms draugijoms ir kuopoms, kad nrengtu ant tų paskirtų dienų už ką klubas bus labai dėkingas; taipgi visiems gerai žinoma Brooklyne, L. G. Klubas, kad ką rengia, tai ne ant balkū, bet labai tinkamai ir linksmai.
(12) Sekr. A. A. Ankudavičia.

GERIAUSIOS FARMOS

Norintieji pirkti gerų farmų su bu-dinkais, Sodais, apsėtiais laukais ir neišdirbtos geros žemės nebrenčiai ant lengvų išmokėjimū, kreipkitės prie mus, seniausių, teisingiausių farmų pardavė-jai. Mes vieninteliai esame uždėtojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apgyvendino-me 360 lietuvių fermerius, kurie turi dvi ukiškas draugystes ir kurie trupu laiku rengiasi išleisti Scott-ville, Mich. Amerikos lietuviams ukininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiausioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Ludington, Michigan valstijoje, Ma son county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų par-duoti, ant kurių galime kelis tukstančius lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojais indėdami už 4 centus krasos markū, o mes prisūsime tos kolonijos mapą ir parduodamūjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresuokite, (Jul. 13, '16)

A. KIEDIS & CO.
PEOPLES STATE BANK BLDG.
SCOTTVILLE, MICH.

LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas Priinama Prekė
JOHN STOKES PHOTO STUDIO
177 Nassau St., Brooklyn, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3RD ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'YE, N. J.
161 Franklin St., ir kamps Second St.
Ligonius prima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Succ.)
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kampus Roebling Str.
Taiso ir ištrankia dantis be skausmo. Nesvelkus pripildo auksu, platina ir cementu. Įveda naujus: uždėda kepuraites iš auksu arba porceleno.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS D BBS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas biznis 25 met.

DAINOS
Misiems kvartetams arba Choram, III sąsiuvinys.
Kningutė No. 25.
Telpa šios dainos:
1) Gaudėmūs; 2) Darbininkų Marslietė; 3) Suktinis; 4) Kad Dievuliai duotų; 5) Bijunėlis; 6) Dega ugnį Chorams atiduoda-ma 30 kningų už \$5.00
Išleido:
Lietuv. Muzikos Konservatorija.
Ad.: M. PEFRAUSKAS,
395 W. Broadway, S. Boston, Mass.

Kiekvienai **MOTEREI** žinotina Specialistas Moteriškų Ligu.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes istiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime, iš kitur atvažiavusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydos. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
Kalbame lietuviškai.

Telefonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
8—11 ryte.
VALANDOS: 1—3 po pietų,
7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras
JOEL M. ZAMETKIN
CHIRURGAS DANTISTAS
OFISO VALANDOS
Nuo 9 ryte iki 8 vakare
202 Marcy Ave. prie Broadway
BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1331
Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsmuotojas ir laidotuvių Direk-torius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikėlynioms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvėpianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

DANTISTAS.
Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metu!
Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas..... 50c.
Užplombavimas auksu \$1.00. Skaudantį dantį duok ištrankti ryte, o vakare duok apžiūrėt.
SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliška.

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO "RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išėina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveiksiai dienos klausime.
K A I N A:
Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50;
pusei metų 1.80;
trims mėnesiams 1.00.
New Yorke ir užsienin metams..... 6.50;
pusmečiui 3.50.
Užsirašydami adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Mr. Clemens Raducha, 324 Palmer st., Detroit, Mich. var-tojo Severos Vaistą Inkstams ir Kepenims savo kėblumams su inkstais, ir štai ką jisai parašė mums: „Aš sirgau daugias ne-gu pusantrų metu. Paskui aš sužinojau apie šį vaistą ir li-kau išgydytas. Todėl aš galiu patarti jį kiekvienam, kuris serga nuo inkstų.“
Ar Jums Skauda Nugara?
Tai jieškokite priežasties. Skaudėjimas gali buti kilęs dėlei inkstų netvarkos, ir todėl imkite
Severa's Kidney and Liver Remedy
(Severos Vaistą Inkstams ir Kepeni-mis) kad pasiekus kelio į sveikatą. Ligą nurodo inkstų arba puslės uždegimas, sulaikeymas arba ėjimas tirš-to šlapumo, skausmingas šlapiaivimas, sutinusios kojos ir galvos skaudėjimas, kylančis dėlei kėblumų inkstuose, gelt-ligė ir suruges skilvis. Sisai vaistas yra parodęs savo ver-tę pataisyme lovos šlapinimo vaikas.
Užkietėjimas paprastai eina greta su inkstų ligomis, ir kad pagelbėjus gydymė SEVEROS GYVYBĖS BALZAMAS (Severa's Balsam of Life) dažnai yra pasirodęs pagelbingu padėjėju Severos Vaistai Inkstams ir Kepenims.
Kaina Severos Vaisto Inkstams ir Kepenims: 50 centų ir \$1.00.
Kaina Severos Gyvybės Balzamo: 75 centai.
Savo aptiekoje reikalaukite Severos Vaistų. Jeigu Jusų aptieka jų netu-ri, tai užsisakykite tiesiog nuo
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie paduodate man provas, idant aprašytumėte knuolačiausiai apie atsitikimą koliestvos pirmoje gro-matoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna ma-nų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriūšio provoje prieš Rea-dingo mainų kompaniją išgrajinau \$25,000 tarpe daugelio iš-grajintų kitų provų.

(Advokatas)
B. S. Yankaus,
 154 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buve 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspekto-rum Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-parti-mentų skyriuose. Gėvimui patarimų, krepdži-ūsi laiškais, įdėdami krasos žemiklę atsky-mui. Vėdimui svarbių byų ir reikių, pribuna ypatingai visas Valstijas ir miestus sulyz pareikalavimu. Adressas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
 403 Lyon Building. Seattle, Wash.

GEORGE MATULEVICH Lietuvių Advokatas.

Pabaigęs Tiesų Universitetą, užsiima vedimu provų visuose teismuose. Ofisas rnuose

UNION TRUST BUILDING,
 75 Montgomery Street, netoli Penn-sylvanijos Dypo, Jersey City, N. J.
 Telefonas 247 Jersey City.

NOTARIJUS (REJENTAS) JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Kokie tik legališki popieriai ir do-kumentai reikia užtvirtinti ir pa-daryti — čia yra padaroma: Devier-nostys, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Visos sekancios kningos GALIMA GAUTI

„VIENYBĖS LIETUVIŲ KŪR — KNINGŲ KRAUTUVEJE“

Aisopo Pasakos (297 pasakos su paveikslais) 1.25
 Apdaryta 1.50
 Adomas Mickevičius 15
 Ar socialistas gali buti kataliku? 10
 Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
 Apuko sapnai 15
 Anatomos kniugelė 10
 Apie kuno išlavimą 15
 Albumas lietuviškos parodos Paryžiuje 1900 m. 40
 Apsakos: Paskutinė asara; Geras žmogus, ar nematei? Kerštas; Kol saulė patekės Apie dievų pavydumą 15
 Audėjai. (Penkių veiksmy veikalas teatrms) 50
 Adomas ir Jieva (pasaka apie pirmuosius žmones) 10
 Aukso Obuolio Historija (Graikų mythologijos žiup-nelis, su pav.) 50
 Bagočiaus Išpažintis 40
 Baltus Taruzeris (Drama 3se veiksnuose) 20
 Draugijai ir Organizmų Evolucija (pust. 187) 50
 Darbas (II dalis keturių evngelijų. Emile Zola) 75
 Dangus ir žvaigždės. Popula-riška lekcija astronomams 10
 Davatku gadžinkos 10
 Dangaus augstumas ir žmogaus senumas. Anykščių šielis 20
 Darbininku kalendorius 1904 metų 15
 Darbininkams Atlyginimo Istatymas 25
 Dramos: Butų Vainikas, Mirga ir Undinė 30
 Eglė žalcū karalienė (Drama 5-se apsiroiskimuose) 15
 Emigracija. (Apsaka iš emigrantų gyvenimo) 20
 Granatų Pavėsyje (Pasakos) 40
 Gyvenimas Genovaitės Gudri Našle (Juokažaisle 2-se veiksnuose) 15
 Gegutė (Biles) 10
 Girtuoklių adynos 10
 Graudy verksmai 10
 Geografijos vadovėlis Lietuvos mokyklai 75
 Gimdymo slėpiniai: Gyvenimas ir sveikatos pradžia; Lysis ir šios dienos žmonės; Tėvai ir vaikai; žmogus ir lysis; Lytiškasis šių dienų uzdavins 40
 Geras ir blogas auklėjimas vaiku — pavyzdiuose 25
 Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga ju filosofijos 15
 Iš širdies, arba doras pamokinimas 15
 Istorija Septynių Mokytojų 50

Ideja ant mešlyno. Apsyaka musy dieny 10
 Intelmė dantu ant žmogaus gyvenimo 10
 Istorija apie gražią Katrinuką Iš po Budelo Kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) 30
 Išgriovimas Kauno Pilies. (Drama 4-se apsiroiskimuose 20
 Iš Bažnyčios Istorijos 10
 Iš kur atsiranda Nusiadėjimai? 10
 Itekme socialistų salygų ant visų kulturos šakų 15
 Jonas Krikštytojas (5-kių veiksmy tragedija su prol.) 30
 Juozas Arch. Sodietis-deputa-tas Anglijoje 10
 Jaunieji Skraujai... Medžioklės piešinys 1.00
 Kabalas 10
 Kaip žmogus mansto 15
 Kėkštų Simas. (Apsyaka iš ukinkny gyvenimo) 10
 Kainas (Misterija. 3-se akt.) 25
 Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo Tiesas 10
 Kur musy išganymas? 25
 Kunigija ir svietiška valdžia 15
 Keletas minčių apie mirties bausme 10
 Kaip Valstiečiai kovojo už žeme ir Laivse 15
 Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
 Kaip darbo žmones išliuosuoti Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai .. 15
 Kningelė del Lietuvių Karevių Amerikoje 10
 Kuprelis (Apsyaka) 75
 Kun. Vienožinskio Dainos 15
 Lietuvos Istorija. Sim. Dankanto Kninga I 1.50
 Ta pati apdaryta 2.00
 Lietuvos Istorija. Sim. Dankanto Kninga II 1.50
 Ta pati apdaryta 2.00
 Abi drutai apdarytos i vieną tomą 4.00
 Lietuvių Tauta. Tomas I 1.50
 Ta pati apdaryta 2.00
 Lietuvių Tauta. Tomas II 1.75
 Ta pati apdaryta 2.25
 Abu tomai apdaryti i vieną kninga 4.25
 Laima ir Planetos 25
 Mythai, pasakos ir legendos Zemačių 50
 Moralybės išsivystymas Musy Dieles (Per ką Lietuva kenčia) 10
 Mokslincius Tvardauskas 50
 Miskas vis smarkiau degė 15
 Našlaitė (Apsyaka eilėmis) 10
 Nuosavybės išsivystymas nuo nuoznybės iki Civilizacijos Namai pragarai (komedijėlė teatrms) 10
 Naujos kantičkos arba politškos giesmės 30
 Naujas Savizrolas (Juokinga pasaka) 40
 Pasikalbėjimas apie dangų ir žeme 25
 Parsidavimas ir pelnas 10
 Paveikslai (Dvi apysakos) 15
 Palemonas ir Giržduta (Apsakos eilėmis) 10
 Puota — Nuskintas žiedas (Dvi apysakos) 10
 Pagieža — Jurgis Durnelis (Dvi apysakos) 25
 Pirmoje Gegužės Sapanas Pradinis mokslas Angliškos Kalbos (160 pust.) 20
 Ponas Bartkus (Eilės) 10
 Pažvelgus atgal (Socialogiškas Romanas) 1.00
 Palocius Ežero dugnuose (Trijų veiksmy drama) 15
 Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
 Praktiškas vadovas angliškos Kalbos 25
 Rytujan Beziurint 50
 Sausio Devinta 15
 Švedų Liaudies Svietimas 25
 Senkasus Jurgis (Apsyaka eilėmis) 15
 Teisingos paslaptis, kurias merginos ir moterjs turi žinoti, kad apsisaugoti nuo daugelio ligų 25
 Tamsybės Guoly 10
 Užsistanavink ant to gerai 15
 Ukerėtas Jackus (vieno veiksmo komedija) 15
 Velnio Historija 20
 Vargdieniai (Apsyaka iš Baudživos laiku) 50
 Vilnius Tell (Drama 5-se akt.) 30
 Valkata (Apsakėlė) 10
 Vilku Lizdas (Apsyaka iš Kryžiuočių laiku) 35
 Visuotinioji Historija (Satyroje) 60
 Vytauto Prisieka Paveikslas 30
 Vienybės Lietuvinkų 25 met. sukaktuvų jubil. kniugelė 50
 Žemų Dulkes (Labai akvya apysaka) 50
 Ženybos Paikų Miko 10
 Žemės Giesmė (Apsyaka) Pirmoji dalis 1.00
 Žemės Giesmė (Apsyaka) Antroji dalis 50
 žmogus (J. Akuratero apysaka) 15

Reikalaujami šių vity kningu
ADRESUOKITE
 J. J. PAUKŠTIS & CO.
 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skau-dėjimą REUMATIZMA? Visi juo-kiasis iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekoriaus F. A. URBO-NO MILTELIOUS (proškus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su svei-kaisiais iš reumatiškų skaudė-jimų.

REUMATIZMO MILTELIOUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tiktai už **\$1.25.**

Visi kreipkitės adresnodami:
F. A. URBONAS, Aptiekorius,
 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
 (KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

VIENATINĖ SVETAINĖ

734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.
 Galima užsisakyti Baliams, Mitin-gams ir Vesilioms, (vestuvėms) Užlaikan puikius kambarius: atke-liavusieji iš kitų miestų gali gauti puikią nakvynę.
 Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:
 Skanus Alus, gardi Arielka, Elius, visoki Vynai ir kvėpenti CIGARAI.
Wm. SHEDLOW'S
 734-736—3rd Ave. SOUTH BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 1295 South.

Thomas Yermalas

186 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
 Didžiausia krautuė visokių vyriškų ir moteriškų apradų: marškinių, kalniery, nektaizų ir žodžiu sakant visko galima pasirėdymui.
 Nepamirškite savo tantiečio

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvių advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
 Ofisas rnuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
 Office Phone Peoples 37 Bell 47
 Residence Peoples 1100

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, greičias ir pri-đlanckus patarnavimas.
 Atvažiuave svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykite, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareika-lausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynės, kaip vietniams taip ir atkelavusiams iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu
A. DIRŽULAITIS
 102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "**DRAUGAS**"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos Lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politškos, litera-tūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbinin-kams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.
 Rusų cenzura "DRAUGA" i Lietovą inleidiža.
 "DRAUGAS" atsiaina met. \$2, pustel m. \$1. Užsieniuose melams \$3, pustel metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
 Telephone Drovers 6114

Telephone 3076 Stagg.
HERMAN APELER SALIUNAS
 Alus, Vynas, Likieriai ir geri Cigarai
 398 Grand Street kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ Muzikališkų Instrumentų Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikan tikrai lietuvišką krautuė, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilukų, Kolėikų, Kompassu, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiais dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripkių), Klarnetų, Triubų ir daugybę visokių muzika-liškų instrumentų. Taipgi užlaikan Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškam rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškių Mo-ny daiktų ir kningų su pagalba ku rių galima padaryti įvairias stu-kas
 Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bran-zaličius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai i visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirk ti mano krautuėj yra garantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasi-liksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gausime pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instru-mentus ant užsakymo.

Reikalaujami kokio nors tavoro adersnuokite:
J. Girdes
 103 Grand St. Brooklyn, N. Y.
 Telephone 4659 Greenpoint

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS)
 Didžiausias ir Puikiasias visame South Boston Lietuviškas
„SALIUNAS“
 Sveikiasis ir geriasis visokios ru-šies gėrimai ir kvėpenti Cigarai.
 Puikus užkandžiai, prielankus patarnavimas.
JONAS MATHUS (Lietuvis Savininkas)
 342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
 (Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

Telephone 2372 Greenpoint.
Macys & Marcin Furniture Co.
LIETUVIŠKA KRAUTUVE
 Visi myli gražiai papuostus namus. Ateikite pas mus auspirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGU! PIGU!
 Mes parduodame forničius mokant ant sanvaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00,
 Nepamirškite mūsų krautuėvs, ateikite persitikrinti.
MACYS & MARCIN Furniture Co.
 198-200 Grand Str. Rooklyn, N. Y.
 Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Dr. D. SALETAN
SURGEON DENTIST
 Persikraustė nuo 307 Bedford Ave. po No.
313 BEDFORD AVE.
 (Viršui S. Saletan'o aptiekos)
BROOKLYN, N. Y.
 Susikalbam Lietuviškai, Lenkiškai ir Angliškai.

M. & V. FURNITURE CO.
 A. MALIAUSKAS ir A. VIDZIUNAS, Savininkai.
KLAUSYK LIETUVI!
 Pirk pats ir patark savo draugams, kad pirkty RAKANDUS (FORNIŠIUS) pas MALIAUSKĄ ir VIDZIUNĄ. Parduodam gražius ir drutus rakandus i visus kambarius daug pigiaus negu svetintaučiai. Duodam ir ant lengvų išmokescių, po \$1 arba \$2 i savaite, teip, kaip kas nori.

687-3rd Ave. Cor. 21st Street, Telephone 4263 South So. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVISKAS PARDAVEJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE
SIDNEY F. MILLER
WHOLESALE LIQUOR DEALER
 Tel. 3278 STAGG IMPORTER,
 116-118 UNION AVENUE NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žaliavų ir šaknų. Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniū yra geriausių vaistų arba karčių vynu dėl skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą gumbą, dispepsiją, išputimą, riiemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Vieną pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvartą cystos spāruto ir šiek pat vandens, arba išvirti cystame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stikliuko arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampus North 4-tos gatvės.

Trejos Devynerios ("Trejanka") - tai išskintinaiusis lietuvių draugas - gydytojas įvairiose negalėse bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite apibokose, bet jei nerisite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, prisidūnciant \$5 centus, o tuojaus apsirāsitate.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirusius ant visokių kapinių. Pagarbus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Pasmadau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtalis reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganedinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISA: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausią ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancierius

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai. Lietuvali vietiniai ir atvažiaivė iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave.
Kampus North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

New Plaza Hall

Dvi **DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARĖLIU**

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONA KULBOKA

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave.
Kampus So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

NEPAMIRŠKITE

Tautiško Namu,

Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likerai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laitu, keliviai visados bus užganedintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$30.000.) Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikliausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieno draugiškai ir maloniai visados pavašina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuvali rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

M. Mierzwinski

uzlaiko dvi didelias **BUČERNIAS,**

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžiu, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaujų Paršiukų, Kumpių, KrajavųTaukinių ir Kudu Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street **41 Avenue A**
Kampus Wythe Ave. **-BUČERNĖS-** Kampus 3-rd Street
BROOKLYN, N. Y. **NEW YORK, N. Y.**
Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkeliai Europoje keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų Laitu. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasażierius

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scranton ir Anglijų Sritį Tarpe New Yorko ir Buffalo punkti kraukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi kraukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkčių nuolat vėnas ir parankus susinešimas. Žymėsenų informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Manager
90 West Street, N. Y.

"AMERIKOS LIETUVIS"

Naujas, bepartivės pakraipos, žiniu, politikos, mokslo ir dailės savaitinis laikraštis. Talpina daugybę žiniu ir šiaip naudingų pasiskaitymu. Išaina ketvirtadieniai Worcester, Mass.

Kaina metams \$1.50, pusel — 75c. Vieną numerį pažinūreiti siunčiame už dyką.

Rašant meldžiame paduoti aiškias adresus.

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street,
WORCESTER, MASS.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas **PETRA A. DRAUGELL**

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vymas, kvepianti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganedinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

PRETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
812-819 Grand St.,
Telephone 1102 W. 11th St.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip EMERSON ir kitų. Reikalau damas užeik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampus Berry St., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 50c.

Apdarytas 75c.

I. J. Paukštis & Co.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Su vienu buteliu **Pain Expelerio** Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutopimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito paleningimo ir pastovėciai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t.t. Gaudami visose aptiek. už \$1 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York

Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

Jei norite turēt garą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITIS"

"ATEITIS" išaina 3 kartus į savaitę: Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabijų redaktorių, kuriai sandarbininkanja vis sa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusel metų. Į užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusel metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais iglėjau geriausia praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kada ištikro nori gauti gerą **VYNA, LIKIERIŲ** ar **KORDIALA** užeik pirm pas mus negu pirksi kur kitur.

H. & H. REINER
Distillers & Importers

175 to 197 Stagg Street
Art. Grakam Ave.
Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

SAULE THE SUN

Du-kart nedelinis laikraštis. Geriausias lietuviszkas laikraštis visoje pasaulėje.

ŠEINA kas UTARNINKA ir PĖTYNČIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25

URO-ROJE Rusijoje ir Lietuvoje \$3.50
Auzlijoj ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusiose 15 markijų.

Priek tam pilnai užsimokėjų reiklytojai kas metas gauna DOVANĄ su kitų Kalendorių

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co
5 W. 52nd St. South AL.
MAHANAY CITY, PA